Fågelrapport för Västmanland 2023

Härmed presenteras den 49:e fågelrapporten från den regionala rapportkommittén (rrk) i Västmanland. Rapporten behandlar i huvudsak de fågelobservationer som gjordes inom landskapet Västmanland under 2023. Grundarbetet har som tidigare lagts i Artportalen där inkomna observationer granskas och administreras kontinuerligt. För att underlätta administrationen har vi valt att dela upp och hantera arbetet kommunvis, där respektive medarbetare har ansvarat för ”sitt” område.

Följande har gällt under året: Anders Carlberg (Nora), Gunilla Hammarström (Kungsör, Arboga), Lillebror Hammarström (Lindesberg, Skinnskatteberg), Jörgen Lindberg (Köping), Thomas Pettersson (Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Örebro, Ljusnarsberg, Hällefors, Ludvika) och Markus Rehnberg (Sala, Fagersta, Norberg).

Fågelrapporten ska ses som en gemensam produkt från rapportkommittén. Under arbetets gång har dock olika rrk-medlemmar ansvarat för och skrivit om olika arter. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art.

Ansvaret för produktens slutliga utseende har legat på Thomas Pettersson, som också är den som har försökt att summera fågelåret 2023.

Figur 1. *Det rapporteringsområde som behandlas i denna fågelrapport utgörs av landskapet Västmanland. Av kartan framgår de ingående kommunernas geografiska lägen.*

Rapportens utformning

Till utformningen är årets rapport lik sina föregångare. Observationerna är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling), där lokalerna är belägna. Kommuner förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärdet!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1993-2002, 2003-2012, 2013-2022 och 2023.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel oavsett om det är samma individ som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för till exempel 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver ”10-fågeldagar”, ”100-fågeldagar” osv. Dessutom används ibland FDh, vilket betyder fågeldagar under häckningstid.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av rrk Västmanland. Vissa observationer (”blankettfynd”) har dessutom granskats i särskild ordning. Sådana fynd är markerade med en asterisk (*) efter observatörsnamnet. Dessa innefattar även ett antal arter och raser som ska granskas av Birdlife Sveriges nationella raritetskommitté (Rk) före publicering. Fynd som har granskats och godkänts av Rk har markerats med en dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

Systematik samt ordningen som fåglarna presenteras i denna rapport följer fastslagna riktlinjer från BirdLife Sveriges Taxonomikommitté.

Förändringar i rapportmallen

De förändringar som har gjorts i mallen är små och uttrycker sig endast i hur ditt fynd presenteras i Artportalen under ”Dagens fynd”.

I de fall där du har haft turen att hitta något riktigt sällsynt och som kräver särskild beskrivning, då kommer som vanligt en avisering om detta att dyka upp i rutan för ”Fynd för validering”. Denna ruta ses när du är inloggad under fliken ”Min startsida”.

Fyndstatus

Samtliga påträffade arter har kategoriserats efter bedömd spontanitet, enligt Association of European Records and Rarities Committees (AERC), se tabell 1. Vi följer BirdLife Sveriges klassning av olika taxa, men med ett undantag. Det gäller rapphöna, som av allt att döma inte längre har en oberoende frihäckande population i Västmanland. Den placeras därför av oss i kategori D. Se vidare nedan under Fågelåret 2023.

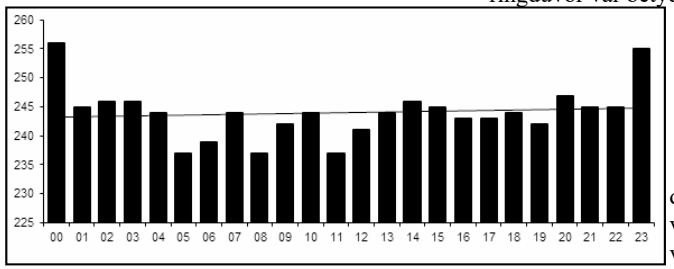
Tabell 1. Statuskategorier enligt AERC.

Kategori	/Definition
A	Spontant uppträdande arter som iakttagits minst en gång fr.o.m. 1950.
B	Spontant uppträdande arter som endast iakttagits mellan åren 1800 och 1949.
C	Inplanterade eller förrymda arter som etablerat en (av människan) oberoende, frihäckande population. Hit räknas även arter som med säkerhet - eller med största sannolikhet - härrör från en sådan population.
D	Arter som kan vara spontant uppträdande, men där det bedöms som troligast att de rymt ur fångenskap.
E	Arter som med säkerhet, eller nära nog säkert, är rymlingar.

Studie främjandet

Fågelåret 2023

Antalet fågelarter som observeras årligen i landskapet Västmanland har varierat mellan 237 och 256 arter under 2000-talet. Under 2023 har uppgifter om 255 arter registrerats i landskapet Västmanland. Det är rejält över medelvärdet för 2000-talet, som är 244 arter, se figur 2.

Figur 2. *Årligt antal rapporterade fågelarter i landskapet Västmanland, åren 2000–2023.*

Totalt genom åren har 354 fågelarter rapporterats från Västmanland, varav 329 i kategori A och 2 i kategori B. Övriga 23 arter bedöms som icke spontana i någon av kategorierna C, D eller E, se tabell 1 och 2.

Tabell 2. Antal påträffade fågelarter i Västmanland fördelade på kategori, t.o.m. 2023.

Kategori	Antal arter
A	329
B	2
C	5
D	7
E	11

Två nya arter för landskapet noterades under 2023, svarthalsad trast och mongolpiplärka. Som ”ny” kan också rödhalsad gås anses, som tidigare klassats i kategori E, men som i och med årets fynd uppgraderats till kategori A. Därutöver noterades en rad sällsynta arter, många av dem påträffas inte årligen i Västmanland. Det gäller t.ex. svarthalsad dopping (1 fynd), skärfläcka (4), sandlöpare (1), skärsnäppa (1), vitvingad tärna (2), vittrut (1), kaspisk trut (2), svart stork (1), biätare (1), lavskrika (1), svartkråka (1), tajgasångare (1), lundsångare (1), brandkronad kungsfågel (2) och videsparv (1).

Vintern 2022/23 var genomgående mild, vilket avspeglades i att fler fåglar av arter som normalt sett flyttar noterades. Övervintrande ringduvor var betydligt fler liksom ormvråkar och gärdsmygar. Däremot uppträdde mer härdiga arter som sångsvan, knipa och gråhäger i normala antal.

De två första vårmånaderna, mars och april, var kallare än normalt, vilket medförde att vårflyttarnas ankomst försenades något.

Försommaren blev däremot mer behaglig, åtminstone för fågelskådare, men förhoppningsvis även för häckande fåglar. En förvisso rätt grov generalisering är att det går bättre för stora fåglar än för mindre. Arter som grågås och trana ökar och sprider sig. Bland änderna är det dock en rad arter som tycks ha det svårt och minskar. Det gäller framför allt årta, skedand, kricka och brunand. Däremot klarar sig snatteranden bra och ökar i antal.

Det ganska fina vädret under försommaren som inbjöd till goda tillfällen till nattlyssningar, blev till stor del en besvikelse. Vaktlar, småfläckiga sumphöns, kärrsångare och näktergal hördes förvisso i skapliga antal, men det var väldigt magert med kornknarr, flodsångare, gräshoppsångare liksom av mattiggande såväl hornuggle- som kattugguleungar. Rördrommens tillvaro i Västmanland är numera höljd i dunkel. Förr anlände hannarna i månadsskiftet mars/april och tutade stationärt till midsommar. Nu är bilden annorlunda och drommarna tycks flytta runt på ett sätt som de inte gjorde förr. Är det dagvilande vildsvin i vassarna som stör dem?

Flera arter med häckningsmiljöer i jordbrukslandskapets marker hade ännu ett magert år. Det gäller särskilt storspov, gulärla, rosenfink och ortolansparv. Tofsvipa, sånglärka, buskskvätta, gulsparv tycks klara sig bättre.

Bland våra häckande rovfåglar framstår bivråken som den största vinnaren och ökar stadigt. Den första säkerställda häckningen av kungsörn väntar vi fortfarande på, men nu är det nog närmare än någonsin. Antalet rapporterade häckningar av brun kärrhök har varit oroväckande lågt under några år. Beror det på bristande rapportering eller är det vildsvinen som spökar även här? Ett enstaka par av ängshök skred till häckning även i år medan häckningsuppgifter saknas för båda gladaarterna. Havsörnen går det fortsatt skapligt för och liksom 2022 häckade även i år tre par av pilgrimsfalk i landskapet.

Antalet observationer av ägretthäger fortsätter att öka och i år noterades som mest 28 ex. vid Fläcksjön. För första gången rapporterades en ägretthäger med svart näbb, något som indikerar häckning, någonstans.

Svarttärnan, Västmanlands kanske främsta ”flaggskepp”, har vi tyvärr ganska dålig koll på. Rapporterna är ofta diffusa och det vore önskvärt om fler kunde lägga tid på att uppskatta antal adulta som bedöms häcka på en lokal, till att börja med. Men även förstås att försöka få en uppfattning om häckningsutfallet, främst genom att räkna flygga ungar. Kanske skulle VOF initiera ett projekt i syfte att övervaka landskapets häckande svarttärnor?

Antalet häckande storskarvar ligger fortsatt på en hög nivå. Det vet vi tack vare länsstyrelsens regelbundna inventeringar.

Årets ugglesäsong var medioker med undantag för sparvuggla.

Backsvalans existens som häckande i Västmanland hänger på en skör tråd, så går det desto bättre för gransångaren.

Regnen vräkte ned, särskilt i augusti, men även i juli, och orsakade stora översvämningar av åkermark. Detta skapade goda betingelser för rastande gäss, änder och vadare. Rekordhöga antal noterades på flera håll, t.ex. 10 000-12 000 grågäss i Fläckebo och Västerfärnebo, lika många tajgasädgäss i samma område, 5 000 bläsänder, liksom 1 060 stjärtänder och 6 000 krickor där. Rekordmånga gräsänder, 5 500 ex., rastade i Gussjön den 1 november. Bland vadare rastade t.ex. över 200 kärrsnäppor vid såväl Bocksjön som Nötmyran.

Vinterväder slog till förhållandevis tidigt i november, vilket medförde att merparten av gäss, svanar med flera gav sig av. De låga temperaturerna tunnade också ut bestånden av vissa tättingar, t.ex. gärdsmyg.

Thomas Pettersson

Nykomlingar i Västmanland 2023

Mongolpiplärka
Foto: Johan Brenander

Svarthalsad trast
Foto: Christer Svensk

Rödhalsad gås, *som tidigare klassats i kategori E, har i och med årets fynd uppgraderats till kategori A.* ***Foto****: Annalena Hellström*

Artförteckning

Förkortningar och förklaringar
I artmonografierna förekommer, av utrymmesskäl, en rad olika förkortningar. Se nedan.

ad.	adult	**pull.**	pullus/pulli
ex.	exemplar	**r.**	rastande
f/ff	hona/honor	**sj.**	sjungande
honf.	honfärgad	**so. dr.**	sommardräkt
juv.	juvenil	**sp.**	spelande
K*	kalenderår	**str.**	sträckande
k:a	kyrka	(riktning ofta i parentes)	
k:n/k:r	kommun, -er	tr	trummande
m/mm	hane/hanar	**vi. dr.**	vinterdräkt

*** Kalenderår** används som ett sätt att ålderskategorisera en specifik individ. ”1K” är en individ från att den kläcks fram till 31 december. Efter årsskiftet, från och med 1 januari, betecknas samma individ som ”2K” och det är fram till nästföljande årsskifte, då samma individ blir ”3K” och så vidare.

I vissa fall kan det även finnas ett plustecken (+) efter K, till exempel 2K+. Detta betyder att fågeln bedöms som 2K eller äldre, det vill säga att den är inne på sitt andra kalenderår eller äldre.

Rödlistan
I anslutning till några av fågelnamnen förekommer den aktuella rödlistningskategorin enligt nedan:

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

Fågeldirektivet
I anslutning till vissa av artnamnen anges även med ”F1” om arten är upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv.

KATEGORI A
(spontant uppträdande arter)

Prutgås (*Branta bernicla*)
(6, 7, 5, 8)
Vä: 1 r. Skepplinge, Haraker 15-17.10 (Henry Hedlund m.fl.). 1 r. Skultunasågen, Skultuna 21-28.10 (Bernt Larsson m.fl.). 3 str. (S) Skattgården, Dingtuna 25.10 (Marjatta Ericson).
Ha: 4 str. (SV) Lagårdssjön, Kolbäck 12.10 (Ulf Carlson).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 1.11 (Göran Nilsson m.fl.).
Sa: 1 r. Lundbacken, Västerfärnebo 21.11 (Berndt Söderlund). 1 r. Björnhålet, Västerfärnebo 24.11 (Berndt Söderlund).
Nb: 50 str. (SV) Snyten, Karbenning 5.10 (Leif Lejdelin m.fl.).

Lillebror Hammarström

Rödhalsad gås (*Branta ruficollis)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)
Sa: 2 2K r. Ålsvarta, Västerfärnebo 23-27.3 (*Ole Jonsson m.fl.).

Det finns sedan tidigare två fynd av rödhalsad gås i Västmanland. Båda gjordes i oktober 1973 och ansågs röra en och samma individ. Den gången bedömdes ursprunget vara icke spontant. Dels på grund av att den sällskapade med kanadagäss, dels för att fyndet gjordes i samma tid som stängningen av fågelparken på Djäkneberget i Västerås. En plats där det bland annat hölls rödhalsad gås (Pettersson 2003-2024).

Av det på året tidiga datumet kan säkerligen också ursprunget för årets båda individer diskuteras. Båda var dock omärkta och uppvisade inga synbara tecken på ett tidigare liv i fångenskap. Förmodligen var det också samma fåglar som strax innan uppdykandet i Västerfärnebo sågs i Södermanland (Lövsund, 8-11 mars) och strax efter i Västergötland (Östen, 30 mars-7 april). Eftersom rrk i båda dessa landskap har behandlat fyndet som spontant, då gör vi det även i Västmanland. Därmed blir detta det första fyndet i landskapet att kvala in i kategori A.

Markus Rehnberg

Vitkindad gås *(Branta leucopsis)*
(1 H, 2 H, 3 H, 3 H)
Uppträdandet inföll mellan 3 mars och 24 november och tre häckningar har under året rapporterats från två kommuner:
Ha: 3 pulli Säby udde, Kolbäck 4.6 (Ulf Carlson). 5 pulli Finntorpet, Berg 12.7 (Dan Petrini).

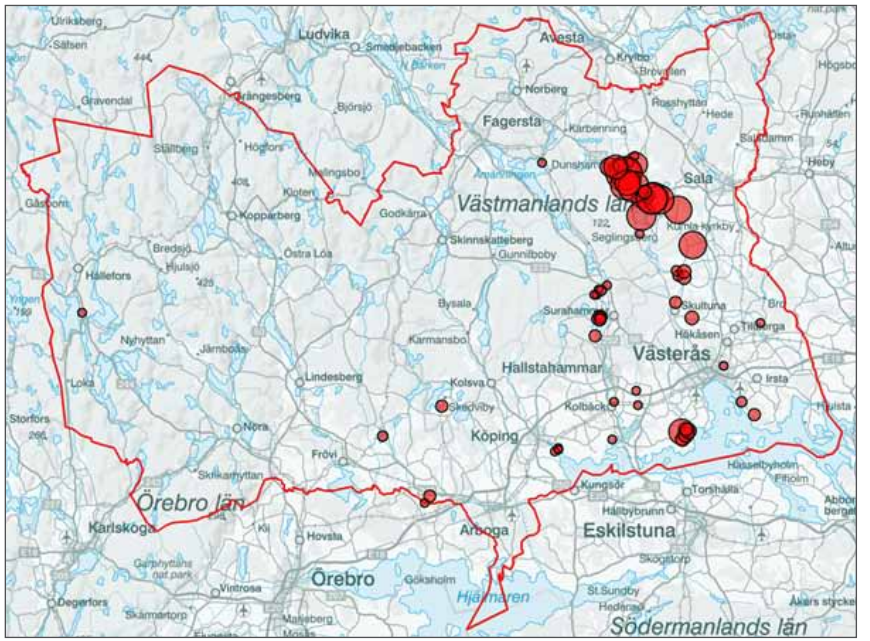
Fa: 1 par ruvande Hälludden, Västervåla 5.6 (Bo Persson).
I övrigt har följande större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor rapporterats:
Vä: 100 str. (NO) Bispebo, Sevalla 12.5 (Keijo Kangas).
No: 120 str. (NO) Norasjön, Nora 12.5 (Anders Carlberg, Monica Holm).

Lillebror Hammarström

Grågås (*Anser anser)*
(28 H, 76 H, 89 H, 145 H)
Minst 145 säkerställda häckningar har rapporterats från 48 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (29 lokaler/105 par), Hallstahammar (1/1), Köping (1/11), Arboga (1/2), Sala (1/1), Surahammar (2/4), Lindesberg (4/9), Nora (3/4), Norberg (1/2), Fagersta (3/4), Skinnskatteberg (1/1) och Hällefors (1/1).
Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. Här redovisar vi bara de allra största ansamlingarna från kommunerna med de största flockarna:
Vä: Max 6 000 r. Asköviken, V.-Barkarö 27.9 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).
Ha: Max 3 500 r. Lagårdssjön, Kolbäck 16.10 (Ulf Carlson m.fl.).
Kö: Max 3 000 r. Norsa, Munktorp 17.9 (Staffan Ekelund m.fl.).
Sa: 9 000 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 30.9 (Kalle Källebrink). 10 000 r. Ålsvarta 2-6.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 12 000 r. Gussjöbäck, Fläckebo 3-29.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 8 000 r. Hällby, Västerfärnebo 26.10 (Berndt Söderlund).
Li: 2 900 r. Sällingsjön, Fellingsbro 13.9 (Mattias Rudenvall).

Lillebror Hammarström

Sädgås (*Anser fabalis)*
Sädgås är under året observerad mellan den 13 februari och 1 december. Det enda decemberfyndet:
Su: 65 str. (SV) Åsvägen 5, Ramnäs 1.12 (Ralf Lundmark).
Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. Här redovisar vi bara de allra största ansamlingarna från kommunerna med de största flockarna.
Vä: 1 000 r. Asköviken, Dingtuna 8.10 (Leif Carlsson). Max 1 700 r. Solinge, Romfartuna 19-20.11 (Håkan Johansson, Henry Hedlund).
Sa: 4 800 r. Gussjömyran, Fläckebo 17.10 (Kalle Källebrink). 12 000 (!) r. Hällby, Västerfärnebo 27.10 (Kalle Källebrink). 6 500 r. Hällby 12.11 (Berndt Söderlund).
Li: 700 r. Västvalla, Fellingsbro 10.3 (Johan Wretenberg).
Fynd av rasen A. f. rossicus (tundrasädgås): tundra-

Figur 3. *Lokaler med rastande sädgäss i Västmanland hösten 2023. Prickarnas storlek är proportionella mot det högsta rapporterade antalet per lokal.*

sädgås har under året rapporterats från våren mellan 19 mars och 6 maj, samt under hösten mellan 16 september och 23 oktober. De största (minst 10 ex.) flockarna under året var följande:
Vä: 29 r. Frövisjön, Skultuna 22.4 (Markus Rehnberg). 10 r. Frövisjön 27.4 (Nils Arvidson). Max 19 r. Frövisjön 26-27.9 (Kalle Källebrink, Håkan Johansson).
Sa: Max 130 r. Gussjömyran, Fläckebo 17-23.10 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås (*Anser brachyrhynchus)*
(89 FD, 507 FD, 2508 FD, 4107 FD)
Spetsbergsgåsen har under våren observerats mellan 2 mars och 31 maj samt under hösten mellan 21 september och 25 november. Antalet fågeldagar fördelade sig på Västerås (734), Hallstahammar (57), Köping (17), Sala (2258), Surahammar (246). Lindesberg (608), Nora (59), Fagersta (121) 0ch Hällefors (7). Större (minst 100 ex.) flockar eller ansamlingar:
Sa: 100 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 16.4 (Berndt Söderlund). 110 r. Hällby, Västerfärnebo 27.10 (Kalle Källebrink). 100 r. Hällby 29.10 (Håkan Johansson). Max 290 r. Sörgärsbo, Västerfärnebo 6-11.11 (Kent Halttunen m.fl.). 280 r. Hällby 12.11 (Berndt Söderlund).
Li: 330 str. (N) Ullersättersviken, Näsby 10.4 (Mattias Rudenvall m.fl.).

Lillebror Hammarström

Bläsgås (*Anser albifrons)*
(153 FD, 609 FD, 2954 FD, 17742 FD)
Bläsgåsen är under våren observerad mellan 15 februari och 1 juni samt under hösten mellan 31 juli och 3 december. Antalet fågeldagar fördelade sig på Västerås (7104), Hallstahammar (402), Köping (1239), Kungsör (10), Sala (7122), Surahammar (305), Lindesberg (1464), Nora (13), Fagersta (65), Skinnskatteberg (6),
Hällefors (12). Under året har en mängd större flockar, ansamlingar eller sträcksummor rapporterats. De största ansamlingarna:
Vä: 300 r. Asköviken, V.-Barkarö 31.3 (Janne Virking m.fl.). 325 r. Asköviken 3.4 (Robert Ekberg m.fl.). 340 r. Asköviken 7.4 (Markus Rehnberg m.fl.).
Sa: Max 380 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 14-18.4 (Håkan Johansson m.fl.).

Lillebror Hammarström

Fjällgås (*Anser erythropus)* CR/F1
(7 ex., 9 ex, 5 ex. 21 ex.)
Vä: 7 r. Trådarängarna, Irsta 15.4-4.5 (Tim Parksjö m.fl.). 1 ad. r. Asköviken, V.-Barkarö 16-20.4 (Marjatta Ericson m.fl.).
Sa: 1 r. Hagtorpet, Västerfärnebo 14.4 (Erik Andersson m.fl.).
Su: 12 ex. (4 ad., 8 1K) r. Gnien, Ramnäs 15-19.9 (Ralf Lundmark m.fl.).
Samtliga rapporterade fjällgäss i år var så kallade ”projektgäss”, dvs. individmärkta och vissa av dem med sändare.

Lillebror Hammarström

Knölsvan (*Cygnus olor)*
(12 H, 5 H, 7 H, 8 H)
Under året har åtta (8) säkerställda häckningar rapporterats, från Västerås (4), Surahammar (1), Lindesberg (1), Ljusnarsberg (1) och Ludvika (1). Vinterfynd har rapporterats i januari (6 fynd á 13 ex.), februari (3 fynd á 7 ex.) och december (3 fynd á 6 ex.). Större ansamlingar om minst 10 ex.:
Vä: Max 22 r. Asköviken, V.-Barkarö 2-10.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 11 ex. Östra holmen, Västerås 10.4 (Petter Sahlström).

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan (*Cygnus columbianus)* F1
(36 ex., 56 ex., 58 ex., 54 ex.)
Under våren pågick sträcket från 21 mars till 7 maj. Under denna period rapporterades sammanlagt 29 mindre sångsvanar, vilka fördelade sig kommunvis på Västerås (5), Surahammar (6), Lindesberg (7), Nora (1), Fagersta (9) och Skinnskatteberg (1). Under hösten rapporterades 8 fynd om sammanlagt 25 ex. fördelade på Västerås (1/4), Hallstahammar (1/1), Sala (4/16), Surahammar (1/2) och Lindesberg (1/2).

Lillebror Hammarström

Sångsvan (*Cygnus cygnus)* F1
(31 h, 32 h, 31 h, 39 h)
Trettionio häckningar eller troliga häckningar har under året rapporterats från Västerås (6), Köping (2), Arboga (1), Sala (6), Surahammar (7), Lindesberg (2), Nora (1), Norberg (2), Fagersta (4), Skinnskatteberg (2), Ludvika (2) och Hällefors (4). Årets största flockar:
Vä: Max 738 r. Frövisjön, Skultuna 4-10.4 (Nils Arvidson m.fl.).
Sa: 420 r. Lundbacken, Västerfärnebo 11.11 (Håkan Johansson). 400 r. Hällby, Västerfärnebo 12.11 (Bo Persson, Berndt Söderlund). 400 r. Hörnsjöfors, Västerfärnebo 12.11 (Bo Persson).
Li: 397 r. Västra Högstaboda, Linde 6.4 (Lasse Eklund).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades ca 841 fåglar och i december rapporterades ca 114 sångsvanar.

Lillebror Hammarström

Gravand (*Tadorna tadorna)* NT
(8 ex., 7 ex., 6 ex., 39 ex.)
Vä: 7 ex. (6 mm, 1 f) r. Ridöfjärden, V.-Barkarö 7.4 (Bengt Stridh m.fl.). 3 mm r. Frövisjön, Skultuna 9.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 3 r. Granfjärden, Ängsö 17.4 (Pentti J. Tatti). 1 1K Asköviken, V.-Barkarö 18.8 (Petter Sahlström). 1 1K r. Bocksjön, Tortuna 16-30.9 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 1 1K r. Lagårdssjön, Kolbäck 18.8 (Ulf Carlson).
Kö: 2 ex. (1 m, 1 f) r. Norsa, Munktorp 2.5 (Per Jonsson m.fl.).
Sa: 1 f r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 17.5 (Bo Persson m.fl.). 1 1K Gorgen, Västerfärnebo 24.9 (Markus Rehnberg). 3 1K r. Ålsvarta, Västerfärnebo 2.10 (Kalle Källebrink, Berndt Söderlund). 3 1K r. Gussjöbäck, Fläckebo 17-27.10 (Berndt Söderlund m.fl.).
Li: 2 mm r. Sörbysjön, Fellingsbro 18.4 (Johan Andersson m.fl.). 2 r. Sörbysjön 27.8 (Majgret Karl). 5 r. Sörbysjön 29.8 (Majgret Karl).
Fa: 4 r. Bromsboudde, Västervåla 18.4 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin).

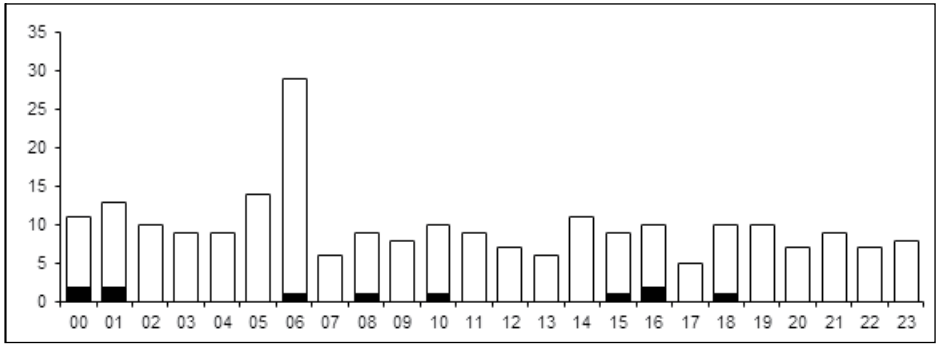
Femton fynd av sammanlagt 39 fåglar är höga antal, de högsta någonsin. Därtill ovanligt sena fynd i oktober.

Thomas Pettersson

Årta (*Spatula querquedula)* EN
(13 h, 9 h, 9 h, 8 h)
Observerad 11.4-23.9. Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år heller, senast det gjordes var år 2018. Årtan är under 2023 funnen vid åtta (8) lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande lika många troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Hässlösundet, Irsta (1 m, 1 f). Hamre våtmark, Västerås (2 mm, 1 f). Frösvibäcken, Romfartuna (2 mm). Frövisjön, Skultuna (5 mm, 1 f).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m).
Kö: Norsa, Munktorp (2 mm, 1 f).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m). Hogglumbacken, Västerfärnebo (2 mm, 1 f).
Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterades i år. Årtans kräftgång i landskapet fortsätter, tyvärr. Under 1980- och 1990-talen kunde 15-20 troliga häckningar rapporteras under flertalet år.

Thomas Pettersson

Skedand (*Spatula clypeata)* NT
(19 h, 16 h, 15 h, 16 h)
Observerad 25.3-12.11. Fem (5) säkerställda häckningar:
Vä: 1 par (10 pulli) Asköviken, V.-Barkarö 22.6 (Torbjörn Hegedüs). 1 par (9 1K) Hamre våtmark, Västerås 18-20.7 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 par (7 1K) Tidö slott, Rytterne 21.7 (Torbjörn Hegedüs).
Su: 2 par (8+11 pulli) Gnien vid Högbyn, Ramnäs 15.6-15.7 (Sören Larsson m.fl.).
Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid nio (9) lokaler, med sammanlagt ytterligare 11 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Johannisbergs vattenpark, Västerås (1 m, 1 f). Frösvibäcken, Romfartuna (1 m, 1 f). Frövisjön, Skultuna (17 mm, 2 ff).
Kö: Norsa, Munktorp (4 mm, 2 ff).
Sa: Hogglumbacken, Västerfärnebo (4 mm, 1 f). Fläcksjön, Fläckebo (3 mm). Hällsjön, Fläckebo (2 mm).
Su: Lisjö ängar, Sura (1 m).
Fa: Bruslings damm, Västervåla (1 m, 1 f).
Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Vä: 22 ex. (14 mm, 8 ff) Asköviken, V.-Barkarö 1.5 (Johan Brenander). Asköviken 21.9-28.10, som mest 29 r. 21.9 (Torbjörn Hegedüs). Bocksjön, Tortuna 24-30.9, som mest 54 r. 30.9 (Markus Rehnberg m.fl.). Frövisjön, Skultuna 8-17.10, som mest 29 honf. r. 9.10 (Bernt Larsson, Lennart Wisell).
Sa: Hogglumbacken, Västerfärnebo 29.9-6.10, som mest 27 r. 29.9 (Berndt Söderlund). 26 r. Sörsalbo,

Figur 4. *Antal säkerställda häckningar (svart) och troliga häckningar av årta i Västmanland 2000-2023.*

Västerfärnebo 2.10 (Kalle Källebrink).
Skedanden håller ställningarna ganska bra, även om antalet häckningar de senaste 15 åren har legat på en lägre nivå än under 1990-talet. Ovanligt många och stora ansamlingar rapporterade, särskilt under hösten.

Thomas Pettersson

Snatterand *(Mareca strepera)*
(4 h, 10 h, 15 h, 20 h)
Observerad 24.3-6.11. Fem (5) säkerställda häckningar har rapporterats:
Vä: 3 ff med 2+4+10 1K Frövisjön, Skultuna 28.6-8.8 (Markus Rehnberg m.fl.).
Kö: 1 f + 13 pulli Norsa, Munktorp 26.6-12.8 (Göran Nilsson m.fl.).
Li: 1 f + 6 pulli Västvallastrand, Sjömosjön, Fellingsbro 20.6 (Johan Wretenberg).
Därutöver är arten är funnen under häckningstid (16.5-30.6) enligt nedan, motsvarande ytterligare ca 15 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Sjöboden, Ängsö (1 m, 1 f). Ångsjön, Kärrbo (1 m, 1 f). Asköviken, V.-Barkarö (27 mm, 2 ff). Johannisbergs vattenpark, Västerås (1 m, 2 ff). Frösvibäcken, Romfartuna (4 mm, 2 ff). Frövisjön, Skultuna (17 mm, 4 ff). Mungasjön, Romfartuna (1 m, 1 f).
Kö: Norsa, Munktorp (3 mm, 2 ff).
Sa: Gussjöbäck, Fläckebo (1 m). Hogglumbacken, Västerfärnebo (6 mm, 3 ff). Fläcksjön, Fläckebo (3 mm, 1 f).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 19.4-9.6, som mest 29 (27 mm, 2 ff) r. 9.6 (Torbjörn Hegedüs). Asköviken 1-2.10, som mest 33 r. 2.10 (Marjatta Ericson). Bocksjön, Tortuna 16-26.9, som mest 65 r. 18.9 (Bernt Larsson m.fl.). 27 (15 mm, 12 ff) Frösvibäcken, Romfartuna 24.4 (Bernt Larsson). Frövisjön, Skultuna 27-28.6, som mest 27 r. 27.6 (Bernt Larsson, Lennart Wisell). Frövisjön 30.7-28.8, som mest 33 r. 1.8 (Bernt Larsson, Lennart Wisell).
Det går fortsatt bra för snatteranden i landskapet.

Thomas Pettersson

Bläsand (*Mareca penelope)* VU
(12 h, 13 h, 9 h, 11 h)
Observerad (1.1-12.2, 16.2) 21.3-21.11.
En säkerställd häckning rapporterades i år, vilket är första gången sedan år 2008 och blott den tredje sedan millennieskiftet:
Vä: 1 pull. Frövisjön, Skultuna 11.7 (Frida Olsson).
Därutöver är bläsanden funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid 14 lokaler enligt nedan (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes). Notabelt är att honor har rapporterats från endast fem lokaler, sammanlagt 11 honor. Övriga fynd kan därför misstänkas röra ruggande hannar, kanske från andra områden, snarare än häckande.
Vä: Hässlösundet, Irsta/Västerås (3 ex.; kön ej uppgivet). Johannisbergs vattenpark (1 m). Asköviken, V.-Barkarö (4 mm, 2 ff). Frösvibäcken, Romfartuna (14 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (20 mm, 6 ff).

Figur 5. *Lokaler med minst 500 rastande bläsänder i Västmanland hösten 2023. Prickarnas storlek är proportionell mot det högsta rapporterade antalet per lokal.*

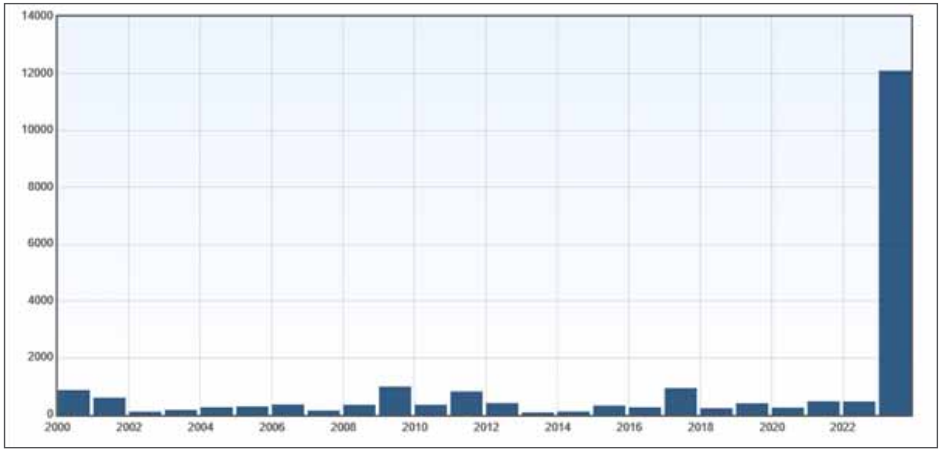
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (2 mm).
Kö: Norsa, Munktorp (3 mm).
Sa: Hörendesjön, Västerfärnebo (1 m). Hogglumbacken, Västerfärnebo (3 mm, 1 f). Fläcksjön, Fläckebo (3 mm).
Su: Gnien, Ramnäs (8 mm, 1 f). Felingen, Ramnäs (2 ex.; kön ej uppgivet).
Nb: Klackberg, Norberg (1 ex.; kön ej uppgivet).
Hä: Klosstjärnen, Hjulsjö (1 m).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och dagssummor av sträckande:
Vä: Bocksjön, Tortuna 16.9-1.10, som mest 3 000 r. 30.9 (Pentti J. Tatti). Frövisjön, Skultuna 20.9-2.10, som mest 400 r. 24.9 (Berndt Söderlund). 800 r. Färdskär, Haraker 22.9 (Ole Jonsson). 450 r. Förlunda, Haraker 23.9 (Markus Rehnberg). 410 r. Harakers k:a, Haraker 8.10 (Håkan Johansson). Skepplinge, Haraker 15-17.10, som mest 500 r. 15.10 (Henry Hedlund m.fl.). 200 r. Asköviken, V.-Barkarö 23.10 (Janne Virking).
Sa: Nötmyran, Västerfärnebo 16-26.9, som mest 700 r. 26.9 (Berndt Söderlund). Gorgen, Västerfärnebo 9.9-26.10, som mest 5 000 r. 29.9 (Berndt Söderlund). Gussjöbäck, Fläckebo 18.9-27.10, som mest 5 000 r. 5.10 (Berndt Söderlund). 2 200 r. Gussjön, Fläckebo 17.10 (Kalle Källebrink). 200 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 18.9 (Berndt Söderlund). Sagån vid Österäng, Kumla 13-19.9, som mest 600 r. 13.9 (Daniel Green). 310 r. Saladamm, Sala 4.9 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 600 r. Svartån vid Ålsvarta, Västerfärnebo 3.10 (Håkan Johansson).
Vinterfynd:
Vä: 1 f Munkängen, Västerås 1.1-12.2 (Petter Sahlström m.fl.).
Li: 1 m Hinsebergsvaken, Väringen, Näsby 16.2 (Sven-Olof Eriksson).
Kolossala mängder med rastande bläsänder i östra Västmanland under hösten!

Thomas Pettersson

Gräsand (*Anas platyrhynchos)*
Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 520 r. Ångsjön, Kärrbo 6.4 (Thomas Pettersson). Asköviken, V.-Barkarö 19.8-13.9, som mest 1 300 r. 19.8 (Robert Ekberg). Munkängen, Västerås 4-6.12, som mest 1 200 r. 6.12 (Mats Magnussen). 500 r. Skälängsdammen, Västerås 28.12 (Bernt Larsson).
Sa: 500 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 26.3 (Anders Johansson, Mikael Svensson) och 29.3 (Staffan Liljeqvist). 600 r. Hällby, Västerfärnebo 3.10 (Håkan Johansson). 1 000 r. Gussjöbäck, Fläckebo 3.10 (Håkan Johansson). Gussjön, Fläckebo 1-17.11, som mest 5 500 (!) r. 1.11 (Kalle Källebrink).
Ansamlingen vid Gussjön är den största registrerade någonsin i Västmanland.

Thomas Pettersson

Stjärtand *(Anas acuta)* VU
(2 h, 1 h, 2 h, 2 h)
Observerad (1.1-23.3) 24.3-12.11 (9-16.12). Två fynd under häckningstid (21.5-15.7) gjordes i år, men inget av dem känns riktigt ”hett” med endast tillfälligt sedda fåglar på välbevakade lokaler:
Vä: 1 honf. Frövisjön, Skultuna 5.7 (Marjatta Ericson, Elias Ernvik).
Kö: 1 f Norsa, Munktorp 24.5 (Per Jonsson).
Normalt brukar vi redovisa större ansamlingar och sträcksummor med minst 20 ex., men med anled-

Figur 6. *Antalet rapporterade stjärtänder i Västmanland höstarna 2000-2023.*

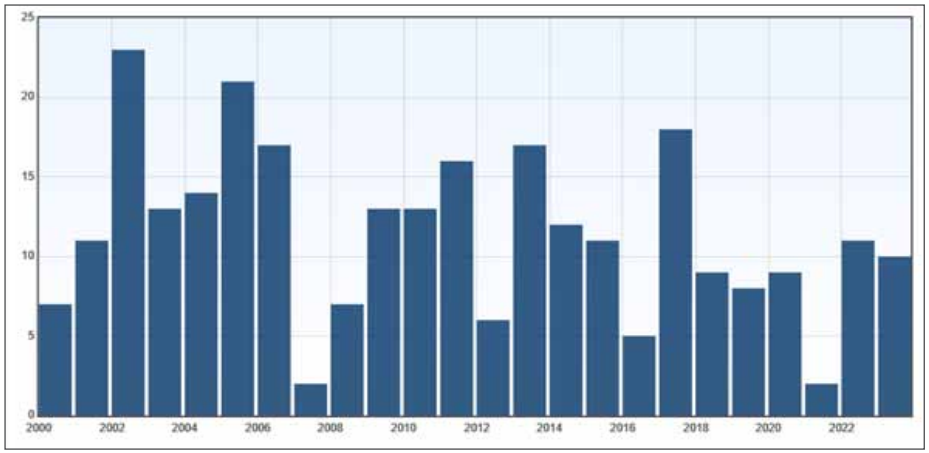
ning av det synnerligen rika uppträdandet under hösten höjer vi ribban i denna rapport till 100 ex.:
Vä: Bocksjön, Tortuna 16.9-1.10, som mest 400 r. 24-25.9 (Berndt Söderlund m.fl.).
Sa: Gussjöbäck, Fläckebo 18.9-5.10, som mest 1 060 r. 30.9 (Kalle Källebrink). Hällby, Västerfärnebo 9.9-27.10, som mest 600 r. 17.10 (Berndt Söderlund). Hällsjön, Fläckebo 22-24.9, som mest 110 r. 24.9 (Markus Rehnberg). 210 r. Sand, Västerfärnebo 24.9 (Markus Rehnberg). 100 r. Österäng, Kumla 13.9 (Daniel Green, Yngve Wiklund).
Vinterfynd:
Vä: 1 m r. Svanå, Haraker 9-16.12 (Johan Brenander m.fl.).
Kö: 1 f Köpings hamn, Köping 1-21.1 (Göran Nilsson m.fl.). Sannolikt samma individ som sågs på lokalen i december 2022. Även om det är glest med rapporter om det, så dröjde sig nog denna fågel kvar i området till åtminstone 27.3.
Någon säkerställd häckning har inte rapporterats sedan 1978, och antalet fynd under häckningstid har varit mycket lågt de senaste trettio åren. Uppträdandet av rastande stjärtänder hösten 2023 saknar, med överväldigande marginal, motstycke sedan tidigare.

Thomas Pettersson

Kricka (*Anas crecca)* VU
(77 FD100, 45 FD100, 62 FD100, 173 FD100)
Observerad 18.3-25.11. Månadsvis fördelning av dagar med minst 100 ex.: januari-februari (0), mars (1), april (50), maj (4), juni (0), juli (2), augusti (21), september (47), oktober (40), november (8), december (0). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 700 r. Bocksjön, Tortuna 16.4 (Markus Rehnberg). Bocksjön 16.9-5.10, som mest 3 200 r. 25.9 (Håkan Johansson m.fl.). 500 r. Skepplinge, Haraker 15.10 (Henry Hedlund m.fl.).
Kö: 530 r. Norsa, Munktorp 27.8 (Göran Nilsson).
Sa: 500 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 26.3 (Anders Johansson, Mikael Svensson). 600 r. Fläcksjön, Fläckebo 9.4 (Daniel Green). 600 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 17.4 (Kalle Källebrink). Hogglumbacken 18.9-6.10, som mest 1 000 r. 6.10 (Bo Persson). Nötmyran, Västerfärnebo 27.8-2.10, som mest 2 000 r. 16.9 och 2.10 (Berndt Söderlund). Gussjöbäck, Fläckebo 5-27.10, som mest 6 000 r. 26.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 520 r. Hällsjön, Fläckebo 12.11 (Håkan Johansson m.fl.). 800 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 2.10 och 6.10 (Kalle Källebrink). 1 000 r. Österäng, Kumla 19.9 (Bo Persson).
Su: Gnien, Ramnäs 23-28.8, som mest 1 100 r. 28.8 (Ralf Lundmark).
Li: Österhammarssjön, Fellingsbro 21-29.9, som mest 1 200 r. 25.9 (Sven-Olof Eriksson).
Inget vinterfynd (januari, februari, december) gjordes i år. Krickan håller ställningarna som reproducerande fågelart ganska bra, även om en vikande tendens sedan millennieskiftet synes rätt tydlig.

Thomas Pettersson

Brunand (*Aythya ferina)* EN
(11 h, 7 h, 6 h, 2 h)
Observerad 4.4-12.11. En säkerställd häckning rapporterades i år, vilket är första gången sedan år 2019:
Vä: 1 f + 1 pull. Frövisjön, Skultuna 3.7-31.8 (Petter Sahlström m.fl.).
Därutöver rapporterades brunanden under häckningstid (1.5-30.6) från fyra (4) lokaler, men bara på en av dem rapporterades en hona. Årets facit bedöms därför bli en säkerställd och en trolig häckning. Ett mycket klent resultat, återigen. Lokalerna 2023 enligt följande (maximala antalet hannar resp.

Figur 7*. Antal rapporterade säkerställda häckningar av kricka i Västmanland under perioden 2000-2023.*

honor inom parentes):
Vä: Johannisbergs vattenpark, Västerås (1 m). Frösvibäcken, Romfartuna (2 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (3 mm, 1 f).
Kö: Norsa, Munktorp (3 mm).
No: Gyttorps reningsdamm, Nora (1 m).
Större (minst 5 ex.) ansamlingar:
Vä: 5 ex. (3 mm, 2 ff) r. Frövisjön, Skultuna 22.4 (Leif Edberg m.fl.).
Sa: 6 ex. (3 mm, 3 ff) r. Gussjöbäck, Fläckebo 29-30.9 (Berndt Söderlund, Kalle Källebrink). 7 ex. (3 mm, 4 honf.) r. Gussjöbäck 5.10 (Berndt Söderlund).

Thomas Pettersson

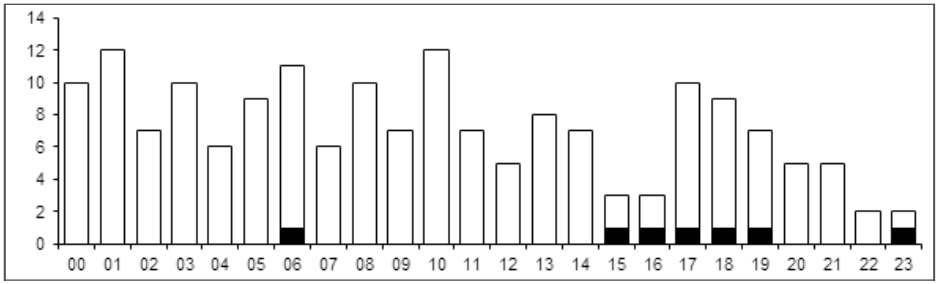
Vigg (*Aythya fuligula*)
(6 H, 11 H, 9 H, 5 H)
Observerad (8-14.1) 3.3-3.12. Fem (5) säkerställda häckningar rapporterades 2023, kommunvis fördelade: Västerås (1), Nora (4). Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Sa: 100 r. Fläcksjön, Fläckebo 23.4 (Bo Persson). 100 r. Sand, Västerfärnebo 24.9 (Markus Rehnberg). Gussjöbäck, Fläckebo 29.9-11.10, som mest 250 r. 5.10 (Berndt Söderlund). Gussjön, Fläckebo 17.10-1.11, som mest 280 r. 17.10 (Kalle Källebrink).
Under den första vinterperioden (1.1-28.2) gjordes två fynd av sammanlagt 5 ex. enligt följande:
Vä: 3 r. Kvicksund, Rytterne 8.1 (Marjatta Ericson). 2 mm r. Djuphamnen, Västerås 14.1 (Petter Sahlström m.fl.).
Fynd i december (20 ex.):
Vä: Västeråsfjärden vid Munkängen, Västerås 1-2.12, som mest 20 (15 mm, 5 ff) r. 2.12 (Markus Rehnberg).

Thomas Pettersson

Bergand (*Aythya marila)* VU
(7, 9, 12, 20)
Vä: 1 1K f r. Frövisjön, Skultuna 19-28.10 (Bernt Larsson m.fl.).
Ha: 2 (1 m, 1 f) r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 22.4 (Ulf Carlson). 2 (1 m, 1 f; ett annat par) r. Galten vid Sävholmen 23.4 (Ulf Carlson).
Kö: 2 (1 m, 1 f) r. Mariakajen, Köping 18.3 (Rolf Råberg).
Sa: 2 (1 m, 1 f) r. Fläcksjön, Fläckebo 22.4 (Håkan Johansson, Fredrik Engström). 1 m r. Fläcksjön 23.4 (Jan Hellstrand). 1 f r. Fläcksjön vid St. Mörtholmen 26-27.4 (Sören Emet m.fl.). 2 ff r. Fläcksjön vid Gåsholmen 28.4 (Bo Persson). 1 m r. Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo 11.9 (Berndt Söderlund). 2 honf. r. Gussjöbäck, Fläckebo 11-28.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 1 1K r. Gorgen vid Hällby 26.10 (Berndt Söderlund). 3 ff r. Fläcksjön 29.10 (Håkan Johansson).
Su: 2 (1 ad. f, 1 1K) r. Gnien vid Högbyn, Ramnäs 22-24.8 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 honf. r. Gnien vid Högbyn 26.8-4.9 (Sören Emet m.fl.). 1 honf. r. Gnien vid Högbyn 2.9 (Mikael Mälberg, Kerstin Aneusson). 1 1K r. Gnien 18.11 (Ralf Lundmark).
No: 2 (1 m, 1 f) r. Norasjön, Nora 23.4 (Anders Carlberg, Håkan Lavebratt). 2 (kön ej uppgivet) r. Norasjön 15.5 (Camilla Pettersson, Monica Holm).
Fa: 1 f r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 7.5 (Jan Hellström m.fl.).
Lu: 2 (1 m, 1 f) r. Södra Hörken vid Hörksbyn 1.5 (Mikael Ohlson, Bertil Rahm).
Tjugo (20) fynd, varav 11 på våren och 9 under sensommar och höst, är återigen en mycket hög siffra, överträffad endast av fjolårets 22 fynd. Det kan också noteras att av sammanlagt 30 könsbestämda individer var blott 8 hannar, övriga honor eller honfärgade.

Thomas Pettersson

Ejder (*Somateria mollissima)* EN
(4, 4, 2, 3)
Tre fynd av sammanlagt 11 ex. gjordes under den snäva tidsrymden 7-13.4:
Vä: 3 ex. (2 mm, 1 f) Granfjärden, Ängsö 7.4 (Fredrik Engström).
Su: 2 ex. (1 m, 1 f) r. Östersjön, Sura 13.4 (Ralf Lundmark).
No: 6 ex. (3 mm, 3 ff) r. Norasjön, Nora 12.4 (Anders Carlberg m.fl.).

Figur 8. *Antal säkerställda häckningar (svart) och troliga häckningar av brunand i Västmanland under perioden 2000 - 2023.*

Ett fåtal fynd har gjorts nästan varje år, men vissa år, t.ex. 2013 och 2019, saknades fynd helt. Den långsiktiga trenden är negativ.

Thomas Pettersson

Svärta (*Melanitta fusca*) VU
(11, 17, 26, 26)
Under året gjordes 26 fynd av sammanlagt 68 ex., vilka är rätt genomsnittliga siffror för senare tid. Fynden fördelade sig på 24 vårfynd 12.4-14.5 (63 ex.) och två höstfynd 22-29.10 (5 ex.). Fynden fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (11 fynd/22 ex.), Hallstahammar (4/16), Surahammar (3/6), Lindesberg (1/2), Nora (1/1), Fagersta (4/8), Skinnskatteberg (2/13). Någon långsiktig trend synes inte vara fallet.

Thomas Pettersson

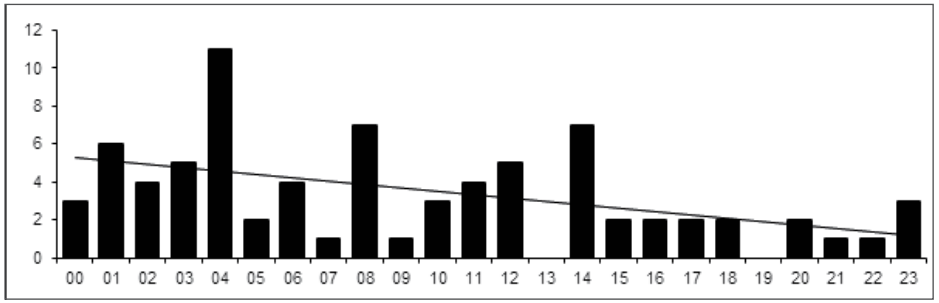
Sjöorre (*Melanitta nigra*)
(54, 120, 143, 209)
Observerad 7.4-29.6 (198 vårfynd av 2 633 ex.) och 23.7-20.11 (11 fynd av 82 ex.). Hela 209 rapporterade fynd är ett mycket högt antal, överträffat endast av 2020 års 217 fynd.
Vä: 57 fynd av 623 ex. 7.4-22.5. 8 mm r. Blacken, Rytterne 16.6 (Jan Hellstrand, Richard Lager). 9 honf. r. Västeråsfjärden, Västerås 17.11 (Johan Brenander).
Ha: 19 fynd av 431 ex. 8.4-2.5. Inget höstfynd.
Kö: 3 fynd av 9 ex. 13-16.4. Inget höstfynd.
Sa: 15 fynd av 72 ex. 14.4-20.5. Inget höstfynd.
Su: 11 fynd av 110 ex. 12-24.4. 6 honf. r. Virsbosjön, Ramnäs 12.11 (Ralf Lundmark). 2 honf. r. Östersjön, Sura 20.11 (Tom Sävström).
Li: 18 fynd av 521 ex. 10.4-14.5. 30 r. Ullersättersviken, Väringen, Näsby 5.11 (Åke Gustavsson, Anders Nihlwing).
No: 22 fynd av 269 ex. 12.4-16.5. 12 r. Norasjön, Nora 16.11 (Anders Carlberg). 1 1K r. Åsbosjön, Nora 17-19.11 (Anders Carlberg).
Fa: 36 fynd av 513 ex. 10.4-27.5. 1 m r. St. Aspen, Västanfors 25.7 (Roland Narfström, Bo Persson). 1 honf. r. St. Aspen 5.11 (Jan Hellström). 5 honf. r. St. Aspen 9.11 (Leif Lejdelin).
Sk: 5 fynd av 24 ex. 15-25.4. 7 r. Långsvan, Gunnilbo 20.8 (Per Eriksson, Lena Öling).
Lu: 5 fynd av 24 ex. 22.4-2.5. Inget höstfynd.
Hä: 5 fynd av 28 ex. 18-24.4. 1 m r. Norr-Älgen, Hällefors 29.6 (Nils Hultman). 8 r. Grythytteviken, Grythyttan 23.7 (Gunde Persson).
Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: 106 r. Granfjärden, Ängsö 12.4 (Ole Jonsson m.fl.).
Ha: 200 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 24.4 (Ulf Carlson).
Li: 100 r. Sällingsjön, Fellingsbro 24.4 (Mattias Rudenvall). 190 r. Ullersättersviken, Väringen, Näsby 24.4 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 100 r. Ullersättersviken 26.4 (Johan Wretenberg).
Fa: 100 r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 25.4 (Bo Persson). 150 r. Åmänningen 25.4 (Staffan Liljeqvist).
Trenden är stadigt positiv.

Thomas Pettersson

Alfågel *(Clangula hyemalis*) NT
(7, 10, 15, 21)
Sammanlagt gjordes 21 fynd under året, varav 18 (51 ex.) under vårflyttningen 12.4-25.5 respektive tre (7 ex.) under hösten 16.10-12.11. Fynden fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (4 fynd/13 ex.), Hallstahammar (1/1), Sala (1/3), Surahammar (1/5), Lindesberg (5/17), Fagersta (4/6), Skinnskatteberg (3/6), Ludvika (2/7).
Ett förhållandevis högt antal fynd, men ändå en normal fyndbild. Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Knipa (*Bucephala clangula*)
(39 FD50, 12 FD50, 17 FD50, 30 FD50)
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 129 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (10), Hallstahammar (8), Köping (1), Kungsör (3), Arboga (17), Sala (6),

Figur 9. *Antal fynd av ejder i Västmanland årligen under perioden 2000-2023.*

Surahammar (25), Lindesberg (25), Nora (18), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Hällefors (11). I december rapporterades sammanlagt ca 45 knipor med följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Hallstahammar (3), Arboga (15), Nora (18), Fagersta (1), Hällefors (3). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 125 r. Bocksjön, Tortuna 30.9 (Markus Rehnberg).
Sa: 125 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 14.9 (Berndt Söderlund). Gussjöbäck, Fläckebo 5-29.10, som mest 400 r. 22.10 (Berndt Söderlund). 110 r. Hällby, Västerfärnebo 14.10 (Berndt Söderlund). 120 r. Hogglumbacken 22.10 (Bo Persson).

Thomas Pettersson

Salskrake (*Mergellus albellus)* F1
(610 FD, 466 FD, 1288 FD, 906 FD)
Observerad 18.3-12.5 och 14.7-13.11. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (674) resp. efteråret (232): Västerås (296/174), Hallstahammar (40/0), Köping (12/5), Kungsör (7/0), Arboga (12/0), Sala (129/19), Surahammar (78/28), Lindesberg (75/2), Nora (12/0), Fagersta (7/3), Skinnskatteberg (4/0), Hällefors (2/1). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 10-11.4, som mest 23 (15 mm, 8 ff) r. 11.4 (Robert Ekberg). 23 honf. r. Asköviken 28.10 (Johan Brenander m.fl.).
Su: 23 (kön ej uppgivet) r. Glåpen, Sura 16.4 (Mikael Mälberg m.fl.).
Li: 20 (10 mm, 10 ff) r. Ullersättersviken, Väringen, Näsby 13.4 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).
Sommarfynd (1.6-31.8):
Vä: 1-2 honf. Frövisjön, Skultuna 14-31.7 (Bernt Larsson m.fl.). 1 honf. Johannisbergs vattenpark, Västerås 21-24.7 (Fredrik Engström m.fl.).
Inget vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12) gjordes i år.
Totalt sett ett rätt magert uppträdande, i synnerhet på hösten, en tiondel av rekorduppträdandet hösten 2018 och en tredjedel av medianen för perioden 2013-2022. Ett par sommarfynd gjordes i år, vilket är första gången sedan år 2018.

Thomas Pettersson

Storskrake (*Mergus merganser)*
(9 H, 8 H, 9 H, 18 H)
Arton (18) säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Lindesberg (4), Nora (4), Fagersta (4), Ludvika (1), Hällefors (5). Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 510 r. Asköviken, V.-Barkarö 24.11 (Robert Ekberg).
Ha: 500 r. Freden, Säby 18.4 (Ulf Carlson).
Kö: 500 r. Västlandasjön, Kolsva 29.10 (Leif Edberg).
Sa: 500 r. Fläcksjön, Fläckebo 22.10 (Berndt Söderlund).
Su: 450 r. Glåpen, Sura 6.11 (Mikael Mälberg).
Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 189 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (85), Hallstahammar (12), Köping (5), Kungsör (4), Arboga (13), Surahammar (20), Lindesberg (19), Nora (13), Fagersta (13), Hällefors (5). I december sågs sammanlagt ca 48 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (29), Arboga (8), Lindesberg (3), Nora (4), Fagersta (2), Hällefors (2).

Thomas Pettersson

Småskrake (*Mergus serrator)*
(192 FD, 269 FD, 464 FD, 499 FD)
Observerad 9.4-2.12. Tio säkerställda häckningar (2 H, 2 H, 5 H, 10 H):
Fa: 1 f med avledningsbeteende Orion, Åmänningen, Västervåla 5.6 (Bo Persson). 1 f + 7 pulli St. Aspen vid St. Grådänget, Västanfors 26.6 (Roland Narfström).
Lu: 3 ff med 9+2+2 pulli/1K Södra Hörken vid Hörksbyn 10.6-1.8 (Bertil Rahm). 2 ff med 8+2 pulli Södra Hörken vid Råbron 12.7 (Berndt Larsson).
Hä: 1 f + 1 pull. Svartälven, Hällefors 28.5 (Karin Bergh). 2 ff med 3+8 1K Grythytteviken, Grythyttan 3.8-4.9 (Ann Larsson, Erling Lillberg m.fl.).
Utöver det gjordes fynd under häckningstid (1.6-15.8) på 11 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Lindesberg (2), Nora (2), Fagersta (4), Hällefors (2). Vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 honf. r. Munkängen, Västerås 2.12 (Petter Sahlström m.fl.).
Kommunvis fördelning av fågeldagarna: Västerås (120), Hallstahammar (6), Köping (1), Surahammar (1), Lindesberg (27), Nora (26), Fagersta (190), Skinnskatteberg (3), Ljusnarsberg (4), Ludvika (36), Hällefors (70). Månadsvis fördelning: januari-mars (0), april (286), maj (139), juni (18), juli (17), augusti (9), september (9), oktober (19), november (1), december (1). Större (minst 10 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 10 (5 mm, 5 ff) r. Granfjärden, Ängsö 22.4 (Johan Brenander m.fl.). 14 str. (V) Kvicksund, Rytterne 29.10 (Jacob Rudhe m.fl.).
Fa: Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 22.4-5.5, som mest 14 (10 mm, 4 ff) r. 22.4 (Bo Persson m.fl.) resp. 14 (8 mm, 6 ff) r. 3.5 (Bo Persson m.fl.).

Thomas Pettersson

Järpe (*Tetrastes bonasia)* NT/F1
(3 H, 7 H, 7 H, 2 H)
Endast två säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade på Nora (1) och Fagersta (1). Järpar har under året, rapporterats från sammanlagt

84 olika lokaler, så det är förstås sannolikt att betydligt fler häckningar har skett än de två som nämnts.

Anders Carlberg

Tjäder (*Tetrao urogallus)* F1
(1 H, 4 H, 4 H, 3 H)
Precis som året innan har tre (3) säkerställda häckningar rapporterats med följande kommunvis fördelning: Lindesberg (1) och Hällefors (2). Spelande tjädrar finns rapporterade från 15 platser fördelade kommunvis: Västerås (2), Sala (1), Surahammar (8), Norberg (1) och Hällefors (3). Utöver säkerställda häckningar och spelplatser har tjäder noterats på flera lokaler, även under häckningstid, där det säkert förekommer ytterligare spel och häckningar.

Anders Carlberg

Orre (*Lyrurus tetrix*) F1
Tre säkerställda häckningar har rapporterats från Lindesbergs (1), Ljusnarsbergs (1) samt Hällefors (1) kommuner. Totalt 110 spellokaler finns rapporterade i Artportalen under häckningssäsong (1.4-30.6), fördelade kommunvis enligt följande: Västerås (11), Hallstahammar (1), Köping (2), Sala (18), Surahammar (14), Lindesberg (7), Nora (9), Norberg (2), Fagersta (12), Skinnskatteberg (8), Ljusnarsberg (8), Ludvika (1), och Hällefors (17).

Anders Carlberg

Vaktel (*Coturnix coturnix)* NT
(38 ex., 101 ex., 89 ex., 64 ex.)
Med sedvanlig reservation för att det kan förekomma någon eller några dubbelräkningar blev årets sammanlagda summa 64 spelande vaktlar. Dessa fördelade sig kommunvis på Västerås (29), Hallstahammar (2), Köping (2), Kungsör (2), Arboga (1), Sala (19), Surahammar (1), Lindesberg (8). Antalet spelande vaktlar brukar fluktuera väldigt mycket mellan åren. Västerås och Sala kommuner står för merparten av de rapporterade vaktlarna. Tyngdpunkten ligger alltså som vanligt den östra delen av landskapet. Spelande vaktlar har hörts under perioden 11.5-27.8.

Anders Carlberg

Nattskärra (*Caprimulgus europaeus)* F1
Uppträdandet inföll mellan 12 maj och 2 september. Årets första nattskärror (2 ex.) hördes vid Grävlingsskogen i Ramnäs (Tom Sävström) och säsongens sista hittades skadad intill en väg nära Tallbacka i Sevalla (John Wassberg). Totalt under året rapporterades det om nattskärror från 91 ”atlasrutor” (5x5 km). Den geografiska bilden ser likartad ut i jämförelse med åren innan. Störst koncentrationer av spinnande skärror noterades från följande lokaler. Övre Krokmossen i Karbenning (8 sj.), Uvberget i Fläckebo (7 sj.), Glopstensmossen i Karbenning (7 sj.), Stora Dammsjön i Karbenning (6 sj.) och Valsjöheden i Ramsberg (5 sj.). Lokalerna i Karbenning är samtliga närliggande och belägna i den norra delen av det stora brandområdet. Även Uvberget ligger inom brandområdet, men då i den sydöstra delen. Ingen säkerställd häckning har rapporterats, men det hör inte heller till vanligheterna att så sker.

Markus Rehnberg

Tornseglare (*Apus apus*) EN
Uppträdandet inföll mellan 9 maj och 6 september. Inga särskilt anmärkningsvärda fynd rapporterade.

Markus Rehnberg

Gök (*Cuculus canorus)*
Årets första gök iakttogs redan den 30 april vid Sticklinge i Himmeta (Kjell Ekelund). Att gök noteras redan i april är ovanligt. I Artportalen finns sedan tidigare endast tio godkända fynd från april i landskapet. Som tidigaste redan den 21 april. Övriga har noterats inom tidsintervallet 26 till 30 april. Flertalet just den 30 april. Totalt under året rapporterades gök från 211 "atlasrutor" (5x5 km), vilket är en liten ökning från året innan och samtidigt det högsta som har registrerats under ett och samma år. Koncentrationer om upp till fyra samtidigt ropande gökar har rapporterats från Målsjön i Norberg (Staffan Liljeqvist) och Öja i Ramnäs (Zsombor Károlyi). Årets enda rapporterade häckning kommer från Balunstorp i Grythyttan, där en ungfågel (pull.) noterades den 24 juli (Jonny Kvist). Att häckningar hittas och sedan rapporteras hör inte till vanligheterna. Hittas en häckning där gökungen fortfarande matas, då är det av stort intresse att ni också gör en notering om vilken fågelart det är som matar. Rödstjärt är den art som oftast har rapporterats mata gökungar i Västmanland. Andra arter som vi vet har fått påhälsning i sina bon är buskskvätta, rödhake, sädesärla och ängspiplärka. Fynd i september:
Vä: 1 r. Hässlö, Västerås 4.9 (Anders Dahllöv). 1 förbifl. Asköviken, Dingtuna 10.9 (Jan Hellstrand).
Fa: 1 r. Hjortbo, Västanfors 13.9 (Leif Lejdelin).

Markus Rehnberg

Turkduva (*Streptopelia decaocto)*
I huvudsak är det i större och mindre tätorter i landskapets östra halva som turkduvan fortfarande klänger sig kvar i någorlunda stadigvarande bestånd. Men likt tidigare tycks antalet fortsatt vara lågt. Från dessa "stadigvarande" populationer har följande maxantal rapporterats: Västerås (2), Hökåsen (9), Hallstahammar (2), Köping (8), Surahammar (11) och Fagersta (3). Antalet turkduvor per samhälle kan dock vara något högre än vad som anges här. Men antalen torde dock inte vara jättemycket högre. En häckning har under året rapporterats från Surahammar. Samtliga rapporterade fynd från lite mer ”udda” platser i landskapet.
Vä: 2 ex. Tillberga, Hubbo 5.2 (David Kihlberg).
1 r. Ulvsta, Haraker 7.5 (Johan Norrlin). 3 förbifl. Kvicksund, Rytterne 2.8 (Johan Karlsson m.fl.).
Su: 1 sj. Ramnäs 16.2 (Ralf Lundmark). 1 förbifl. Värntorp, Sura 19.5 (Inger-Marie Carlsen). 1 sj. Gammelby, Ramnäs 29.11 (Zsombor Károlyi).
Fa: 2 r. Ängelsberg, Västervåla 20.6 (Staffan Liljeqvist).
Sk: 1 sj. Ängarboön, Gunnilbo 5.7 (Rosemary Burk).
Lu: 1 r. Hörksbyn, Grängesberg 18.4 (Bertil Rahm).
Hä: 2 r. Grythytteviken, Grythyttan 23.5 (Bengt Andersson m.fl.). 1 sj. Saxhyttan, Grythyttan 31.5 (Daniel Gustafson).

Markus Rehnberg

Skogsduva (*Columba oenas*)
Årets uppträdande inföll mellan 10 februari och 12 december. Om vädret tillåter kan de första skogsduvorna dyka upp redan under februari. Detta år gjordes till exempel 14 fynd innan kalendern hade gått över i mars. Under året rapporterades det inte om några häckningar eller större ansamlingar. Det fynd som annars sticker ut från mängden är de båda fynd som gjordes i december.
Vä: 1 förbifl. Malmaberg, Västerås 12.12 (Johan Karlsson).
Kö: 1 ex. Ullvi backar, Köping 2.12 (Mikke Brännström).

Markus Rehnberg

Ringduva (*Columba palumbus)*
Vinterfynd har under perioden 1 januari till 15 februari rapporterats från Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Köping, Lindesberg och Nora k:r. I Västerås har ringduvor iakttagits på många spridda platser, där högst antal (fler än 10 ex.) har rapporterats från Vasaparken (24), Bjurhovda (18) och Notudden (10). I december endast rapporterad från Västerås och Köping. Flest ringduvor fanns i Hemdal (12) och Berghamra (4) i Västerås samt vid Skogsborg (6) i Köping. Större antal (minst 500 ex.) har under våren rapporterats vid två samt under hösten vid åtta tillfällen.

Markus Rehnberg

Vattenrall (*Rallus aquaticus)*
(58 h, 67 h, 55 h, 67 h)
Observerad (1.1-21.3) 24.3-27.11 (9-31.12). Fem (5) säkerställda häckningar rapporterades 2023:
Vä: 1 pull. Frövisjön, Skultuna 31.7 (Bernt Larsson, Lennart Wisell).
Sa: 1 pull. Stenbroviken, Hörendesjön, Västerfärnebo 27.8 (Berndt Söderlund).
Li: 1 1K Hagaberg, Frövi, Näsby 28.7-18.8 (Majgret Karl m.fl.).
Fa: 2 1K Semla slamdammar, Västanfors 3.9 (Pentti Korhonen).
Hä: 6 pulli Grythytteviken, Grythyttan 17.6-11.8 (Gunde Persson m.fl.).
Sammanlagt 67 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 44 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15 lokaler/25 ex.), Hallstahammar (3/4), Sala (8/11), Surahammar (5/10), Lindesberg (7/9), Nora (3/5), Fagersta (1/1), Hällefors (2/2). Antalet fåglar under häckningstid i år är lägre än de närmast två föregående åren och innebär en återgång till mer genomsnittliga värden för de senaste decennierna. Ovanligt många vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12) gjordes i år också, involverande 4 ex. 1.1-26.2 och 3 ex. 9-31.12:
Vä: 2 ex. Hamre våtmark, Västerås 1.1-28.2 (Johan Brenander m.fl.). 1 ex. Hamre våtmark 9-26.12 (Benjamin Rodling m.fl.).
Ar: 1 ex. Gamla kanalen, Arboga 8.1 (Leif Edberg).
Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 1.1-20.2 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1-2 ex. Hagaberg, Frövi 14-31.12 (Anders Nihlwing m.fl.).
Trettonde året i följd med vinterfynd i Näsby!

Thomas Pettersson

Kornknarr (Crex crex) NT/F1
(88 sj., 80 sj., 94 sj., 18 sj.)
Under året registrerades sammanlagt 18 sjungande kornknarrar, vilket är en extremt låg siffra, den lägsta sedan år 1996 (16 ex.). Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år, senast det gjordes var år 2017 respektive 2004. Årets kornknarrar hördes under perioden 28.5-6.8 och fördelades kommunvis enligt följande: Västerås (4), Hallstahammar (1), Sala (8), Surahammar (1), Lindesberg (2), Nora (2). Årssummorna varierar rätt kraftigt mellan olika år och exempelvis summerades 154 ex. år 2020. Vi kan emellertid nu ana en negativ långsiktig trend.

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna (*Porzana porzana*) VU/F1
(25 ex., 15 ex., 21 ex., 15 ex.)
Under perioden 15.4-26.6 hördes sammanlagt 15 sjungande fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (1), Hallstahammar (1), Sala (8), Surahammar (2), Lindesberg (3). De goda åren 2020-2021 med 40 sjungande eller fler synes nu som en parentes i den långsiktiga utvecklingen.
Landskapets starkaste fästen för arten är Fläcksjön och Rörbosjön i Fläckebo där åtta (8) fåglar noterades i år, dvs. drygt hälften av årstotalen i Västmanland. Antalet rapporterade fåglar årligen varierar rätt stort och någon långsiktig trend synes inte föreligga.

Thomas Pettersson

Rörhöna *(Gallinula chloropus)*
(-, -, 19 h, 18 h)
Observerad 29.3-1.11. Nio (9) säkerställda häckningar rapporterades i år, samtliga från Västerås k:n. Därutöver iakttagen under häckningstid (16.5-31.8) på ytterligare nio (9) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (6), Surahammar (1), Fagersta (1), Hällefors (1). Inget vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12) gjordes i år. Rörhönan håller ställningarna bra inom sitt begränsade utbredningsområde i sydöstra Västmanland.

Thomas Pettersson

Sothöna *(Fulica atra*)
Observerad 22.3-26.10. Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från fyra (4) lokaler med flertalet fynd från sensommar och höst:
Vä: 69 r. Frövisjön, Skultuna 9.4 (Markus Rehnberg). Frövisjön 4-7.8, som mest 140 r. 7.8 (Markus Rehnberg, Berndt Söderlund). Bocksjön, Tortuna 17-23.9, som mest 100 r. 17.9 (Peter Josefsson m.fl.).
Sa: Nötmyran, Västerfärnebo 9-16.9, som mest 95 r. 11.9 (Berndt Söderlund). Gussjöbäck, Fläckebo 11-17.10, som mest 60 r. 11.10 (Berndt Söderlund).
Inget vinterfynd (-, 4 ex., 1 ex., 0 ex.) rapporterades i år.

Thomas Pettersson

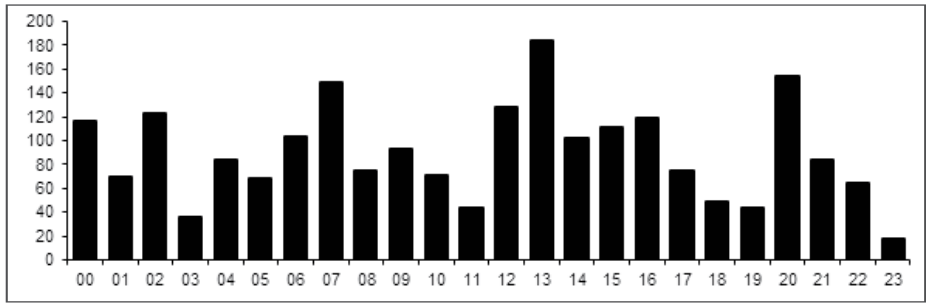
Trana (*Grus grus*) F1
(49 h, 85 h, 35 h, 41 h)
Under året har 41 häckningar eller troliga häckningar rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (12), Hallstahammar (1), Köping (1), Kungsör (1), Sala (2), Surahammar (7), Lindesberg (4), Nora (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (3), Ludvika (2) och Hällefors (3). Höga (minst 500 ex.) sträcksummor:
Kö: 1 000 str. (V) Davids backe, Himmeta 1.10 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).
Su: 514 str. (SV) Gnien, Ramnäs 1.10 (Sören Larsson).
Li: 650 str. (SV) Hagaberg, Frövi, Näsby 1.10 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).
Fa: 583 str. (S) Hjortbo, Västanfors 14.9 (Leif Lejdelin, Roland Narfström). 740 str. (SV) Hjortbo 17.9 (Leif Lejdelin m.fl.). 1 815 str. (SV) Hjortbo 1.10 (Jan Hellström m.fl.). 667 str. (SV) Backgården, Västanfors 5.10 (Jan Hellström, Roland Narfström).
Största antal rastande tranor:
Sa: 1 600 r. Nötmyran, Västerfärnebo 2.9 (Berndt Söderlund).

Lillebror Hammarström

Smådopping (*Tachybaptus ruficollis*) NT
(7 ex., 15 ex., 14 ex., 57 ex.)
Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år, men arten är funnen under häckningstid (1.5-31.7) på tre (3) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (1). Vinterfynd:
Vä: 1 r. Lögarängen, Västerås 21.1 (Bernt Larsson).
No: 1 r. Hammarbydammen, Nora 17.12 (Joakim Barkestam).
I övrigt rapporterad under flyttningstider, 9-27.4 (15 ex.) respektive 6.8-25.11 (40 ex.). Ovanligt många höstfynd. Smådoppingen är svår att hålla koll på under häckningstid och många häckningar kan säkert undgå upptäckt. Av observationer att döma under övriga delar av året, då de är enklare att se, verkar det inte vara någon fara å färde för smådoppingens del i Västmanland.

Thomas Pettersson

Gråhakedopping (*Podiceps grisegena*)
(7 ex., 15 ex., 14 ex., 16 ex.)
Ett häckningsförsök rapporterades från Frövisjön, Skultuna, där ett par påbörjade bobygge 29.4-5.5 (Bernt Larsson m.fl.). I övrigt gjordes inga fynd under häckningstid, men arten sågs 11 gånger (12 ex.) under vårflyttningen 8.4-16.5 respektive två gånger (2 ex.) på hösten 13.8-16.9:
Vä: 1 r. Granfjärden, Ängsö 20.4 (Bernt Larsson, Pentti J. Tatti). 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 28.4 (Marjatta Ericson, Janne Virking). 1 r. Frövisjön,

Figur 10. *Antal rapporterade kornknarrar, det stora flertalet sjungande, per år i Västmanland under perioden 2000-2023.*

Skultuna 7.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ex. Tegeludden, Framnäs, Västerås 16.9 (Pav Johnsson).
Sa: 1 r. Gussjön, Fläckebo 29.4 (Johan Brenander, Berndt Söderlund). 2 r. Fläcksjön, Fläckebo 16.5 (Berndt Söderlund m.fl.).
Li: 1 r. Sörbysjön, Fellingsbro 8.4 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 r. Finnåkerssjön, Fellingsbro 13.8 (Majgret Karl).
No: 1 r. Norasjön, Nora 18.4 (Håkan Lavebratt). 1 r. Norasjön vid Lejonbacken, Nora 10.5 (Anders Carlberg). 1 r. Vikern, Nora 11.5 (Anders Carlberg m.fl.).
Fa: 1 r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 7.5 (Jan Hellström m.fl.) och 9.5 (Staffan Liljeqvist, Bo Persson).

Thomas Pettersson

Skäggdopping (*Podiceps cristatus)*
Observerad 23.3-19.11. Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: Granfjärden, Ängsö 7-8.4, som mest 194 r. 8.4 (Benjamin Rodling m.fl.). Asköviken, V.-Barkarö 19.4-7.5, som mest 170 ad. 27.4 (Torbjörn Hegedüs).
Ha: 102 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 9.4 (Ulf Carlson, Anders Ulander).
Inget vinterfynd (januari, februari, december) gjordes i år, vilket inte heller hör till vanligheterna.

Thomas Pettersson

Svarthakedopping (*Podiceps auritus*) F1
(12 h, 15 h, 16 h, 9 h)
Observerad under vårflyttning och på häckningslokaler 10.4-29.8. I år rapporterades nio (9) säkerställda eller troliga häckningar på två (2) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1 lokal/8 par), Hällefors (1/1). Dessutom rapporterades svarthakedoppingar från ytterligare fem (5) lokaler med sammanlagt sex (6) möjliga häckningar. Framtiden för svarthakedoppingen i Västmanland ter sig bekymmersam. Under vårflyttningen 2023 summerades sammanlagt 60 individer, kommunvis fördelade: Västerås (27), Hallstahammar (2), Sala (15), Lindesberg (4), Nora (1), Fagersta (8), Skinnskatteberg (1), Ludvika (2). Fyra höstfynd (fr.o.m. 1.9) utanför häckningslokalerna:
Sa: 1 1K r. Fläcksjön, Fläckebo 1.9 (Bo Persson). 1 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 14.9 (Berndt Söderlund).
Su: 1 r. Glåpen, Sura 10.10 (Mikael Mälberg).
Fa: 1 r. St. Aspen, Västanfors 18.11 (Bo Persson).

Thomas Pettersson

Svarthalsad dopping (*Podiceps nigricollis*) EN
(0 ex., 0 ex., 1 ex., 2 ex.)
Vä: 2 r. Frövisjön, Skultuna 8.5 (Nils Arvidson m.fl.).
Svarthalsad dopping var återkommande till Frövisjön åren 2015 till 2019. Flera av åren dessutom häckande. Detta är dock det första fyndet i landskapet sedan just 2019, då en svarthalsad dopping bildade par med en svarthakedopping i Frövisjön.

Markus Rehnberg

Strandskata (*Haematopus ostralegus)* NT
(93 FD, 156 FD, 218 FD, 341 FD)
Säkerställda och troliga häckningar har rapporterats från tre lokaler:
Li: 2 ad. (föda åt ungar) Siggeboda, Usken, Linde 7.6 (Bengt Jalsborn). 2 ad. (permanent revir) Strandpromenaden, Lindesberg, Linde 26.7 (Mats Andersson m.fl.).
No: 1 ad. (permanent revir) Norra Ryssholmen, Norasjön, Nora 16.5 och 21.5 (Anders Carlberg m.fl.).
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (134), Hallstahammar (4), Köping (28), Kungsör (2), Sala (1), Surahammar (12), Lindesberg (41), Nora (75), Fagersta (31), Skinnskatteberg (4), Ludvika (4) och Hällefors (5). Månadsvis fördelning: mars (2), april (145), maj (42), juni (62), juli (62), augusti (28). Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 8 r. Granfjärden, Ängsö 10.4 (Christina Lindquist m.fl.). 5 r. St. Jungfrun, Blacken, Rytterne 25.6 (Anders Dahllöv). 5 r. Lillåudden, Västerås 16.7 (Mårten Hasselbom). 6 str. (V) Kvicksund, Rytterne 26.7 (Johan Karlsson m.fl.). 5 r. Ängsgärdet, Västerås 26.7 (Zsombor Károlyi).
Fa: 5 r. St. Aspen, Västanfors 13.4 (Bo Persson m.fl.). 5 r. Bromsboudde, Västervåla 5.5 (Staffan Liljeqvist). 8 r. Backgården, Västanfors 25.7 (Jan Hellström, Thomas Österholm).
No: 9 r. Trängbobadet, Nora 12.4 (Håkan Lavebratt m.fl.). 6 r. Trängbobadet 13.8 (Rasmus Hammarström).

Jörgen Lindberg

Skärfläcka (*Recurvirostra avosetta)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 5 ex.)
Vä: 2 r. Asköviken, V.-Barkarö 11-17.7 (Tim Parksjö m.fl.). 1 ad. r. Asköviken 17.8 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 r. Bocksjön, Tortuna 23-24.9 (Markus Rehnberg m.fl.).
Kö: 1 r. Cementatippen, Köping 16.8 (Staffan Ekelund m.fl.).
Innan årets minst sagt oväntade uppträdande hade skärfläcka rapporterats vid sex tidigare tillfällen i Västmanland. Senast vid Asköviken i juli 2007. Vi väljer här att summera årets fynd till fyra (5 individer). Rent teoretiskt skulle dock fynden vid Cementatippen den 16 augusti och Asköviken dagen efter kunna röra en och samma individ. Av de västmanländska fynden har nu fyra fynd gjorts

mellan 20 april och 31 maj och sex fynd mellan 4 juli och 24 september.

Markus Rehnberg

Ljungpipare *(Pluvialis apricaria*) F1
(9 h, 8 h, 1 h, 3 h)
Tre (3) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Den kommunvisa fördelningen av dessa var Surahammar (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1). Årets största ansamling noterades i Hallstahammars k:n:
Ha: 72 r. Sjöhaga, Säby 16.8 (Bo Persson).

Jörgen Lindberg

Kustpipare (*Pluvialis squatarola*)
(11, 39, 54, 101)
Under året gjordes 101 fynd av kustpipare om 462 ex. Samtliga fynd gjordes under artens återsträck från 12 juli till och med 5 november.
Vä: 37 fynd om 248 ex., 15.7-5.11. Störst ansamling: 50 r. Bocksjön, Tortuna 30.9 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 10 fynd om 34 ex., 28.7-22.9. Störst ansamling: 12 r. Sjöhaga, Säby 10.8 (Ulf Carlson m.fl.).
Kö: 1 ex. Koldammen, Malmön, Köping 13.8 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).
Sa: 4 fynd om 31 ex., 24.9-1.11. Största ansamling: 18 1K r. Nötmyran, Västerfärnebo 30.9 (Kalle Källebrink).
Su: 28 fynd av 80 ex., 4.8-8.10. Största ansamling: 15 str. Kruses äng, Ramnäs 13.8 (Bertil Eriksson).
No: 1 str. (S) Gunnarsberg, Nora 17.8 (Claes Dyst). 1 str. (SV) Södra Ås, Nora 9.9 (Anders Carlberg).
Fa: 17 fynd om 63 ex., 21.7-29.8. Störst ansamling: 16 ad. str. (SV) Stabäck, Västervåla 14.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Sk: 1 str. (SV) Sotebo, Skinnskatteberg 12.7 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare (*Eudromias morinellus)* F1
(2 ex., 43 ex., 18 ex., 7 ex.)
Ha: 3 r. Åby, Kolbäck 27.8 (Ulf Carlson m.fl.)
Su: 2 1K r. Gnien, Ramnäs 28.8 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) Gnien 29.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Fa: 1 str. (SO) Backgården, Västanfors 3.9 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare (*Charadrius hiaticula*)
(214 FD, 324 FD, 872 FD, 2096 FD)
Fågeldagarna fördelade kommunvis: Västerås (348), Hallstahammar (816), Köping (119), Sala (90), Surahammar (695), Lindesberg (3), Nora (22), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (1). Den månadsvisa fördelningen är följande: mars (1), april (18), maj (17), juni (14), juli (19), augusti (1594), september

FOTO: JÖRGEN LINDBERG

Kustpipare

(424) och oktober (9). Fyrtiofem (45) fynd om större ansamlingar än 10 ex. har rapporterats. De två största var de som följer:
Ha: 200 r. Åby, Kolbäck 10.8 (Ulf Carlson m.fl.).
Su: 150 r. Gnien, Ramnäs 28.8 (Ralf Lundmark m.fl.).

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare (*Charadrius dubius)*
(34 h, 23 h, 12 h, 12 h)
Tolv (12) säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från följande kommuner: Västerås (4), Hallstahammar (2), Köping (1), Sala (1), Lindesberg (1), Nora (1) och Norberg (2). Utanför häckningstid föreligger 109 fågeldagar fördelade på perioderna 10-30.4 (105) och 1.8-10.8 (4) samt kommunvis: Västerås (76/3), Hallstahammar (2/0), Köping (13/0), Surahammar (1/1), Lindesberg (5/0), Nora (4/0), Fagersta (3/0) och Skinnskatteberg (1/0).

Jörgen Lindberg

Tofsvipa *(Vanellus vanellus*) VU
(57 FD100, 291 FD100, 297 FD100, 404 FD100)
Kommunvis fördelning av 404 FD100: Västerås (230), Hallstahammar (58), Köping (1), Sala (27), Surahammar (79), Lindesberg (7) och Nora (1). Månadsvis fördelning: mars (21), april (8), maj-juni (0), juli (30), augusti (187), september (97), oktober (47), november (13). Den största ansamlingen:
Vä: 1 000 r. Asköviken, V.-Barkarö 15.8 (Berndt Söderlund).

Jörgen Lindberg

Småspov (*Numenius phaeopus)*
(104 FD, 151 FD, 148 FD, 113 FD)
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (9), Hallstahammar (8), Sala (6), Surahammar (7), Lindesberg (5), Örebro (1), Nora (50), Norberg (1), Fagersta (22), Skinnskatteberg (1) och Hällefors

(3). Månadsvis fördelning: april (19), maj (79), juni (1), juli (6) och augusti (6). Större (minst 10 ex.) flockar:
Fa: 12 r. Tjuvön, St. Aspen, Västanfors 2.5 (Roland Narfström).

Jörgen Lindberg

Storspov (*Numenius arquata)* EN
(36 h, 23 h, 9 h, 5 h)
Fem säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (1), Köping (1) och Surahammar (3). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 106 str. (N) Hässlö, Västerås 18.4 (Marcus Teveborg).
No: 101 + 110 str. (NO) Södra Ås, Nora 17.4 (Anders Carlberg).
Sk: 127 r. Ängelboviken, Gunnilbo 14.4 (Lillebror Hammarström).

Jörgen Lindberg

Myrspov *(Limosa lapponica)* VU/F1
(422 ex., 457 ex., 463 ex., 123 ex.)
Inga vårfynd finns rapporterade. Höstfynd (17 fynd á 123 ex.):
Vä: 1 r. Valhall, Rytterne 28.7 (Johan Karlsson, Marjatta Ericson). 17 str. (SV) Asköviken, Dingtuna 13.8 (Johan Brenander). 2 r. Lycksta, Romfartuna 14.8 (Bernt Larsson m.fl.).
Ha: 6 str. (SV) Rallsta, Berg 28.7 (Ulf Carlson). 3 ad. r. Åby, Kolbäck 13.8 (Anders Carlberg m.fl.).
Sa: 2 1K r. Nötmyran, Västerfärnebo 30.9 (Kalle Källebrink).
Su: Gnien, Ramnäs: 6 fynd á 24 ex. (Mikael Mälberg m.fl.)
No: 25 str. (S) Nora 13.8 (Anders Carlberg).
Fa: 8 str. (SV) Backgården, Västanfors 16.8 (Jan Hellström). 6 str. (SV) Stabäck, Västervåla 16.8 (Staffan Liljeqvist, Anders Lundin).
Lu: 28 str. (S) Hörksbyn, Grängesberg 11.8 (Bertil Rahm).
Hä: 1 str. (S) Grythytteviken, Grythyttan 20.7 (Gunde Persson).

Jörgen Lindberg

Rödspov (*Limosa limosa)* EN
(5 ex., 7 ex., 7 ex., 3 ex.)
Sa: 1 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 17-18.4 (Kalle Källebrink, Lars Pettersson). 1 r. Gussjöbäck, Fläckebo 17.4 (Yngve Wiklund, Håkan Johansson). 1 r. Gussjöbäck 24-28.4 (Kalle Källebrink m.fl.).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin (*Lymnocryptes minimus*)
(31 FD, 54 FD, 39 FD, 44 FD)
Antalet fågeldagar fördelat kommunvis: Västerås (16), Hallstahammar (1), Köping (1), Surahammar (4), Nora (18), Norberg (1) och Hällefors (3). Den månadsvisa fördelningen var: januari-mars (0), april (5), maj (7), juni-augusti (0), september (1), oktober (27), november (4), december (0).

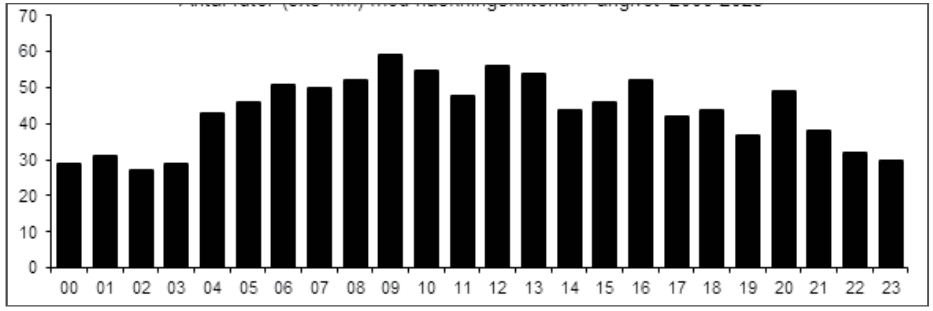
Jörgen Lindberg

Morkulla (*Scolopax rusticola)*:
Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12; -, 0 ex., 2 ex. 2 ex.):
Su: 1 r. Bosjön, Ramnäs 1.1 (Ralf Lundmark). 1 r. Gatstugan, Ramnäs 7.2 (Tom Sävström).

Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin (*Gallinago media)* NT
(11 ex., 11 ex., 18 ex., 13 ex.)
Vä: 1-2 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8.5 (Alf Isaksson m.fl.). 1 ex. Ekeby fly, Skultuna 9.5 (Håkan Johansson, Håkan Olsson). 1 ex. Frövisjön, Skultuna 13.5 (Markus Rehnberg).
Su: 1 ex. Gnien, Ramnäs 13.5 (Sören Larsson).
No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora 12.5, 13.5 och 15.5 (Anders Carlberg m.fl.).
Hä: 1 r. Västra Grythytteviken 21.7 (Jonny Kvist).

Jörgen Lindberg

Figur 11. *Antal s.k. atlasrutor (5x5 km) med fynd av storspov under omständigheter som tyder på häckning under perioden 2000-2023. De låga värdena i periodens början beror sannolikt på brist på rapporter.*

Enkelbeckasin (*Gallinago gallinago)*:
Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: 100 r. Frösvibäcken, Romfartuna 15.4 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson). 111 r. Frövisjön, Skultuna 30.8 (Bernt Larsson).
Su: 167 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 14.4 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa (*Phalaropus lobatus*) F1
(14 ex., 11 ex., 5 ex., 1 ex.)
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 31.5 (Lillebror Hammarström m.fl.)

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos*) NT
Årets första observation gjordes vid Skultuna bruk, Västerås 7.4 (Lars Österberg). Den sista observationen gjordes vid Svan, V. Skedvi 23.9 (Maria Barkell, Daniel Brehmer). Inga större ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa (*Tringa ochropus)*
Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: Max 14 r. Frösvibäcken, Romfartuna 11-12.4 (Pentti J. Tatti, Bernt Larsson). 10 r. Ångsjön, Kärrbo 23.4 (Thomas Pettersson m.fl.). 17 r. Frösvibäcken 26-28.4 (Bernt Larsson, Lennart Wisell).
Sa: 10 r. Boåsmossen, Kila 16.4 (Samuel Olofsson). Max 26 r. Gussjöbäck, Fläckebo 22-29.4 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Jörgen Lindberg

Grönbena (*Tringa glareola)*
Fyra säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från Hällefors kommun. Lokaler med större ansamlingar (minst 100 ex.):
Vä: 120 r. Skultunaågen, Skultuna 5.5 (Håkan Johansson). 210 r. Valhall, Rytterne 25.7 (Bernt Larsson). 200 r. Valhall 28.7 (Johan Karlsson, Marjatta Ericson).
Su: 400 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 6.5 (Sören Larsson m.fl.). 400 r. Lisjö ängar, Sura 9.5 (Mikael Mälberg).
No: 105 str. (O) Södra Ås våtmark, Nora 5.5 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Rödbena (*Tringa totanus)*
(6 h, 7 h, 11 h, 12 h)
Tolv (12) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (7), Sala (1) resp. Surahammars (4) kommuner. Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: Max 12 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 30.4-1.5 (Ole Jonsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Svartsnäppa *(Tringa erythropus)* NT
Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Vä: 20 r. Valhall, Rytterne 28.7 (Johan Karlsson, Marjatta Ericson).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa *(Tringa nebularia)*
(- h, 1 h, 0 h, 0 h)
Inga häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Större (minst 40 ex.) ansamlingar:
Vä: 40 r. Valhall, Rytterne 28.7 (Johan Karlsson, Marjatta Ericson).

Jörgen Lindberg

Roskarl (*Arenaria interpres)* EN
(7 ex., 5 ex., 4 ex., 9 ex.).
Su: 2 1K str. (SV) Gnien, Ramnäs 23.8 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien 26-29.8 (Ralf Lundmark m.fl.). 6 str. (SV) Gnien 7.9 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa *(Calidris canutus)*
(7, 9, 16, 17)
Vä: 1 ad. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 13.8 (Johan Brenander m.fl.). 3 ad. Skattgården, Dingtuna 15.8 (Marjatta Ericson). 7 str. Frövisjön, Skultuna 25.8 (Bernt Larsson).
Ha: 1 r. Sjöhaga, Säby 10.8 (Ulf Carlson).
Sa: 2 1K r. Nötmyran, Västerfärnebo 24.9 (Markus Rehnberg).
Su: 4 str. (SV) Gnien, Ramnäs 7.8 (Mikael Mälberg). 1 1K r. Gnien 28.8 (Ralf Lundmark, Hans-Eric Dahlström). 26 str. (SV) Gnien 28.8 (Ralf Lundmark). 18 str. (SV) Gnien 29.8 (Ralf Lundmark). 2 1K str. (SV) Gnien 7.9 (Ralf Lundmark). 40 1K str. (SV) Ramnäs 7.9 (Ralf Lundmark).
Fa: 6 ad. str. (SV) Backgården, Västanfors 25.7 (Jan Hellström). 2 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 1.8 (Roland Narfström). 14 str. (SV) Backgården 16.8 (Jan Hellström). 15 str. (SV) St. Aspen, Västanfors 16.8 (Roland Narfström). 3 str. (SV) Backgården 17.8 (Jan Lejdelin).
Nb: 8 ad. str. (SV) Snyten, Karbenning 12.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Jörgen Lindberg

Brushane (*Calidris pugnax)* VU/F1
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 52 honf. r. Rudö, Rytterne 4.8 (Robert Ekberg). 50 r. Lycksta, Romfartuna 14.8 (Bernt Larsson). 50 r. Frövisjön, Skultuna 19.8 (Markus Rehnberg).
Ha: Max 73 r. Lagårdssjön, Kolbäck 27-28.8 (Ulf Carlson). 55 1K r. Lagårdssjön 6.9 (Musse Björklund).
Sa: 100 r. Nötmyran, Västerfärnebo 27.8 (Berndt Söderlund). 200 r. Nötmyran 30.8 (Berndt Söderlund).

Su: Max 420 r. Gnien, Ramnäs 27-29.8 (Ralf Lundmark m.fl.). 65 r. Gnien 5.9 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa (*Calidris falcinellus)*
(8 ex., 11 ex., 6 ex., 23 ex.)
Vä: 9 r. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 27.5 (Johan Brenander). Max 4 ad. r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 30.5-8.6 (Sören Emet m.fl., Peter Svensk m.fl.).
Ha: 1 r. Säby udde, Kolbäck 3.6 (Ulf Carlson, Stefan Johansson).
Su: 2 r. Gnien, Ramnäs 31.5 (Mikael Mälberg). 2 1K r. Gnien 5.9 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Spovsnäppa (*Calidris ferruginea*)
(25 FD, 50 FD, 62 FD, 60 FD)
Vä: 1 ad. m r. Frövisjön, Skultuna 4-8.7 (Bernt Larsson m.fl.). Max 5 ad. r. Tidö slott, Rytterne 14-17.7 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 2 ad. r. Tidö slott 21.7 (Bernt Larsson m.fl.). 1 ad. r. Frövisjön 25.7 (Bernt Larsson, Lennart Wisell). 1 ad. r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 10.8 (Kenneth Olausson m.fl.). 3 ad. r. Frövisjön 10-11.8 (Bernt Larsson m.fl.). 17 str. (SV) Rudö, Rytterne 18.9 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 2 r. Bocksjön, Tortuna 18.9 (Marjatta Ericson).
Ha: 1 ad. r. Sjöhaga, Säby 7.8 (Jacob Rudhe m.fl.). 1 1K r. Åby, Kolbäck 14.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Kö: 1 1K r. Koldammen, Malmön, Köping 21.8 (Peter Josefsson). 1 ad.+ 1 1K r. Koldammen 28.8 (Staffan Ekelund).
Sa: 2 1K r. Sagån, Fräbrunn 5.9 (Kalle Källebrink).
Su: Gnien, Ramnäs; 5 fynd á 6 ex. 11.7-12.9 (Mikael Mälberg m.fl.).
Sk: 1 ad. r. Sotebo, Skinnskatteberg 1.8 (Leif Johansson).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa *(Calidris temminckii)*
(228 FD, 226 FD, 170 FD, 159 FD)
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (123), Hallstahammar (7), Köping (9), Sala (9), Surahammar (5), Nora (1) och Skinnskatteberg (5).
Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: Max 21 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 18-19.5 (Bernt Larsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Sandlöpare (*Calidris alba)*
(1 ex., 0 ex., 0 ex., 4 ex.)
Su: 4 ad. r. Gnien, Ramnäs 10.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Kärrsnäppa (*Calidris alpina)*
(24 FD10, 44 FD10, 88 FD10, 357 FD10)
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 74 ad. r. Frövisjön, Skultuna 2.7 (Ole Jonsson m.fl.). Max 250 r. Bocksjön, Tortuna 17.9-4.10 (Markus Rehnberg m.fl.)
Sa: 220 r. Nötmyran, Västerfärnebo 24.9 (Markus Rehnberg). 121 r. Nötmyran 30.9 (Kalle Källebrink). 60 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 30.9 (Kalle Källebrink).

Jörgen Lindberg

Spovsnäppa

FOTO: JÖRGEN LINDBERG

Skärsnäppa *(Calidris maritima)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Fa: 1 r. Uddnäs, Västanfors 23.10 (Pierre Östberg). Påpassligt fotograferad då snäppan kortvarigt rastade inne på en industrifastighet centralt i Fagersta. Detta blev det åttonde fyndet i Västmanland och det första i Fagersta kommun.

Markus Rehnberg

Småsnäppa (*Calidris minuta)* F1
(62 FD, 34 FD, 49 FD, 49 FD)
Vä: 1 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 17-19.5 (Sören Emet m.fl.). 1 r. Frövisjön, Skultuna 4.7 (Anders Hed). 1 ad. r. Frövisjön 7.7 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Frövisjön 8.7 (Sven Bågesund, Violis Bågesund). 1 ad. r. Tidö slott, Rytterne 21.7 (Ulf Hansson). 2 1K r. Johannisbergs vattenpark 10.8 (Kenneth Olausson). 1 r. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 25.9 (Janne Virking).
Ha: Max 3 r. Sjöhaga, Säby 5-13.8 (Mikael Mälberg m.fl.). Max 5 r. Åby, Kolbäck 10-13.8 (Ulf Carlson m.fl.).
Sa: 1 ex. Mariedal, Kumla 4.9 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).
Su: Gnien, Ramnäs: 14 fynd á 21 ex. 19.7-15.9 (Mikael Mälberg m.fl.). 2 1K r. St. Nadden, Ramnäs 10.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Kustlabb (*Stercorarius parasiticus)* NT
(1 ex., 3 ex., 1 ex., 2 ex.)
Vä: 1 1K str. (V) Måsen, Rytterne 13.10 (Sten Ljungars).
No: 1 ad. (ljus fas) förbifl. Vikern, Nora 20.7 (Roland Thuvander).
Kustlabb noteras med något enstaka exemplar de flesta år. Under 2000-talet 19 av 24 år. I huvudsak görs flertalet fynd under maj och augusti. Årets båda fynd ligger således något utanför ramarna, men inte extremt.

Markus Rehnberg

Skräntärna (*Hydroprogne caspia*) NT/F1
Ett tämligen svagt år med 63 rapporterade fågeldagar (FD). I huvudsak torde det låga antalet bero på få rapporter från Hjälmaren. Årets rapporter summerat:
Vä: Asköviken, 26 fynd á 46 FD. 3.6-31.7 (Robert Ekberg m.fl.). Kvicksund, Rytterne, 8 fynd á 9 FD. 13.7-6.8 (Johan Karlsson m.fl.). Frövisjön, Skultuna 5 fynd á 5 FD. 30.6-8.8 (Pav Johnsson m.fl.).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo, 3 fynd.1 r. 16.5 (Erik Andersson m.fl.). 2 ad. r. (Berndt Söderlund, Yngve Wiklund). 1 ad. r. 2.8 (Markus Rehnberg).
Ha: 1 ad. r. Klovstenen, Kolbäck 20.7 (Ulf Carlson).
Ar: 10 r. Nyckelgrundet, Arboga 25.7 (Petter Simonsson, Joel Simonsson).
Su: 1 ad. + 1 1K r. Gnien, Ramnäs 8.8 (Jan Hellström m.fl.).

Markus Rehnberg

Svarttärna (*Chlidonias niger)* VU/F1
(50 h, 48 h, 48 h, 35 h)
Årets uppträdande inföll mellan 29 april och 16 augusti. Säkra eller troliga häckningar har rapporterats från fyra lokaler och totalt rör det sig om 25 säkra och minst 10 troliga häckningar. Dessa fördelar sig enligt följande och det högsta rapporterade häckningsresultatet visas inom parentes:
Vä: Asköviken: 13 häckningar (1 1K), 7.5-11.7 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). Frövisjön, Skultuna: 7 häckningar (4 pulli) 29.4-16.8 (Bernt Larsson m.fl.).
Su: Gnien, Ramnäs: 5 häckningar (5 1K), 13.5-26.7 (Sören Larsson m.fl.).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo: 6.5-23.7 (fl. obs.). Från Fläcksjön finns inga rapporter om säkra häckningar, men uppskattningsvis gick minst 10 par till häckning. Följande fynd indikerar också att åtminstone några par lyckades: 4 ad. + 3 1K r. St. Mörtholmen, Fläcksjön, Fläckebo 23.7 (Håkan Johansson m.fl.).
Det vore högst angeläget att få en bättre bild över svarttärnans förekomst i Västmanland. Detta gäller inte minst artens förekomst i Svartådalens övre delar. Dit hör bland annat Fläcksjön. Övriga fynd:
Vä: 3 ad. r. Frösvibäcken, Romfartuna 2.6 (Markus Rehnberg). 6 ad. r. Frösvibäcken 7.6 (Bernt Larsson m.fl.). 1 r. Garpsten, Rytterne 26.7 (Fredrik Engström m.fl.).
Ha: 2 str. (O) Lagårdssjön, Kolbäck 4.5 (Ulf Carlson). 5 r. Lagårdssjön, 14.5 (Ulf Carlson, Jacob Rudhe).
Su: 1 r. Glåpen, Sura 5.5 (Mikael Mälberg).
Ar: 4 ad. r. Locknäsudden, Storhjälmaren 6.6 (Per Flodin). 1 ad. r. Östra Nyckelgrundet/Nyckelgrundsstenen, Storhjälmaren 6.6 (Per Flodin). 2 1K r. Nyckelgrundet, Arboga 25.7 (Petter Simonsson, Joel Simonsson).
Li: 1 förbifl. Sörbysjön, Fellingsbro 4.6 (Björn Wennberg). 1 r. Harkens udde, Näsby 7.6 (Kjell Mattsson).

Markus Rehnberg

Vitvingad tärna *(Chlidonias leucopterus)*
(0 ex., 0 ex., 1 ex., 2 ex.)
Vä: 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna 21.6 (Bernt Larsson m.fl.).
Ha: 1 ad. r. Lagårdssjön, Kolbäck 14-15.7 (Ulf Carlson m.fl.).
Fynd nummer 16 och 17 i Västmanland. Fyndet vid Lagårdssjön blev det första i Hallstahammars k:n. De västmanländska fynden har samtliga gjorts mellan 8 maj och 14 augusti, merparten i maj och juni. Den kommunvisa fördelningen är Västerås (10 fynd), Sala (4), Hallstahammar (1), Surahammar (1) och Lindesberg (1).

Markus Rehnberg

Silvertärna (*Sterna paradisaea)* F1
(28, 54, 43, 22)
Ett riktigt uselt år! I likhet med till exempel dvärgmåsen beror det låga antalet i huvudsak på alldeles för bra sträckväder i maj. Om det inte är lågtryck som pressar ner fåglarna, då flyger de helt enkelt förbi utan att rasta i några större antal. Totalt under perioden 1-17 maj noterades 20 fynd om 65 ex. och under sensommaren gjordes endast två fynd om 3 ex. Noterbart är att inga silvertärnor rapporterades från landskapets västra kommuner under året.
Nedan sammanfattas samtliga fynd:
Vä: 6 fynd á 36 ex. 2-16.5 (Håkan Johansson m.fl.). Högst antal: 25 r. Gisselfjärden, Ängsö 6.5 (Håkan Johansson). Sensommarfynd: 1 ex. Kärrbofjärden, Kärrbo 24.7 (Peter Josefsson). 2 str. (V) Kvicksund, Rytterne 26.7 (Johan Mellquist m.fl.).
Ha: 3 str. (NO) Klovstenen, Kolbäck 1.5 (Ulf Carlson).
Kö: 1 r. Bergudden, Munktorp 5.5 (Vahn Tellram).
Ar: 2 r. Sjölundamaden, Arboga 9.5 (Seppo Leppälampi).
Sa: 1 r. Fläcksjön, Fläckebo 8.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 4 r. Fläcksjön, 16.5 (Berndt Söderlund). 1 r. Uddnäs, Möklinta 17.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Su: 2 r. Glåpen, Sura 5.5 (Mikael Mälberg). 1 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 13.5 (Sören Larsson).
Fa: 6 fynd á 14 ex., 3-11.5 (Bo Persson m.fl.).

Markus Rehnberg

Fisktärna (*Sterna hirundo)* F1
Uppträdande inföll mellan 10 april och 28 augusti. Häckning har rapporterats från 23 lokaler och på dessa genomfördes åtminstone 92 häckningar. Dessa fördelar sig kommunvis på Västerås (4 lokaler/48 häckningar), Sala (2/4), Surahammar (4/6), Arboga (2), Fagersta (4/21), Norberg (1/2), Lindesberg (1/1), Nora (1/1) och Hällefors (4/7). Den talrikaste häckningsplatsen hittades på mälarön Ryberg i V.-Barkarö med 35 häckande par (Håkan Johansson). Höga sträcksummor, om fler än 100 ex., har endast rapporterats från Kvicksund i Rytterne; 120 str. (V) 26.7, 218 str. (V) 125 str. (V) 9.8 (Johan Karlsson m.fl.).

Markus Rehnberg

Skrattmås (*Chroicocephalus ridibundus)* NT
Under året finns rapporter från samtliga månader. Men något fåtaligare under vintermånaderna än vad som kanske kan anses vara brukligt för senare år. I Västerås hamnområde fanns som mest 5 ex. under januari och februari samt minst 10 ex. under första halvan av december. Inga vinterfynd har rapporterats från andra håll i Västmanland under 2023.
Antalet skrattmåsar som hänger kvar i landskapet beror givetvis på hur vintern gestaltar sig. Blir det sträng kyla, med snö och is, då drar sig måsarna undan och lämnar våra trakter för andra lite mer kustnära områden. Detta tycks vara fallet för både vintern 2022/23 och 2023/24. Häckning har under året rapporterats från 23 lokaler, vilka fördelar sig på Västerås (5 lokaler/520 par), Sala (5/378), Hallstahammar (1/17), Surahammar (3/51), Fagersta (2/74), Norberg (1/20), Köping (2/701), Lindesberg (2/50), Nora (1/208) och Hällefors (1/3). Utanför häckningsplatser har följande större ansamlingar (minst 1 000 ex.) rapporterats under året:
Vä: 1 500 r. Amundsgrund, Västerås 10.4 (Petter Sahlström).
Ha: 1 000 r. Freden, Säby 18.4 (Ulf Carlson).
No: 4 000 str. (NO) Södra Ås, Nora 15.4 (Anders Carlberg).

Markus Rehnberg

Dvärgmås (*Hydrocoloeus minutus)*
Årets uppträdande inföll mellan 17 april och 22 oktober. På flera sätt ett något sämre år än närmast föregående. Antalet häckningar var i år endast nio (9), fördelat på två lokaler. Det blev inte heller några större "nedfall" rapporterade i samband med sträckperioder. Årets häckningar:
Vä: Frövisjön, Skultuna (18.4-27.7): 7 häckningar resulterade i minst fem (5) flygga ungar (Markus Rehnberg m.fl.).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo (15-31.5): Åtminstone 2 par påbörjade bobygge vid Axholm i sjöns västra del. Häckningarna verkar dock ha avbrutits utan framgång redan i slutet av maj (Håkan Johansson m.fl.).
Samtliga fynd utanför häckningssjöarna:
Vä: Asköviken; 16 fynd 25.4-14.7 (Marjatta Ericson m.fl.). Frösvibäcken, Romfartuna; 9 fynd 5.5-19.6 (Bernt Larsson m.fl.). Granfjärden, Ängsö 5 fynd 17.4-12.5 (Thomas Pettersson m.fl.). Skultunaågen, Skultuna 3 fynd 13.5-11.6 (Markus Rehnberg m.fl.). 3 ad. str. (N) Slottsstigen, Västerås 2.5 (Markus Rehnberg). 1 r. Dyudden, Irsta 2.6 (Bengt Stridh, Maria Lindén). 1 ad. förbifl. Halsen, Björnön, Västerås 4.6 (Zsombor Károlyi). 1 ad. förbifl. Bergbo, Romfartuna 4.6 (Markus Rehnberg). 2 str. (V) Kvicksund, Rytterne 2.8 (Johan Karlsson m.fl.).
Ha: 2 ad. r. Klovstenen, Kolbäck 18.4 (Ulf Carlson). 1 1K r. Klovstenen, 22.10 (Ulf Carlson).
Kö: 1 r. Västlandasjön, Kolsva 10.5 (Staffan Ekelund, Peter Ekelund). 2 r. Tomasbo, V. Skedvi 30.5 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg).
Ar: 1 r. Sjölundamaden, Arboga 6.5 (Seppo Leppälampi). 2 str. (N) Sjölundamaden 15.5 (Seppo Leppälampi).
Sa: 2 ad. sj. Rörbosjön, Fläckebo 22.4 (Markus Rehnberg). 10 r. Hällsjön, Fläckebo 28.4 (Bo Persson). 5 ad. r. Hällsjön, 2.5 (Markus Rehnberg). 2 r. Rörbosjön, 15.5 (Erik Andersson). 4 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 17.5 (Bo Persson). 2 förbifl. Hogglumbacken, 23.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 adult + 1 1K r. Sagån vid Fräbrunn, Sala 12.8 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).
Su: 3 ad. r. Gnien, Ramnäs 25.4 (Mikael Mälberg). 12 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 6.5 (Sören Larsson m.fl.). 3 ad. förbifl. Östersjön, Sura 8.5 (Tom Sävström). 2 r. Högbymaden, Gnien, 13.5 (Sören Larsson). 1 ex. L. Nadden, Ramnäs 17.6 (Lennart Eriksson).
Li: 2 r. Sörbysjön, Fellingsbro 18.5 (Björn Wennberg).
No: 1 2K förbifl. Norasjön, Nora 12.5 (Håkan Lavebratt).
Lu: 1 1K r. Hörksbyn, Grängesberg 16.8 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Fiskmås (Larus canus) NT
Under januari och februari rapporterad från Västerås, Sala, Köping, Kungsör och Lindesbergs kommuner. Noterbart från årets två första månader:
Kö: 21 (!) förbifl. Byjorden, Köping 25.1 (Frida Olsson).
I december endast en rapport från Västerås:
Vä: 1 1K r. Munkängen, Västerås 2-4.12 (Janne Virking m.fl.).

Höga antal (fler än 400 ex.) har under året rapporterats vid en knapp handfull tillfällen. Den absolut största siffran har rapporterats från Nora. Med marginal förmodligen den högsta rapporterade siffran från Västmanland någonsin.
No: 3 000 (!) str. (N) Södra Ås, Nora 15.4 (Anders Carlberg).

Markus Rehnberg

Vittrut (*Larus hyperboreus*)
(1 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 1K r. Östra hamnen, Västerås 27.11-8.12 (Janne Virking m.fl.).
Ett fynd som faller mycket väl in i den tidigare fyndbilden. En ung vittrut som dyker upp i Västerås hamnområde under senare delen av november.

Markus Rehnberg

Gråtrut (*Larus argentatus*) VU
Häckning har rapporterats från sjutton (17) lokaler fördelat på Sala (1), Surahammar (2), Fagersta (7), Arboga (1), Lindesberg (2), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (2). I regel rör det sig om något enstaka par per lokal. Noterbart är att inga häckningar har rapporterats från Mälaren, där vi annars torde ha flest häckande par. Större ansamlingar (minst 1 000 ex.).
Vä: 2 000 r. Västeråsfjärden, Västerås 4.1-4.2 (Janne Virking m.fl.). 1 000 ex. förbifl. Södra Gryta 19.1 (Pentti J. Tatti). 3 000 r. Lögarängen, Västerås 26.2-1.3 (Joachim Karlsson m.fl.). 1 100 r. Notuden, Västerås 29.11-19.12 (Håkan Johansson m.fl.).
Kö: 1 350 r. Köpings hamn, Köping 18.1 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Markus Rehnberg

Kaspisk trut (*Larus cachinnans*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 5 ex.)
Vä: Upp till 3 ad. r. Kattskär, Västerås 4.1 - 5.2 (Petter Sahlström m.fl.)*.
Kö: 1 2K + 1 3K r. Köpings hamn, Köping 30.7 (Oskar Nilsson)*.
Fynd nummer 13 och 14 i Västmanland.

Markus Rehnberg

Silltrut (*Larus fuscus*) VU
Med 24 fynd om 29 ex (29 FD) blev 2023 ett tämligen normalt år för senare år. Uppträdandet inföll mellan 30 mars och 30 september. Samtliga fynd redovisas.
Vä: 1 ad. (fuscus) förbifl. Fullerö, V.-Barkarö 30.3 (Tomas Carlberg). 1 ad. (fuscus) r. Frösvibäcken, Romfartuna 9.4 (Markus Rehnberg). 1 ad. (fuscus) r. Granfjärden, Ängsö 10.4 (Fredrik Engström). 1 ad. (fuscus) r. Trådarängarna, Irsta 24.4 (Anders Sennmalm). 1 ad. (fuscus) r. Lillåudden, Västerås 24.4 (Johan Brenander). 1 ad. str. (N) Hässlö, Västerås 4.5 (Marcus Teveborg). 1 ad. (fuscus) r. Frösvibäcken, 10.5 (Pentti J. Tatti). 1 1K r. Ängsgärdet, Västerås 1.8 (Zsombor Károlyi). 1 ad. förbifl. Flässjan, Rytterne 3.9 (Elias Ernvik). 1 ad. (fuscus) str. (V) Kvicksund, Rytterne 24.9 (Johan Mellquist).
Ha: 1 ad. (fuscus) r. Säby k:a, Säby 21.4 (Stefan Johansson). 1 r. Säby udde, Kolbäck 13.6 (Ulf Carlson).
Kö: 1 1K r. Köpings hamn, Köping 14.8 (Göran Nilsson).
Su: 1 ad. (fuscus) str. (SV) Sura skans, Sura 30.9 (Mikael Mälberg).
Li: 1 förbifl. Bläsåsen, Näsby 23.4 (Johan Andersson, Per Andersson).
Fa: 1 ad. (fuscus) r. Bromsboudde, Västervåla 3.5 (Bo Persson m.fl.). 1 ad. r. Sänkmossen, Västanfors 10.5 (Albin Liljeqvist). 1 3K r. Åmänningen, Västervåla 11.5 (Leif Lejdelin, Staffan Liljeqvist). 1 ad. str. (SV) Backgården, Västanfors 11.8 (Jan Hellström). 5 str. (SV) Stabäck, Västervåla 16.8 (Staffan Liljeqvist, Anders Lundin). 2 förbifl. Backgården, 17.8 (Jan Lejdelin).
Sk: 1 r. Sotebo, Skinnskatteberg 7.7 (Bo Persson m.fl.).
Lu: 1 1K r. Hörksbyn, Grängesberg 15.8 (Bertil Rahm).
Hä: 1 ad. r. Hammarn, Grythyttan 13.4 (Jonny Kvist).
Knappt hälften av årets silltrutar har som sig bör förts till och rapporterats som östersjötrut, dvs. nominatrasen L. f. fuscus som förekommer och häckar i Östersjön.

Markus Rehnberg

Havstrut (*Larus marinus*) VU
Under året finns fynd rapporterade från årets samtliga månader, men inga rapporter som indikerar häckning har lämnats. I vår del av Mälaren torde dock något par häcka årligen, men det är långt ifrån årligen som häckningar rapporteras. Årets vinterfynd har samtliga gjorts i anslutning till Mälaren och fördelar sig på Västerås (42 ex. 1.1-27.2 och 4 ex. 1-23.12), Hallstahammar (1 ex. 15.2) och Köping (9 ex. 2.1-28.2 och 3 ex. 21.12).

Markus Rehnberg

Storlom (*Gavia arctica*) F1
(40 h, 50 h, 51 h, 23 h)
Observerad 6.4-10.11. Tjugotre (23) säkerställda eller troliga häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (1), Nora (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (4), Ljusnarsberg (1), Ludvika (5), Hällefors (2). Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Lu: 21 r. Södra Hörken vid Råbron 12.7 (Berndt Larsson). Södra Hörken vid Hörksbyn 2-19.8, som mest 24 r. 19.8 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Smålom (*Gavia stellata*) NT/F1
(56 h, 33 h, 31 h, 44 h)
Observerad 7.4-10.9 (23.11). Sammanlagt 44 säkerställda eller troliga häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Lindesberg (6), Nora (3), Fagersta (1), Ljusnarsberg (9), Ludvika (1), Hällefors (24). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Lu: Södra Hörken vid Hörksbyn 21-22.4, som mest 24 r. 21.4 (Bertil Rahm).
Ett sent fynd:
No: 1 ad. r. Vikern, Nora 23.11 (Roland Thuvander).
Smålommen tycks hålla ställningarna bra inom sitt utbredningsområde i landskapet.

Thomas Pettersson

Svart stork (*Ciconia nigra*) RE/F1
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Kö: 1 ex. förbiflygande Norsa, Munktorp 8.10 (Göran Nilsson, Per Lindh).
Svart stork ses långt ifrån årligen i Västmanland. Årets fynd är det på året senaste någonsin.

Thomas Pettersson

Vit stork *(Ciconia ciconia)* EN/F1
(2 ex., 1 ex., 3 ex., 1 ex.)
Ett fynd gjordes i år:
Vä: 1 r. Gryta soptipp, Västerås 25.5 (gm Albin Liljeqvist).
Någon eller några få individer har noterats nära nog årligen sedan mitten av 1980-talet och flertalet fynd har gjorts på våren. Årets fynd faller därmed väl in i mönstret.

Thomas Pettersson

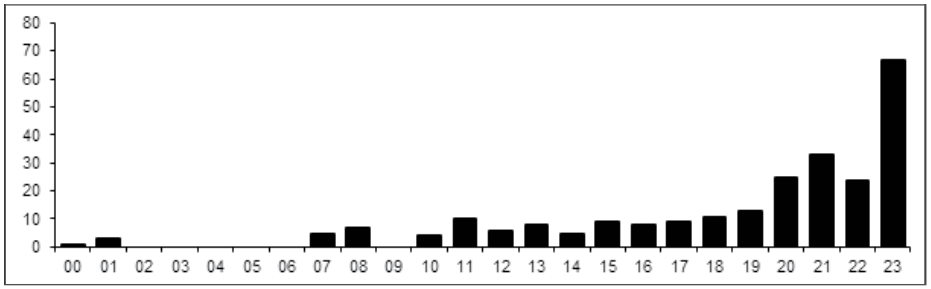
Storskarv (*Phalacrocorax carbo)*
(82 H, 353 H, 512 H, 451 H)
En systematisk inventering utfördes i år i länsstyrelsens regi och fem kolonier med sammanlagt 451 aktiva bon rapporterades. Inte ett enda vinterfynd (1.1-15.2; 1-31.12) gjordes i år. Två större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: 170 r. Asköviken, V.-Barkarö 5.9 (Robert Ekberg). 105 r. Dyudden, Irsta 24.10 (Bengt Stridh).

Thomas Pettersson

Rördrom (*Botaurus stellaris)* NT/F1
(40 sj., 54 sj., 43 sj., 52 sj.)
Våren och försommaren 2023 hördes rördrommar böla under perioden 19.3-26.6. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 52 bölande hannar bokföras, varav 24 (46 %) vid Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölande rördrommarna enligt följande: Västerås (19), Hallstahammar (5), Köping (6), Arboga (2), Sala (10), Surahammar (5), Lindesberg (4), Nora (1). Inget höst- eller vinterfynd (1.1-28.2; 1.9-31.12) gjordes i år. De årligen summerade antalen bölande rördrommar håller sig på en rätt konstant nivå, men summeringarna dras med stora osäkerheter, vilket förstås är mycket otillfredsställande. Uppenbarligen flyttar hannarna runt mellan olika sjöar under säsongen i en betydligt högre utsträckning än tidigare. Det som också bidrar till osäkerheten är att en del rapportörer anger observationsplatsen i sin rapport, snarare än att ange var fågeln fanns. Dessutom kvarstår frågan om vildsvin, som ofta tillbringar dagarna ute i vassarna, bidrar till rördrommarnas ökade rörlighet.

Thomas Pettersson

Gråhäger (*Ardea cinerea)*
(111 H, 56 H, 26 H, 28 H)
Endast fem (5) lokaler med sammanlagt 28 säkerställda häckningar rapporterade och antalet par fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (7), Surahammar (7), Fagersta (13), Hällefors (1).
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) sågs fem (5) gråhägrar, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (1), Arboga (1), Surahammar (1). I december sågs fem (5) gråhägrar, kommunvis fördelade:

***Figur 12.** Antal fynd årligen 2000-2023 av ägretthäger i Västmanland. Att antalet fynd redovisas i figuren beror på att det numera är näst intill ogörligt att bedöma antalet observerade individer.*

Västerås (2), Arboga (1), Fagersta (1), Hällefors (1). En (1) större (minst 50 ex.) ansamling:
Vä: 56 r. Asköviken, V.-Barkarö 13.9 (Marjatta Ericson).
Antalet rapporterade häckningar ligger fortsatt på en låg nivå jämfört med 1990-talet. Det är önskvärt att rapporterna om häckning blir tydligare för att undvika missförstånd och underlätta mer korrekta bedömningar. En bedömning av antalet häckande par är därför till stor hjälp, snarare än att endast ange t.ex. ”ex.”.

Thomas Pettersson

Ägretthäger (*Ardea alba*) F1
(1, 2, 14, 67)
Under året, 17.3-18.11, har återigen mängder med iakttagelser rapporterats. Ett försök att sammanfatta ägretthägerns uppträdande i Västmanland år 2023 landar i hela 67 fynd. Om minst en månad har förflutit mellan olika rapporter från en och samma lokal har de räknats som olika fynd. Detta är den högsta siffran hittills och mer än dubbelt så hög som den näst högsta år 2021 (33 fynd). De största (minst 10 ex.) ansamlingarna:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 30.8-17.9, som mest 16 ex. 30.8 (Robert Ekberg).
Ha: 10 ex. Lagårdssjön, Kolbäck 3-5.9 (Ulf Carlson).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 12-19.9, som mest 28 ex. 19.9 (Bo Persson).
Su: 12 ex. Gnien, Ramnäs 15.9 (Ralf Lundmark).
Det förefaller vara en tidsfråga innan den första häckningen kommer att rapporteras. En indikation på om häckning kan vara aktuellt är att hålla koll på och helst notera i rapporten, näbbens färg, gul eller mörk/svart. Det senare kan indikera häckning. I år rapporterades för första gången en ägretthäger med svart näbb, nämligen vid Asköviken i V.-Barkarö 27.4 (Torbjörn Hegedüs).

Thomas Pettersson

Fiskgjuse (*Pandion haliaetus)* F1
(36 H, 30 H, 41 H, 36 H)
Observerad 31.3-9.10. Trettiosex (36) säkerställda häckningar har rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (4), Kungsör (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (4), Örebro (1), Norberg (1), Fagersta (10), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (7). Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
No: 1 1K Norasjön, Nora 3-9.10 (Anders Carlberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Bivråk (Pernis apivorus) NT/F1
(35 h, 55 h, 63 h, 68 h)
Observerad 10.5-4.10. Ännu ett gott år med hela 68 lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8). Dessa fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (7), Hallstahammar (3), Köping (1), Arboga (2), Sala (6), Surahammar (6), Lindesberg (12), Nora (8), Norberg (2), Fagersta (8), Skinnskatteberg (4), Ljusnarsberg (1), Hällefors (8). Tre (3) säkerställda häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Surahammar (2), Lindesberg (1). Inga högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades i år. Vi kan än en gång konstatera ett bra år för bivråken i Västmanland och bottennappet 2018 med endast 42 lokaler med fynd under häckningstid framstår nu ännu tydligare som en tillfällig svacka.

Thomas Pettersson

Kungsörn (*Aquila chrysaetos)* NT/F1
(83 FD, 128 FD, 164 FD, 239 FD)
Återigen ett mycket högt antal fågeldagar, överträffat endast av 255 fågeldagar år 2021. De hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (54), Hallstahammar (1), Köping (2), Arboga (4), Sala (37), Surahammar (26), Lindesberg (25), Örebro (4), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (26), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (13), Hällefors (39). Den månadsvisa fördelningen var: januari (27), februari (36), mars (91), april (32), maj (4), juni-augusti (0), september (1), oktober (7), november (30), december (11). Parvis uppträdande äldre fåglar rapporterades från sex (6) lokaler i Ljusnarsberg (3), Hjulsjö (1) och Hällefors (2).
Vi väntar ännu på den första säkerställda häckningen i Västmanland, men med nyssnämnda rapporter känns det nu mycket nära och någon eller några av dessa kan mycket väl handla om häckningar.

Thomas Pettersson

Sparvhök (*Accipiter nisus)*
(- H, 3 H, 2 H, 2 H)
Två (2) säkerställda häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Nora (1), Fagersta (1). Högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades vid två tillfällen:
Su: 11 str. (SV) Gnien, Ramnäs 30.9 (Mikael Mälberg m.fl.).
Fa: 10 str. (SV) Backgården, Västanfors 5.10 (Jan Hellström, Roland Narfström).

Thomas Pettersson

Duvhök (*Accipiter gentilis*) NT
(3 H, 3 H, 3 H, 1 H)
Endast en (1) säkerställd häckning rapporterades 2023, från Surahammars k:n. I övrigt rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) från åtta (8) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Lindesberg (1), Fagersta (3). Antalet fågeldagar

under året (-, 436, 379, 426) fördelade sig månadsvis enligt följande: januari (47), februari (26), mars (55), april (54), maj (28), juni (10), juli (24), augusti (34), september (42), oktober (37), november (28), december (41).

Thomas Pettersson

Brun kärrhök (*Circus aeruginosus)* F1
Observerad 25.3-12.10. Häckningar, säkerställda såväl som troliga (25 h, 47 h, 21 h, 26 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (9), Hallstahammar (1), Arboga (1), Sala (3), Surahammar (3), Lindesberg (4), Nora (2), Fagersta (2), Hällefors (1). Någon större ansamling utanför häckningslokalerna eller högre sträcksumma (minst 5 ex.) rapporterades inte i år. Antalet rapporterade häckningar ligger fortfarande på en låg nivå, ungefär en tredjedel av nivån för ett tiotal år sedan. I övrigt finns för närvarande inget som tyder på att arten skulle ha minskat så drastiskt i antal. Vi kan tänka oss åtminstone två förklaringar; dels att benägenheten att rapportera en så pass vanlig art har avtagit, dels att häckningskriterier inte angivits där så borde vara fallet.
Vi ber därför alla rapportörer att försöka vara noggranna med att ange häckningskriterier där det är befogat, istället för andra ”aktiviteter” som Artportalen erbjuder. Ser man t.ex. 4 årsungar i juli vid en vassjö bör man alltså ange ”Pulli/nyligen flygga” istället för, vad som ofta tycks vara fallet, ”stationär” eller ”födosökande”. Det som är häckningskriterier i Artportalen är de 20 översta i listan Aktivitet, alltså från ”bo, ägg/ungar” till och med ”obs i häcktid, lämplig biotop”. Övriga aktiviteter är alltså inte häckningsindikerande och fångas inte upp som häckningar vid sammanställningar och analyser. Det är förstås också mycket önskvärt att fler lägger lite tid på att försöka uppfatta häckningskriterier när man observerar brun kärrhök under häckningstid och i lämplig miljö.

Thomas Pettersson

Blå kärrhök (*Circus cyaneus)* NT/F1
(276 FD, 353 FD, 296 FD, 337 FD)
Sammanlagt 337 fågeldagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (147), Hallstahammar (7), Köping (19), Kungsör (3), Arboga (7), Sala (25), Surahammar (43), Lindesberg (26), Nora (9), Norberg (2), Fagersta (44), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (2). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari (11), februari (0), mars (1), april (77), maj (17), juni (2), juli (3), augusti (10), september (109), oktober (92), november (22), december (1). Tre (3) fynd gjordes under den första vinterperioden (1.1-15.2):
Vä: 1 ad. m Lövsta, Dingtuna 2-26.1 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 honf. Lövsta 2.1 (Torbjörn Hegedüs). 1 m Rålken, Haraker 16.1 (Kaj Engberg).
I december gjordes ett (1) fynd:
Vä: 1 honf. Lövsta, Dingtuna 4.12 (Lars Dahlberg).
Sommarfynd (1.6-31.7):
Vä: 1 m Mellangården, Irsta 4.6 (Tim Parksjö). 1 f Norra Nackby, Skultuna 14.6 (Kristina Sööberg, Tord Johansson). 1 ad. m Kranshällarna, Lillhärad 15.7 (Marta Lomas Vega).
Ha: 1 m Åsby, Berg 26.7 (Ulf Öhlander)
Su: 1 ad. f Lisjö ängar, Sura 11.7 (Mikael Mälberg).
Andelen adulta hannar för respektive period: januari-februari (2/2=100%), mars-maj 46/95=48%), juni-augusti (7/14=50%), september-november (56/223=25%), december (0/1=0%). Inga höga (minst 5 ex.) sträcksummor eller större ansamlingar rapporterades i år. Ett rätt genomsnittligt uppträdande i år.

Thomas Pettersson

Stäpphök (*Circus macrourus)* F1
(1 ex., 1 ex., 11 ex., 16 ex.)
Vä: 1 ad. m Stensjöberget, Rytterne 13.4 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg). 1 ad. m Granbacka, Sevalla 6.8 (Keijo Kangas). 1 1K Löt, Rytterne 11.9 (Marjatta Ericson)*. 1 3K+ m Ekeby fly, Skultuna 21.9 (Bernt Larsson m.fl.). 1 ad. m Ekeby fly 24.9 (Tim Parksjö). 1 3K+ f str. (SV) Hässlö, Västerås 25.9 (Ole Jonsson)*. 1 3K+ m Asköviken, V.-Barkarö 28.9 (Robert Ekberg). 1 1K Bocksjön, Tortuna 30.9 (Markus Rehnberg)*. 1 1K Bocksjön 2.10 (Johan Rosén m.fl.)*.
Su: 1 ad. m Gnien, Ramnäs 15.4 (Kerstin Aneusson, Sören Larsson). 1 1K Gnien 5.9 (Ralf Lundmark)*. 1 ad. m str. (SV) Gnien, Ramnäs 10.9 (Mikael Mälberg). 1 ad. m str. (SV) Gnien 21.9 (Mikael Mälberg).
Li: 1 ad. m Västvalla, Fellingsbro 13-14.4 (Johan Wretenberg, Mattias Rudenvall)*.
Fa: 1 2K+ m str. (SV) Hjortbo, Västanfors 22.9 (Leif Lejdelin, Roland Narfström). 1 1K str. (SV) Hjortbo 1.10 (Jan Hellström m.fl.)*.
Sammanlagt 16 individer bokfördes i år, tre (3) på våren (13-15.4) och 13 under hösten (6.8-2.10). Ett mycket högt antal, det tredje högsta genom tiderna och slås endast av 28 ex. 2020 och 17 ex. 2016.

Thomas Pettersson

Ängshök (*Circus pygargus)* EN/F1
(1 h, 0 h, 1 h, 1 H)
Observerad 4.5-24.8. En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, i landskapets östra halva. Fynd i övrigt under häckningstid (1.6-31.7) indikerar att ytterligare några häckningsförsök kan ha gjorts, svårbedömt dock hur många, eftersom ängshökarna kan födosöka över stora arealer och därmed rapporteras från en rad olika lokaler. Dessutom kan det

nog i många fall handla om kringströvande fåglar som inte häckar. Samtliga fynd under perioden 1.6-31.7 gällde hannar. För övrigt gjordes en rad ströfynd under sträckperioderna vår (4-29.5) resp. sensommar (3-24.8). Samtliga fynd i år gjordes i landskapets östra halva.

Thomas Pettersson

Röd glada (*Milvus milvus)* F1
(2 FDh, 3 FDh, 11 FDh, 45 FDh)
Några häckningsindikationer har inte rapporterats i år. Antalet rapporterade individer under häckningstid var dock högt och under året rapporterades fåglar under perioden 24.3-1.10. Eftersom antalet fynd ökat starkt och ofta handlar om individer som strövar omkring är det praktiskt taget omöjligt att försöka utröna hur många individer som rapporterna kan ha gällt. Därför har vi övergått till att räkna fågeldagar, liksom vi gör för en del andra arter. Först fågeldagar under häckningstid (FDh) som sätts till perioden 1.5-31.7, kommunvis fördelade: Västerås (8), Hallstahammar (3), Köping (11), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (4), Lindesberg (7), Örebro (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (1), Hällefors (2). Antal fågeldagar under året (2, 7, 29, 93), månadsvis fördelade: januari-februari (0), mars (3), april (23), maj-juli (45), augusti (15), september (6), oktober (1), november-december (0).

Thomas Pettersson

Brun glada (*Milvus migrans)* EN/F1
(4 ex., 6 ex., 12 ex., 21 ex.)
Observerad 23.4-28.9. Samtliga fynd:
Vä: 1 ex. Johannisbergs vattenpark, Västerås 4.5 (Anders Dahllöv). 1 ex. Danmark, Irsta 5.5 (Tim Parksjö). 1 ad. Långholmen, Ängsö 6.5 (Håkan Johansson). 1 str. (SV) Asköviken, V.-Barkarö 21.8 (Janne Virking). 1 ex. Eke, Dingtuna 23.8 (Marjatta Ericson). 1 ex. Färdskär, Haraker 29.8 (Yngve Wiklund).
Ha: 1 2K+ str. (NO) Mölntorp, Säby 7.5 (Stefan Johansson). 1 ex. Boda, Säby 23.7 (Catarina Pettersson m.fl.).
Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp 6.5 (Kjell Ekelund m.fl.).
Ar: 1 ex. Gravudden, Arboga 28.8 (Claes-Göran Gabrielsson).
Su: 1 r. Lisjö ängar, Sura 7.8 (Kerstin Aneusson, Sören Larsson). 1 ex. Turkiet, Ramnäs 5.9 (Mikael Mälberg). 2 str. (SV) Gnien, Ramnäs 12.9 (Mikael Mälberg). 1 str. (SV) Gnien 13.9 (Mikael Mälberg). 1 ex. Storängen, Ramnäs 14.9 (Joachim Karlsson). 1 ad. Gnien 16.9 (Ralf Lundmark).
Li: 1 ad. Västvalla, Fellingsbro 23.4 (Johan Wretenberg).
Fa: 1 str. (NO) Stabäck, Västervåla 5.5 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 str. (S) Hjortbo, Västanfors 29.8 (Pentti Korhonen). 1 ex. Nedre Flobo, Västanfors 28.9 (Pentti Korhonen).
Ännu ett år med ett högt antal fynd, överträffat endast av 2021 (30 ex.) och 2022 (24 ex.). Viss dubbelräkning kan förstås inte uteslutas. Inga indikationer på häckning har rapporterats.

Thomas Pettersson

Havsörn (*Haliaeetus albicilla*) NT/F1
(2 H, 7 H, 6 H, 7 H)
Sju (7) säkerställda häckningar med totalt endast två (2) boungar rapporterade, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning (dvs. häckningskriterium angivet i rapporten) på ytterligare 13 lokaler. En större (minst 20 ex.) ansamling:
Fa: 28 r. i anslutning till slaktavfall på en lokal i Västervåla 4.1 (Bo Persson).
Efter en ökning under millenniets första decennium har antalet häckningar planat ut på en nivå runt 20 par.

Thomas Pettersson

Fjällvråk (*Buteo lagopus*) NT
(490 FD, 644 FD, 895 FD, 665 FD)
Sammanlagt 665 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (125), februari (74), mars (94), april (62), maj (2), juni-juli (0), augusti (1), september (31), oktober (110), november (104), december (62). Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 55 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15), Hallstahammar (4), Köping (10), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (6), Surahammar (5), Lindesberg (9), Örebro (2), Nora (1). I december rapporterades ca 25 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (13), Hallstahammar (1), Köping (4), Arboga (3), Sala (4). Inget sommarfynd (16.5-15.8) rapporterades i år. Inga högre (minst 15 ex.) sträcksummor rapporterades heller. Ännu ett ganska magert fjällvråksår i Västmanland.

Thomas Pettersson

Ormvråk (*Buteo buteo*)
Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 65 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (24), Hallstahammar (2), Köping (10), Kungsör (3), Arboga (7), Sala (6), Surahammar (2), Lindesberg (7), Örebro (1), Fagersta (3). I december rapporterades sammanlagt ca 39 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (20), Hallstahammar (2), Köping (6), Kungsör (1), Arboga (4), Sala (2), Lindesberg (3), Skinnskatteberg (1). Höga (minst 25 ex.) sträcksummor noterades under perioden 28.8-15.10:
Vä: 26 str. (S) Kvicksund, Rytterne 15.10 (Elias Ernvik m.fl.).

Ar: 109 str. (SV) Viby storäng, Arboga 1.10 (Frida Olsson). 32 str. (SV) Vretberga, Medåker 1.10 (Frida Olsson).
Su: 26 str. (SV) Storängen, Ramnäs 28.9 (Mikael Mälberg). 46 str. (SV) Gnien, Ramnäs 30.9 (Mikael Mälberg).
Ör: 42 str. (S) Torpa, Ervalla 28.8 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Fa: 90 str. (S) Hjortbo, Västanfors 13.9 (Leif Lejdelin, Roland Narfström). 39 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 23.9 (Roland Narfström).

Thomas Pettersson

Pärluggla (*Aegolius funereus)* F1
(48 h, 98 h, 86 h, 28 h)
Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år. Under häckningstid hördes 28 ropande pärlugglor, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (2), Sala (1), Surahammar (4), Lindesberg (4), Nora (2), Norberg (5), Fagersta (2), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (1), Hällefors (1). Övriga fynd (1.7-31.12): Su: 1 ex. St. Målsjön, Ramnäs 30.9 (Sören Larsson, Seppo Ormiskangas). 1 ex. Sandtorp, Ramnäs 20.12 (Solveig Hagfors). Endast 28 ropande pärlugglor är ett mycket lågt antal, blott en tredjedel av medianen för perioden 2013-2022. Antalen varierar förvisso stort mellan olika år så det finns kanske inte någon anledning till oro.

Thomas Pettersson

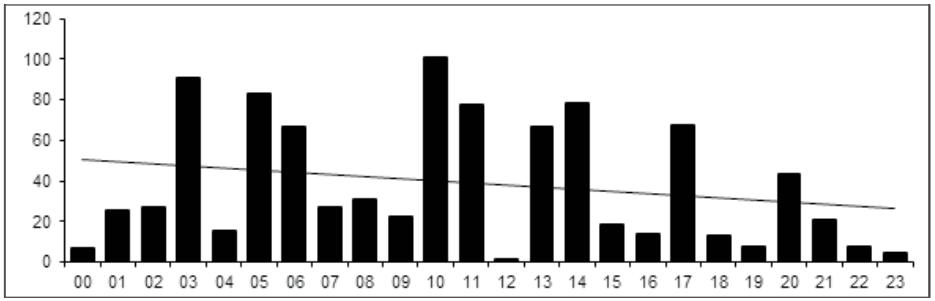
Hökuggla (*Surnia ulula*) F1
(4 ex., 3 ex., 39 ex., 8 ex.)
Endast åtta (8) hökugglor rapporterades i år och med följande månadsvisa fördelning (vissa fåglar stannade över månadsskifte): januari (1), februari (1), mars (1), april-september (0), oktober (1), november (4) och december (2). Fynden är så få att samtliga bör publiceras:
Vä: 1 ex. Dingtuna, Dingtuna 9.12 (gm Johan Karlsson).
Ha: 1 ex. Åskebro, Säby 21.11 (Ulf Carlson).
Su: 1 ex. Sörby och Högbyn, Ramnäs 1.11-19.12 (Mikael Mälberg m.fl.), dock 2 ex. Högbyn 18.11 (Ulf Broberg, Berit Wijk).
Fa: 1 ex. Torsängen, Västanfors 4.2-22.3 (Albin Liljeqvist m.fl.). 1 ex. Skrikbo, Västanfors 8.11 (Anders Lundin).
Sk: 1 ex. Kallhäll, Gunnilbo 21.10 (Frida Olsson).
Hä: 1 ex. Vargåsen, Grythyttan 19.1 (Lars Jansson).
Antalet rapporterade hökugglor varierar starkt mellan olika år och så sent som år 2020 rapporterades 92 ex.

Thomas Pettersson

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*) F1
(28 h, 74 h, 79 h, 73 h)
Sammanlagt 73 revirhävdande fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (18), Hallstahammar (2), Köping (6), Sala (6), Surahammar (12), Lindesberg (1), Nora (4), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (14), Hällefors (7). Två (2) säkerställda häckningar rapporterades i år, från Linde resp. Norberg. Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt endast 19 ex. (-, 55 ex., 43 ex., 19 ex.), fördelade på augusti (2), september (7), oktober (1), november (6) och december (3). Ett genomsnittligt år för sparvugglor under häckningstid, men som vanligt ojämnt fördelade över landskapet.

Thomas Pettersson

Jorduggla (*Asio flammeus)* F1
(5 FD, 17 FD, 34 FD, 29 FD)
Observerad (3.1-27.2) 28.3-5.6. Antalet fågeldagar (29) fördelade per månad: januari (2), februari (2), mars (1), april (5), maj (18), juni (1), augusti-december (0). Antalet inblandade individer bedöms uppgå till 17 och dessa fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (6), Hallstahammar (1), Köping (1), Kungsör (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (2). Antalet fågeldagar i år innebär en uppryckning från förra årets mycket låga notering (10 FD), men är ändå ett förhållan-

Figur 13. *Antal rapporterade säkerställda häckningar av hornuggla i Västmanland under perioden 2000-2023.*

devis lågt antal jämfört med de senaste 10-15 åren. Antalet rapporterade jordugglor brukar dock variera stort mellan olika år, så vi kanske ska vänta med eventuella slutsatser. År 2016 noterades t.ex. 90 fågeldagar.

Thomas Pettersson

Hornuggla (*Asio otus*)
(27 H, 49 H, 20 H, 5 H)
Endast fem (5) säkerställda häckningar rapporterades i år, kommunvis fördelade: Västerås (1), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (1), Surahammar (1). Därutöver har fynd gjorts under häckningstid (1.3-31.7) på ytterligare 14 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Köping (2), Kungsör (1), Sala (2), Lindesberg (2), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (1). Återigen ett synnerligen magert år för hornugglan i Västmanland, det sämsta sedan år 2012 (2 häckningar). Sammantaget är trenden negativ. Något vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12) gjordes inte i år.

Thomas Pettersson

Berguv *(Bubo bubo*) VU/F1
(6 h, 12 h, 8 h, 7 h)
Två (2) säkerställda häckningar rapporterades i år, kommunvis fördelade: Västerås (1), Sala (1). Dessutom rapporterades ropande berguvar på ytterligare fem (5) lokaler under året, fördelade kommunvis: Västerås (2), Köping (1), Norberg (1), Fagersta (1). Minskningen sedan 10-15 år tillbaka fortsätter, tyvärr.

Thomas Pettersson

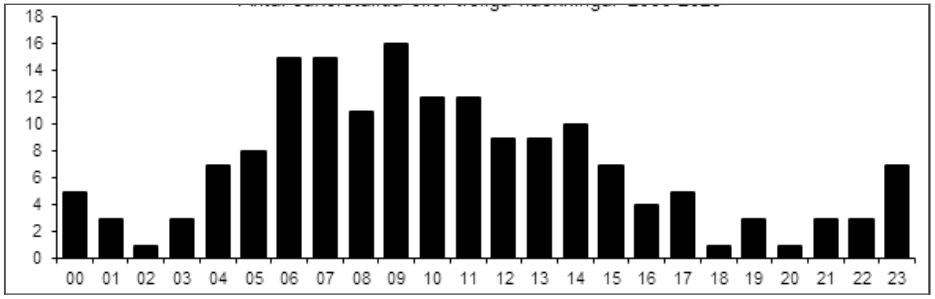
Kattuggla (*Strix aluco)*
(31 H, 39 H, 25 H, 10 H)
Kommunvis fördelning av årets tio säkerställda häckningar: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (1), Surahammar (1), Lindesberg (1), Nora (2), Skinnskatteberg (1). Årstotalen 10 säkerställda häckningar är en extremt låg siffra i jämförelse med åren runt millennieskiftet. Kattugglor verkar dock finnas på plats runtom i landskapet i normal omfattning, men av någon anledning tycks häckningsutfallet minska.

Thomas Pettersson

Slaguggla (*Strix uralensis)* NT/F1
(9 H, 10 H, 9 H, 5 H)
Endast fem (5) säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Västerås (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (1), Norberg (1). Utöver det rapporterades slagugglor under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö från 36 lokaler, med reservation för viss dubbelräkning pga. osäkra lokalangivelser i rapporterna, kommunvis fördelade: Västerås (6), Köping (1), Sala (4), Surahammar (6), Lindesberg (1), Nora (1), Norberg (4), Skinnskatteberg (6), Ljusnarsberg (1), Hällefors (6). Slagugglan tillhör de arter som är hopplöst (?) underrapporterade från flera håll i landskapet, vilket förstås är beklagligt. Fynd i Mälarområdet, dvs. utanför slagugglans normala utbredningsområde:
Vä: 1 ex. Köpsta, Kungsåra 5.1 (Alexander Nilsson). 1 ex. Blåsbo, Västerås 3.12 (Lars Hanson).

Thomas Pettersson

Lappuggla (*Strix nebulosa*) NT/F1
(- h, 14 h, 14 h, 9 h)
För andra året i följd rapporterades inte en enda säkerställd häckning (0 H, 2 H, 2 H, 0 H). Under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö rapporterades den från nio (9) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (2), Lindesberg (2), Nora (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (1).
Höst- och vinterfynd (1.1-28.2, 1.9-31.12):
Vä: 1 ex. i Lillhärad 11-13.2 och 21.2 (gm Västmanlands rapportkommitté). 1 ex. Haga, Irsta 4.11 (Cecilia Lindkvist).
Ha: 1 ex. Åby, Kolbäck 2.2 (Patrik Hedengren, Conny Hedengren).
Kö: 1 ex. Rotsjön, Kolsva 11.2 (gm Staffan Ekelund). 1 ex. Hogsta, Munktorp 15-16.10 (gm Björn Wennberg).
Li: 1 ex. Norrsjön, Grönbo, Ramsberg 8.2 (Kjell

Figur 14. *Antal säkerställda eller troliga häckningar av berguv i Västmanland under perioden 2000-2023.*

Ekelund). 1 ex. St. Värhult, Ramsberg 6.11 (Kjell Ekelund).
No: 1 ex. Fogdhyttan, Nora 7.11 (Joakim Barkestam).
Fa: 1 ex. Torsängen, Västanfors 4-17.2 (Ole Jonsson m.fl.). 1 ex. Silvbergslid, Västanfors 15-16.2 (Jan Hellström m.fl.). 1 ex. Torsängen 29-31.12 (Leo Mäkinen m.fl.).
Sk: 1 ex. i Gunnilbo 13.11 (gm Västmanlands rapportkommitté).
Lj: 1 ex. Fäbobacken 1.10 (Ulf Risberg).
Lappugglan är, liksom slagugglan, sannolikt underrapporterad från vissa håll. Rapportkommittén hoppas på bättre rapportering framöver.

Thomas Pettersson

Härfågel (*Upupa epops)* RE
(2 ex., 1 ex., 2 ex., 4 ex.)
Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 3.5 (Tony Kvarnryd). 1 sj. på en lokal i Västerås 25-30.5 (gm rrk Västmanland). 1 ex. Änggrind, Ängsö 10.6 (Mikael Fallgren).
No: 1 sj. Alntorpsö, Nora 21.5 (Anders Dahlberg).

Markus Rehnberg

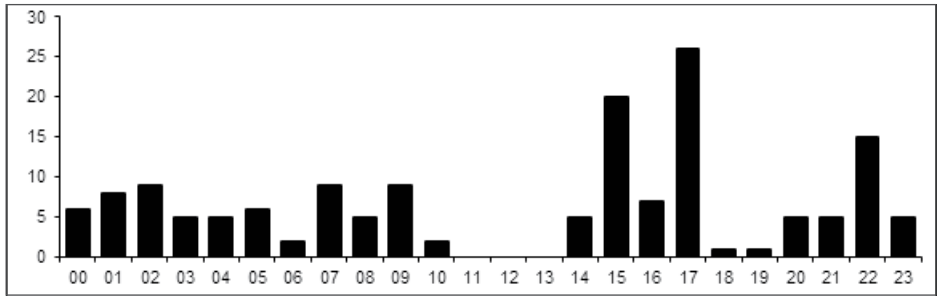
Biätare (*Merops apiaster)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Li: 1 str. (NO) Grönbo, Fellingsbro 24.5 (Jan Olof Helldin)*.
Nionde fyndet i Västmanland och samtidigt det första i Lindesbergs kommun. Samtliga fynd är gjorda inom tidperioden 1 maj till 22 juli och är spridda i landskapet.

Markus Rehnberg

Kungsfiskare (*Alcedo atthis)* VU/F1
Kungsfiskare har under häckningstid (1.4-31.8) rapporterats från åtminstone 75 lokaler. I den siffran kan det ligga en viss dubbelräkning eftersom flera av lokalerna är närliggande. Säkerställd eller trolig häckning har rapporterats från fem (5) lokaler i Hallstahammars (0+1), Köpings (1+1), Fagersta (1+0) och Lindesbergs (0+1) k:r. Därtill har möjlig häckning rapporterats från ytterligare tolv (12) lokaler i Västerås (1), Sala (1), Hallstahammar (1), Köping (4), Kungsör (2), Fagersta (1) och Nora (2).
Utöver fynd under häckningstid har följande rapporterats under januari, februari och december:
Vä: 2 r. Ångkraftverket, Västerås 1.1-26.2 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. Munkängen, Västerås 6.1 (Stefan Karlsson). 1 r. Notudden, Västerås 28.1 (Johan Karlsson m.fl.). 1 förbifl. Trumslagarbacken, Västerås 8.2 (Bo Eriksson). 1 r. Falkenbergska kvarnen, Västerås 12.2 (Petter Sahlström). 1 ex. Kapellbäcken, Sjöhagen, Västerås 22.2 (Kjell Pålsson). 3 r. Ångkraftverket, 1-29.12 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 förbifl. Lillåudden, Västerås 3.12 (Johan Mellquist). 1 r. Östra hamnen, Västerås 3-19.12 (Kerstin Aneusson m.fl.). 1 förbifl. Hamre våtmark, Västerås 10.12 (Richard Lager).
Kö: 1 förbifl. Valstaån, Köping 1.1 och 2-4.2 (Per Jonsson m.fl.) 1 r. Norsa hagar, Munktorp 3.1 (Göran Nilsson). 1-2 r. Gamla stan, Köping 13.1-17.2 (Peter Ekelund m.fl.). 1 r. Köpingsån, Köping 13.2 (Per Jonsson).
Ar: 1 r. Gamla kanalen, Arboga 13.1 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 1 r. Gamla kanalen 1.12 (Frida Olsson).
Su: 1 r. Suraslussen, Sura 13.1 - 6.2 (Kerstin Aneusson, Mikael Mälberg).
Li: 1 r. Frövibro, Frövi, Näsby 1.1 (Anita Hutter, Anders Hutter). 1 ex. Storströmmen, Näsby 5.1 (Andreas Sandberg).
Fa: 1 r. Engelsbergs bruk, Västervåla 4-13.1 och 2.2 (Bo Persson m.fl.).

Markus Rehnberg

Göktyta (*Jynx torquilla)*
(88 ex., 165 ex., 192 ex., 207 ex.)
Sju (7) säkerställda häckningar rapporterades i år, fördelade kommunvis: Västerås (4), Köping (1), Sala (1), Hällefors (1). Ytterligare 193 ex. har rapporterats under tiden 18.4-31.8 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (49), Hallstaham-

Figur 15. *Antal säkerställda eller troliga häckningar av kungsfiskare i Västmanland under perioden 2000-2023.*

mar (6), Köping (11), Kungsör (11), Arboga (4), Sala (8), Surahammar (11), Lindesberg (11), Nora (29), Norberg (11), Fagersta (27), Ljusnarsberg (2), Ludvika (1), Hällefors (12). Av allt att döma håller sig landskapets bestånd av göktyta rätt stabilt.

Thomas Pettersson

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus)* NT/F1
(2 H, 3 H, 1 H, 1 H)
En (1) säkerställd häckning rapporterades 2023, från Ramnäs. Fynd under häckningstid (1.4-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 16 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (2), Lindesberg (2), Örebro (1), Nora (2), Norberg (2), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (4). Under övriga året 31 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 22) resp. efteråret (1.7-31.12; 9), kommunvis fördelade: Västerås (1/2), Sala (3/0), Surahammar (11/2), Lindesberg (0/1), Nora (1/0), Skinnskatteberg (2/0), Ljusnarsberg (2/1), Hällefors (2/3). Fynd av sträckande fåglar hör inte till vanligheterna, men i år gjordes ett sådant, det sjätte sedan millennieskiftet:
Vä: 1 str. (S) Kvicksund, Rytterne 8.10 (Elias Ernvik, Tommy Emanuelsson).

Thomas Pettersson

Mindre hackspett *(*Dryobates minor) NT
(66 h, 101 h, 78 h, 70 h)
Sammanlagt rapporterades 70 lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6), i fyra (4) fall med säkerställd häckning. Häckningsfyndens kommunvisa fördelning: Västerås (16), Hallstahammar (5), Köping (3), Sala (9), Surahammar (7), Lindesberg (9), Nora (4), Norberg (1), Fagersta (9), Skinnskatteberg (3), Ljusnarsberg (2), Hällefors (3). Under övriga året 200 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 71) resp. efteråret (1.7-31.12; 129), kommunvis fördelade: Västerås (19/42), Hallstahammar (1/3), Köping (4/3), Arboga (1/2), Sala (6/1), Surahammar (7/4), Lindesberg (9/6), Nora (6/9), Fagersta (9/8), Skinnskatteberg (0/3), Ludvika (0/43), Hällefors (9/5). Det höga antalet fågeldagar i Ludvika k:kn avser med största sannolikhet en och samma individ som frekventerade en utfodringsplats. Vi ser allt tydligare en tendens till minskning av antalet häckningar sedan åtminstone 15 år.

Thomas Pettersson

Spillkråka (*Dryocopus martius*) NT/F1
(6 H, 5 H, 7 H, 8 H)
Åtta (8) säkerställda häckningar har rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (1), Hallstahammar (1), Surahammar (4), Lindesberg (1), Nora (1), Fagersta (1). Fynd under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 164 lokaler (-, 107, 125, 164), tämligen väl fördelade över landskapet. Spillkråkan håller ställningarna väl i Västmanland.

Thomas Pettersson

Gröngöling (*Picus viridis)*
(6 H, 11 H, 6 H, 11 H)
Elva (11) säkerställda häckningar rapporterades i år, vilket är ett rätt genomsnittligt antal. Kommunvis fördelning: Västerås (2), Köping (1), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (1), Nora (2), Fagersta (1), Hällefors (1). Under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö rapporterades gröngöling från 136 lokaler (-, 69, 105, 136), vilket återigen är ett mycket högt antal.

Thomas Pettersson

Gråspett (*Picus canus)* F1
(2 h, 15 h, 17 h, 28 h); (26 ex., 88 ex., 77 ex., 85 ex.)
Ingen säkerställd häckning rapporterades i år. Gråspetten är funnen under häckningstid (1.4-31.7) och i lämplig häckningsmiljö på 28 lokaler. Dessa fördelade sig på följande kommuner: Västerås (1), Köping (1), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (2), Nora (6), Norberg (3), Fagersta (7), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (1). Under övriga året noterades 57 gråspettar, en del förvisso sannolikt dubbelräknade, fördelade på föråret (1.1-31.3; 32) resp. efteråret (1.8-31.12; 25), kommunvis fördelade: Västerås (0/1), Hallstahammar (1/0), Sala (2/3), Surahammar (10/3), Lindesberg (2/2), Nora (3/0), Norberg (0/1), Fagersta (5/7), Skinnskatteberg (1/1), Ljusnarsberg (0/1), Hällefors (8/6). Antalet fynd under häckningstid varierar rätt stort mellan olika år, men trenden sedan millennieskiftet är tydligt positiv.

Thomas Pettersson

Tornfalk *(Falco tinnunculus)*
(4 H, 31 H, 39 H, 37 H); (26 h, 83 h, 132 h, 147 h)
Sammanlagt har 37 säkerställda häckningar rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (2), Sala (1), Surahammar (7), Lindesberg (3), Nora (5), Fagersta (4), Skinnskatteberg (11), Ludvika (1), Hällefors (3).
Antalet rapporterade säkerställda häckningar är än en gång lågt och antalet har sjunkit stadigt sedan 2015, av någon anledning. Kanske har intresset för tornfalksholkar minskat eller så kommer inte alla resultat från dessa projekt Artportalen till del. Antalet fyndlokaler under häckningstid har de senaste tio åren dock legat på en rätt stabil nivå med fynd i runt 120-130 s.k. atlasrutor (5x5 km) per år och i år var detta antal 147. Under perioden 1.1-26.2 rapporterades nio (9) tornfalkar, kommunvis fördelade: Västerås (3), Köping (3), Kungsör (1), Sala (1), Örebro (1). I december sågs fyra (4) tornfalkar, kommunvis

fördelade: Västerås (1), Köping (2), Arboga (1). Inga högre sträcksummor eller större ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Aftonfalk (*Falco vespertinus)*
(2 ex., 1 ex., 2 ex., 1 ex.)
Ett fynd:
Vä: 1 ad. m str. (N) St. Jungfrun, Rytterne 28.7 (Elias Ernvik, Johan Mellquist).
Enstaka fynd görs praktiskt taget årligen. Fynd under högsommaren är dock ovanligt.

Thomas Pettersson

Stenfalk (*Falco columbarius)* NT/F1
(97 FD, 122 FD, 109 FD, 101 FD)
Observerad 22.3-19.10. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (56) resp. efteråret (45): Västerås (15/11), Hallstahammar (1/0), Köping (1/3), Kungsör (1/0), Arboga (0/1), Sala (4/2), Surahammar (9/14), Lindesberg (5/3), Örebro (1/0), Nora (6/2), Fagersta (8/5), Skinnskatteberg (2/1), Ludvika (2/0), Hällefors (1/3). Månadsvis fördelning: januari-februari (0), mars (1), april (39), maj (15), juni (1), juli (1), augusti (4), september (27), oktober (13), november-december (0). Inget vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12; 1, 4, 2, 0) rapporterades i år, men väl två (2) sommarfynd (1.6-31.7):
Su: 1 ad. m Sörby, Ramnäs 25.6 (Mikael Mälberg).
Sk: 1 ex. Norrgården, Gunnilbo 15.7 (Frida Olsson).
Ett rätt genomsnittligt antal fågeldagar i år, men en tendens till minskning sedan millennieskiftet framstår som tydlig.

Thomas Pettersson

Lärkfalk (*Falco subbuteo)*
(53 h, 74 h, 88 h, 88 h)
Observerad 20.4-27.9. Sammanlagt 88 lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8), varav sex (6) med säkerställd häckning, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (14), Hallstahammar (4), Köping (6), Kungsör (2), Arboga (2), Sala (7), Surahammar (10), Lindesberg (10), Nora (9), Norberg (1), Fagersta (6), Skinnskatteberg (5), Ludvika (1), Hällefors (11). Lärkfalken håller ställningarna väl i landskapet som helhet.

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk (*Falco peregrinus)* NT/F1
(0 H, 0 H, 1 H, 3 H)
Tre (3) säkerställda häckningar rapporterades i år, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (1), Lindesberg (1).
Åttonde häckningen vid Munkängen, Västerås, och fjärde häckningen vid Köpings hamn, Köping. I Västerås kläcktes två ungar, i Köping fyra ungar och i Lindesberg två ungar. I Köping synes en unge ha nått flygg ålder medan det är tveksamt om så blev fallet i såväl Västerås som Lindesberg. Fågeldagarna (89; observationer vid häckningslokalerna ej medräknade, paret i Västerås synes i hög grad vara stationärt året om) hade följande månadsvisa fördelning: januari (1), februari (0), mars (1), april (10), maj (4), juni (5), juli (4), augusti (12), september (32), oktober (16), november (3), december (1).
Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12), exklusive det stationära paret i Västerås:
Ha: 1 ex. Hillsta, Svedvi 15.12 (Frida Olsson).
Fa: 1 ad. Risbron, Fagersta, Västanfors 22.1 (gm Staffan Liljeqvist).
Sommarfynd (juni-juli), exklusive häckningslokalerna:
Vä: 1 ex. Rudö, Rytterne 4.6 (Leena Zander m.fl.). 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 5.6 (Peter Josefsson). 1 2K+ Frövisjön, Skultuna 14.6 (Bernt Larsson m.fl.). 1 ad. m Solingstorp, Romfartuna 1.7 (Gunnar Lignell). 1 ad. Frövisjön 9.7 (Bernt Larsson, Ole Jonsson). 1 ex. Kvicksund, Rytterne 20.7 (Johan Mellquist).
Ku: 1 ex. Norra Hästhagen, Björskog 6.6 (Frida Olsson).
Ar: 1 ex. Sätra, Arboga 4.6 (Dan Petrini).
Hä: 1 ad. Grythytteviken, Grythyttan 20.7 (Gunde Persson).
Sommarfynd görs allt oftare och rör ibland adulta fåglar. Dessa skulle kunna representera ytterligare, okända häckningar.

Thomas Pettersson

Sommargylling (*Oriolus oriolus*) EN
(2 ex., 1 ex., 3 ex., 3 ex.)
Vä: 1 sj. Sundtorp, Rytterne 28.5 (Ulla-Britt Östholm).
Sa: 1 sj. Hogglumbacken, Västerfärnebo 23.5 (Bo Persson).
Li: 1 sj. Tomasboda, Ramsberg 29.6 (Jan Myhlback).
Sommargyllingen är knappt årlig i landskapet från att före millennieskiftet ha uppträtt mer frekvent.

Thomas Pettersson

Varfågel (*Lanius excubitor)*
En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, från Västervåla, den första i landskapet sedan år 2020. Fynd under häckningstid (1.6-31.7) gjordes på sex (6) lokaler (0, 1, 4, 6):
Sa: 1 par Västerbo, Möklinta 25.5-1.6 (Ward Tamsyn).
Su: 1 ad. Målsjövägen, Ramnäs 17.6 (Solveig Hagfors). 1 f Fiskkraken, Ramnäs 6.7 (Hans Larsson).
Fa: 1 häckning (2 1K) Stabäck, Västervåla 26.7-18.8 (Jan Hellström m.fl.). 1 ex. Bartjärnsbergen, Västervåla 27.7 (Thomas Norström).

Lj: 1 ex. Salbomossen 13.6 (Per Karlsson Linderum).
Vinterrevir har rapporterats under den första vinterperioden (1.1-28.2; 80) respektive den sista (1.11-31.12; 53).

Thomas Pettersson

Törnskata *(Lanius collurio*) F1
(20 H, 33 H, 30 H, 26 H)
Observerad 6.5-17.9. Sammanlagt rapporterades 26 säkerställda häckningar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (11), Köping (1), Surahammar (2), Lindesberg (2), Örebro (1), Nora (2), Fagersta (2), Norberg (3), Hällefors (2). Antalet rapporterade säkerställda häckningar 2023 ligger nära medianen för de senaste tjugo åren.
Thomas Pettersson

Lavskrika (*Perisoreus infaustus*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)
Hä: 2 ex. Mellersta Talltjärnen, Hällefors 1.10 (Ralf Lundmark)*.
Fynd görs långt ifrån årligen och detta är det åttonde fyndet sedan millennieskiftet.

Thomas Pettersson

Skata (*Pica pica)*
En extremt hög notering, förmodligen den högsta någonsin i Västmanland:
Vä: 300 ex. Munkängen, Västerås 17.3 (Petter Sahlström).

Thomas Pettersson

Nötkråka (*Nucifraga caryocatactes)* NT
(6 h, 12 h, 10 h, 7 h)
Två (2) säkerställda häckningar:
Vä: 1 1K Nygård, Skultuna 25.7 (Anette och Rune Berglinn).
No: 1 1K Nora järnvägsstation, Nora 4-13.7 (Anders Carlberg m.fl.).
Fåglarna ovan bestämdes inte till ras, men i Nora höll fåglarna till i och i anslutning till cembratallar, varför det kan misstänkas att de rörde rasen N. c. macrorhynchos (”smalnäbbad nötkråka”). För övrigt föreligger under häckningstid (1.3-30.6) rapporter från fem (5) lokaler representerande lika många troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (1), Sala (1), Surahammar (1), Nora (1), Fagersta (1).
Inte en enda av fåglarna under året har rapporterats bestämd till ras, dvs. nominatrasen (”tjocknäbbad nötkråka”) eller rasen N. c. macrorhynchos (”smalnäbbad nötkråka”). Bilden av hur de båda raserna uppträder i Västmanland är således fortfarande mycket oklar. Fågeldagarna 2023 (71, 208, 241, 165) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (17), februari (5), mars (4), april (3), maj (1), juni (2), juli (37), augusti (17), september (51), oktober (18), november (8), december (2).

Thomas Pettersson

Kaja (*Corvus monedula*)
Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 1 000 ex. Gryta soptipp, Västerås 6.1 (Markus Rehnberg). 1 000 ex. Hacksta, Eneberga och Lundby 29.11-17.12 (Henry Hedlund m.fl.). 2 000 ex. Notudden, Västerås 30.11 (Håkan Johansson).
Ar: 3 000 ex. Nästkvarn, Arboga 15.3 (Seppo Leppälampi).
Sa: Sörsalbo, Västerfärnebo 5-16.3, som mest 1 200 r. 5.3 (Kalle Källebrink).
Li: 1 000 ex. Västvalla, Fellingsbro 5.3 (Johan Andersson, Per Andersson).
Fa: 3 000 str. (SV) Backgården, Västanfors 13.10 (Jan Hellström).

Thomas Pettersson

Råka (*Corvus frugilegus)*
(113 FD, 232 FD, 181 FD, 209 FD)
Månadsvis fördelning av fågeldagarna: januari (6), februari (8), mars (64), april (44), maj (3), juni (1), juli (0), augusti (3), september (2), oktober (76), november (1), december (1). Ovanligt många vinterfynd (1.1-15.2, 1-31.12) även i år, inalles 7 ex. 14.1-11.2 och ett (1) fynd i december. Senvår- och sommarfynd (1.5-31.8):
Vä: 1 ex. Kungsbyn, Kungsåra 27.5 (Ragnar Lagerkvist). 1 ex. Lövsta, Dingtuna 4.6 (Karin Bergh, Ann Larsson). 3 ad. Skattgården, Dingtuna 21.8 (Marjatta Ericson).
Hä: 2 ex. Prästholmen, Grythytteviken, Grythyttan 12.5 (Gunde Persson, Jonny Kvist).
Inga större (minst 25 ex.) ansamlingar eller sträcksummor rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Korp (*Corvus corax)*
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 50 ex. Gryta soptipp, Västerås 9.4 (Petter Sahlström).
Kö: 50 ex. Odelbo, Munktorp 16.7 (Peter Ekelund).
Su: 50 ex. Turkiet, Ramnäs 3.1 (Mikael Mälberg). 50 ex. Lisjö ängar, Sura 16.3 (Mikael Mälberg).
Li: 64 ex. Tomasboda, Ramsberg 31.12 (Jan Myhlback).

Thomas Pettersson

Svartkråka (*Corvus corone*)
(0 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)
Li: 1 r. Gammelbo, Ramsberg 10.7 (Mats Andersson, Ally Andersson)*.
Tillägg:
Vä: 2 r. Rudö, Rytterne 5.4 2021 (Johan Karlsson m.fl.)*.
Ha: 1 ex. Agnesdal, Berg 18.3 2017 (Inger-Marie Carlsen)*.
Sa: 1 r. Fridhem, Sala 30.8 2003 (Kalle Källebrink)*. Fyndet har tidigare endast meddelats från Uppland, där det är behandlat och godkänt. Enligt rapportören sågs kråkan även i Västmanland.
Då Birdlife Sveriges taxonomikommitté har beslutat att skilja svartkråka från gråkråka och ge den artstatus, kan det vara läge att ge en lite mer utförlig bild över artens uppträdande i Västmanland. Thomas Pettersson m.fl. (1996) har tidigare gjort en utförlig genomgång av alla fynd fram till och med mitten av 1990-talet. Vid den genomgången ströks många av de äldre fynden, dels för att de inte var utförligt beskrivna, dels för att en sammanblandning med till exempel råka och korp inte kunde uteslutas. Svartkråkan är en sällsynt och oregelbunden gäst i Västmanland. Inklusive årets har tjugoen (21) fynd gjorts i landskapet. Nitton (19) sedan år 2000. I flera fall kan det misstänkas att det rör sig om samma återkommande individ, till exempel i Nora 2008-2011. Även årets kråka skulle möjligen kunna vara samma som i juni 2022 sågs på nästan samma plats i Ramsberg. Tidsmässigt är fynden gjorda mellan 14 mars och 23 november och en topp kan skönjas i april, se figur 16.

Markus Rehnberg

Svartmes (*Periparus ater)*
Från slutet av september till mitten av oktober rapporterades stora sträcksummor av svartmesar på olika lokaler i Sverige. I grannlandskapen Uppland, Södermanland och Närke noterades höga antal av sträckande svartmesar. Dock blev det inga höga noteringar i Västmanland. Som högst noterades blygsamma 16 ex. str. (S) Lövåsen, Kila 17.10 (Kalle Källebrink).

Anders Carlberg

Entita (*Poecile palustris)* NT
Endast två rapporterade häckningar, båda från Köpings kommun.

Anders Carlberg

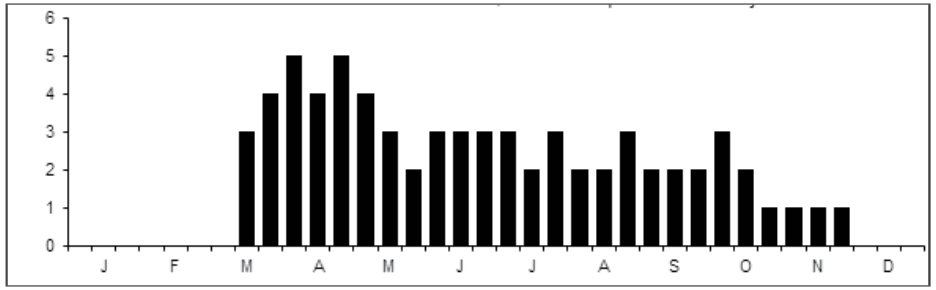
Talltita (*Poecile montanus*) NT
Endast två säkerställda häckningar, båda noterade i Hällefors kommun.

Anders Carlberg

Skäggmes *(Panurus biarmicus)*
(7 h, 6 h, 5 h, 14 h)
Funnen på 14 lokaler under häckningstid (1.4-31.8). Häckning är säkerställd på tre lokaler:
Vä: Max 13 1K Lövstapumpen, Asköviken, Dingtuna 28.7 (Kenneth Olausson m.fl.). 1 1K Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 5.7 (Torbjörn Hegedüs). 1 f varnande Hässlösundet, Irsta 21.5 (Håkan Johansson).
Funnen under häckningstid (1.4-31.8) utan att kunna säkerställa någon häckning:
Vä: Asköviken har delats upp i fyra dellokaler. Max 17 ex. Rudö, Rytterne 23.6 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). Max 4 ex. Spången, Asköviken, Rytterne 6.8 (Richard Lager). Max 3 ex. Gäddeholms fågeltorn, Irsta 10.4-30.6 (Tim Parksjö m.fl.). 1 ex. Gäddeholms hamn, Irsta 3.8 (Johan Karlsson). 1 ex. Råmarbo dämme, Irsta 30.8 (Johan Karlsson). 2 ex. Sjöboden, Ängsö 8.7 (Thomas Pettersson).
Ha: Minst 1 ex. Freden, Säby 28.5 (Ulf Carlson). 1 ex. Tattarhagen, Kolbäck 30.5 (Markus Rehnberg). Minst 1 ex. Borgåsund, Kolbäck 1.6 (Ulf Carlson). 1 ex. Smörhålet, Kolbäck 29.8 (Markus Rehnberg).
Sa: 1 ex. Gussjön, Fläckebo 29.4 (Johan Brenander).
Utöver redan nämnda lokaler har skäggmesar observerats med få fynd under icke-häckningstid även i följande kommuner: Köping, Surahammar, Lindesberg, Nora och Örebro.

Anders Carlberg

Trädlärka (*Lullula arborea)* F1
(23 h, 45 h, 76 h, 91 h)
Observerad 18.3-1.10. Antalet fyndlokaler med häckningsindikation som har rapporterats uppgick till 91 och med följande kommunvisa fördelning:

Figur 16. *Svartkråkans tidsmässiga uppträdande i Västmanland. Notera att en och samma långstannande individ kan återfinnas i flera staplar.*

Västerås (30), Hallstahammar (5), Köping (5), Sala (12), Surahammar (6), Lindesberg (10), Nora (4), Norberg (2), Fagersta (12), Skinnskatteberg (4), Hällefors (1). För övrigt gjordes fynd av sammanlagt 79 ex. under flyttningsperioderna, månadsvis fördelade: mars (39), april (15), augusti (2), september (10), oktober (1). Ingen större (minst 10 ex.) ansamling eller sträcksumma rapporterades i år.
Det går fortsatt bra för trädlärkan i Västmanland och årets antal häckningslokaler är mycket högt och klart över medianen för de senaste tjugo åren.

Thomas Pettersson

Sånglärka (*Alauda arvensis*)
Observerad 26.2-10.11. Något vinterfynd (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades inte i år. Storsamlingar och höga sträcksummor (minst 100 ex.):
Vä: 230 r. Näsby, Dingtuna 30.3 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).
Ha: 100 r. Kvarnhagstorp, Kolbäck 9.3 (Markus Rehnberg). 100 r. Brunna, Säby 9.3 (Ulf Carlson).
Su: 140 str. (N) Gnien, Ramnäs 23.3 (Ralf Lundmark). 100 r. Lisjö ängar, Sura 3.4 (Mikael Mälberg).
Li: 100 r. Västvalla, Fellingsbro 25.3 (Johan Wretenberg). Nederby, Fellingsbro 26.3-1.4, som mest 200 r. 26.3 (Johan Andersson).

Thomas Pettersson

Backsvala *(Riparia riparia)* VU
(598 h, 141 h, 35 h, 181 h)
Observerad 25.4-2.9. Säkerställda häckningar har rapporterats från fyra (4) lokaler med sammanlagt 181 par. Dessa lokaler fördelade sig kommunvis enligt följande: Sala (1 lokal/80 par), Lindesberg (2/71), Norberg (1/30). Antalet lokaler med häckande backsvalor är en mer än förra året medan antalet häckande par är det högsta sedan år 2009. Artens existens som reproducerande i landskapet hänger dock fortsatt på en skör tråd.

Thomas Pettersson

Ladusvala (*Hirundo rustica*)
Observerad 14.4-8.10 (29.10). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Sa: 500 r. Björkbacken, Fläckebo 9.8 (Markus Rehnberg).
Su: 500 r. Gnien, Ramnäs 9-13.8 (Sören Larsson m.fl.).
Ett sent fynd (efter 15.10):
Vä: 1 ex. Granfjärden, Ängsö 29.10 (Johan Brenander).

Thomas Pettersson

Hussvala (*Delichon urbicum)* VU
Observerad 23.4-9.9. Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 100 r. Frövisjön, Skultuna 13.8 (Bernt Larsson). 75 r. Gränasjön, Haraker 26.8 (Henry Hedlund).
Su: 50 r. Gnien, Ramnäs 9.8 (Sören Larsson). 50 r. Gnien 2.9 (Mikael Mälberg, Kerstin Aneusson).
Av tillgängliga uppgifter att döma tycks den häckande populationen hålla sig någorlunda stabil.

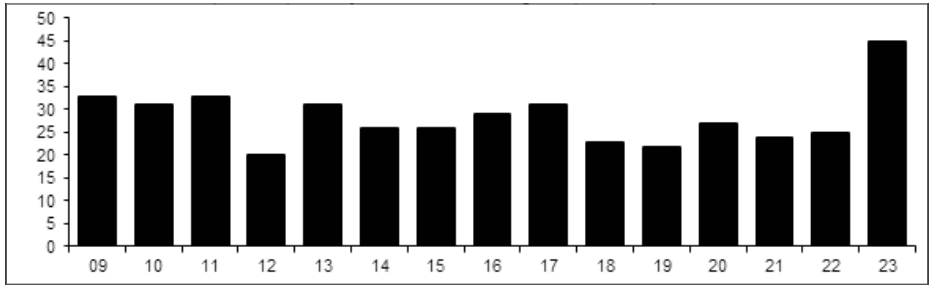
Thomas Pettersson

Stjärtmes (*Aegithalos caudatus)*
Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (26), februari (8), mars (2), april-juni (0), juli (1), augusti-september (0), oktober (5), november (8), december (12). Största flock:
Vä: 30 ex. Nygård, Skultuna 4.2 (Anette och Rune Berglinn).
Sett till antalet rapporter under året ser stjärtmesen ut ha stabila populationer i landskapet.

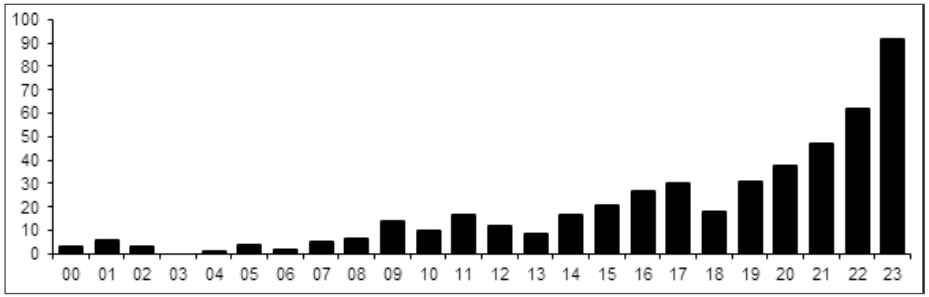
Anders Carlberg

Grönsångare *(Phylloscopus sibilatrix)* NT
Observerad 25.4-31.7. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat. Ovanligt många sjungande grönsångare rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Figur 17. *Antal s.k. atlasrutor (5x5 km) med fynd av grönsångare, flertalet sjungande, under häckningstid i Västmanland under perioden 2009-2023.*

Figur 18. *Antal gransångare, flertalet sjungande, under häckningstid i Västmanland under perioden 2000 - 2023.*

Tajgasångare (*Phylloscopus inornatus)*
(0 ex., 0 ex., 2 ex., 1 ex.)
Sa: 1 r. Östringby, Fläckebo 14.9 (Jacob Rudhe)*.
Årets fynd innebär att tajgasångaren nu har setts vid 30 tillfällen i landskapet. Av dessa har alla utom tre fynd gjorts på hösten och med en tyngdpunkt från mitten av september till början av oktober.
Thomas Pettersson

Lövsångare *(Phylloscopus trochilus)*
Observerad 16.4-11.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

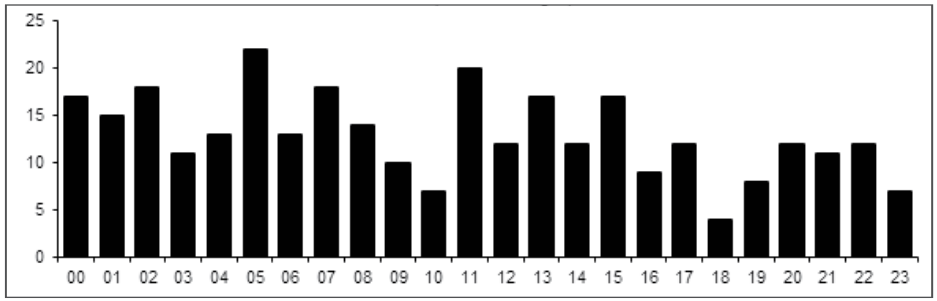
Gransångare (*Phylloscopus collybita)*
(6 h, 9 h, 38 h, 92 h)
Observerad 4.4-15.10. Antalet iakttagna individer under häckningstid (1.6-31.7; 92), merparten sjungande, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (20), Hallstahammar (1), Köping (3), Arboga (1), Sala (4), Surahammar (10), Lindesberg (8), Nora (15), Norberg (1), Fagersta (19), Skinnskatteberg (5), Ludvika (1), Hällefors (4). Antalet fågeldagar (1068) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: januari-mars (0), april (403), maj (232), juni (92), juli (52), augusti (20), september (185), oktober (84), november-december (0). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: Hamre våtmark, Västerås vid fyra tillfällen under perioden 23.9-8.10, som mest 29 r. 23.9 (Petter Sahlström m.fl.).
Ytterligare ett rekordhögt antal gransångare under häckningstid. Den kraftiga ökningen sedan ett femtontal år fortsätter.

Thomas Pettersson

Lundsångare (*Phylloscopus trochiloides)* NT
(1 ex., 1 ex., 1 ex., 1 ex.)
Nb: 1 sj. Månsbo, Norberg 22.6 (Bo Persson).
Lundsångaren uppträder inte årligen i Västmanland och i och med årets fynd kan vi summera 55 fynd genom alla tider.

Thomas Pettersson

Trastsångare (*Acrocephalus arundinaceus)* NT
(16 ex., 12 ex., 12 ex., 7 ex.)
Vä: 1 sj. Asköviken, Dingtuna 10.5-19.6 (Leif Johansson m.fl.). 1-2 sj. Hässlösundet, Irsta/Västerås 12.5-30.6 (Peter Josefsson m.fl.).
Ha: 1 sj. Borgåsund, Kolbäck 23.5-7.7 (Ulf Carlson m.fl.).
Kö: 1 sj. Malmön, Köping 28.5-17.6 (Kenneth Nordberg m.fl.).
Ku: 1 sj. Skäret, Björskog 8.6 (Per Erik Pershagen).
Su: 1 sj. Norrsjön, Sura 11.6-12.7 (Lennart Eriksson m.fl.).

Figur 19. *Antal trastsångare, flertalet sjungande, per år i Västmanland under perioden 2000-2023.*

Antalet inblandade individer vid Hässlösundet är svårbedömt, men minst två fåglar bör det ha rört sig om, men som antas ha flyttat runt en del i området. Årssumman är mycket låg och följer på en kontinuerlig minskning sedan millennieskiftet. Som jämförelse kan nämnas att hela 34 individer registrerades år 1998.

Thomas Pettersson

Sävsångare (*Acrocephalus schoenobaenus)*
Observerad 30.4-30.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Busksångare (*Acrocephalus dumetorum)* NT
(4 ex., 5 ex., 9 ex., 6 ex.)
Endast sex (6) sjungande busksångare rapporterades i år och vi räknar därför upp samtliga fynd:
Vä: 1 sj. Ekeby fly, Skultuna 15-16.6 (Ole Jonsson m.fl.).
Kö: 1 sj. Köpings soptipp, Köping 17.6 (Henrik Berg).
Ar: 1 sj. Sätra, Arboga 3.6 (Dan Petrini).
Sa: 1 sj. Forsänget, Möklinta 2.6 (Ward Tamsyn).
Su: 1 sj. Sätten, Sura 15-23.6 (Sören Larsson m.fl.).
Li: 1 sj. Snuggan, Linde 12.6 (Bo Persson).
Ett mycket lågt antal fynd, vilket kan jämföras med toppåret 2020 med sina 22 ex.!

Thomas Pettersson

Rörsångare (*Acrocephalus scirpaceus)* NT
Observerad 1.5-30.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat. Av tillgängliga rapporter att döma ligger beståndsstorleken tämligen stabilt.

Thomas Pettersson

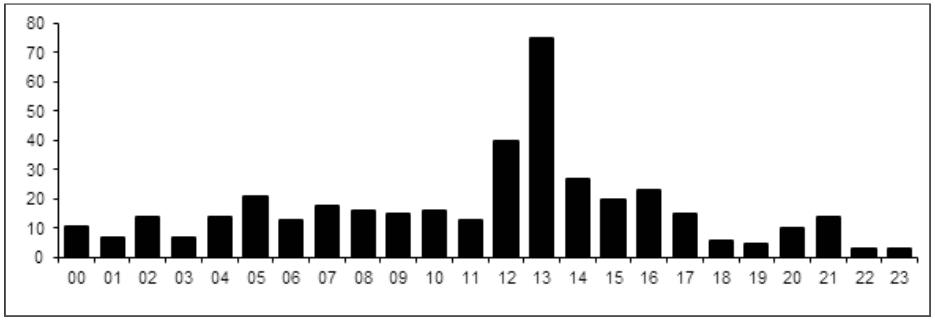
Kärrsångare (*Acrocephalus palustris)*
(39 ex., 76 ex., 75 ex., 71 ex.)
Observerad 24.5-26.7 (26.8-18.9). Antalet sjungande (61) fördelades på följande kommuner: Västerås (27), Hallstahammar (7), Köping (3), Arboga (2), Sala (3), Surahammar (4), Lindesberg (6), Nora (5), Fagersta (1), Ludvika (1), Hällefors (2). En säkerställd häckning rapporterades, vilket inte hör till vanligheterna:
Lu: 2 ad. med föda åt ungar Hörksbyn, Grängesberg 14.6-9.7 (Bertil Rahm).
Höstfynd hör heller inte till vanligheterna, men i år gjordes ovanligt många, flertalet i samband med ringmärkningsverksamhet:
Vä: 1 1K Hamre våtmark, Västerås 26.8 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Hamre våtmark 27.8 (Petter Sahlström m.fl.). 5 1K Hamre våtmark 27.8 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 28.8 (Marjatta Ericson). 1 1K Hamre våtmark 3.9 (Johan Karlsson m.fl.). 1 1K Hamre våtmark 18.9 (Johan Karlsson m.fl.).
Fyndet 18.9 är rekordsent (med en dag). Säkerställda häckningar har nu genom tiderna rapporterats i blott åtta (8) fall. Antalet rapporterade kärrsångare i år är rätt genomsnittligt för de två senaste decennierna.

Thomas Pettersson

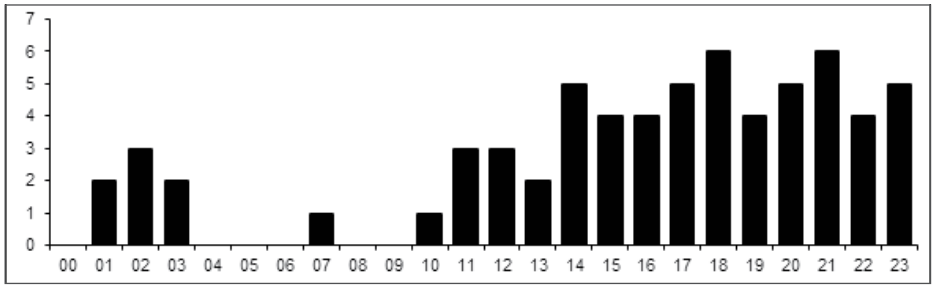
Härmsångare (*Hippolais icterina*)
Observerad 9.5-3.9). Tidiga fynd (före 10.5):
Vä: 1 sj. Frövisjön, Skultuna 9.5 (Marcus Teveborg, Jan Hellstrand).
Kö: 1 sj. Buskholmen, Munktorp 9.5 (Staffan Ekelund).
Sena fynd (efter 15.8):
Ör: 1 r. Torpa, Ervalla 3.9 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Fa: 1 r. Jönsbacken, Västanfors 27.8 (Leif Lejdelin).
Hä: 1 r. Nya Slaggtippen, Hällefors 19.8 (Karin Bergh).
Fyndet 3.9 är tangerat fenologirekord. I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Flodsångare (*Locustella fluviatilis)* NT
(18 ex., 16 ex., 15 ex., 3 ex.)

Figur 20. *Antal sjungande flodsångare i Västmanland årligen under perioden 2000-2023.*

Figur 21. *Antal sjungande vassångare i Västmanland årligen under perioden 2000-2023.*

Tre (3) sjungande flodsångare innebär en tangering av fjolårets bottenrekord. Det går brant utför för flodsångaren i Västmanland. Så sent som år 2013 rapporterades 75 individer! Fynden 2023:
Vä: 1 sj. Smedstorp, V.-Barkarö 13-18.6 (Fredrik Engström m.fl.).
Sa: 1 sj. Norrgården, Fläckebo 2-12.6 (Håkan Johansson m.fl.).
No: 1 sj. Venakärret, Viker 16-17.6 (Toni Berglund, Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Vassångare (*Locustella luscinioides)* VU
(1 ex, 1 ex., 5 ex., 5 ex.)
Vä: 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö 1.5-5.8 (Johan Brenander m.fl.). 1 sj. Ekeby fly, Skultuna 4.5-15.6 (Håkan Olsson m.fl.). 1 sj. Hässlö, Västerås 23.5 (Ole Jonsson).
Su: 1 sj. Lisjöviken, Sörsjön, Sura 20.5-1.7 (Mikael Mälberg m.fl.). 1 sj. Norrsjön, Sura 23.7 (Mikael Mälberg).
Den ökning av antalet fynd som noterades för drygt tio år sedan har inte följts upp av någon ytterligare ökning utan årssummorna står och stampar på runt fem individer.

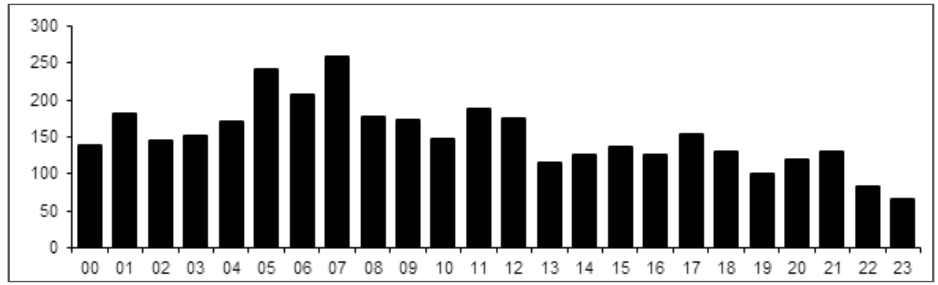
Thomas Pettersson

Gräshoppsångare *(Locustella naevia)*
(142 ex., 176 ex., 126 ex., 66 ex.)
Observerad 4.5-26.6 (20.7, 31.8). Sammanlagt 64 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (20), Hallstahammar (7), Köping (1), Kungsör (3), Arboga (1), Sala (14), Surahammar (4), Lindesberg (11), Nora (2), Skinnskatteberg (1). Återigen en beklämmande låg årssumma, och den klart lägsta sedan vi började mäta år 1999! Tidigare årslägsta låg på 83 ex., förra året!

Thomas Pettersson

Svarthätta (*Sylvia atricapilla)*
Under ”ordinarie” tid observerad 18.4-15.10. Fynd vintertid (1.1-31.3; 1.11-31.12):
Kö: 1 f Björkvägen 8, Köping 21-22.11 (Staffan Ekelund m.fl.).
No: 1 f Kungsgatan 48, Nora 4.2-19.3 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 f Dalsta, Nora 4.11 (Mattias Pozsgai, Jenny Pozsgai). 1 ex. Fågelhult, Nora 12.11 (Monica Holm). 1 m Kungsgatan 48, Nora 19.11 (Håkan Lavebratt). 1 f Kungsgatan 48, Nora 1.12 (Håkan Lavebratt). 1 m Hammarby, Nora 30.12 (Magdalena Wennberg Lavebratt).

Thomas Pettersson

Figur 22. *Antal sjungande gräshoppsångare i Västmanland årligen under perioden 2000-2023.*

Trädgårdssångare (*Sylvia borin)*
Observerad 9.5-10.9. Höstfynd (efter 31.8):
Vä: totalt 17 ex., flertalet ringmärkta, Hamre våtmark, Västerås 2-10.9 (Johan Karlsson m.fl.).
Li: 1 r. Grindtorp, Linde 9.9 (Bengt Jalsborn).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Ärtsångare (*Curruca curruca*) NT
Observerad 30.4-17.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat. Av tillgängliga rapporter att döma ligger beståndsstorleken tämligen stabilt.

Thomas Pettersson

Törnsångare (*Curruca communis)*
Observerad 29.4-9.9. Tidigt fynd (före 1.5):
Fa: 1 sj. Melingssjön, Västanfors 29.4 (Jan-Olov Lundeqvist).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Brandkronad kungsfågel *(Regulus ignicapilla)*
(0 ex., 0 ex., 1 ex., 2 ex.)
Kö: 1 sj. Gunnarbovallen, Odensvi 11.5 (Daniel Brehmer)*.
No: 1 m sj. Alntorpsö, Nora 11-12.6 (Camilla Pettersson m.fl.)*.
Sedan 2017 noterad samtliga år utom 2021. Brandkronad kungsfågel är ännu ganska fåtalig i landskapet och i snitt görs 1-2 fynd per år. En häckning konstaterades i Nora 2019 och fågelvägen ligger den platsen inte särskilt långt från Alntorpsö.

Markus Rehnberg

Kungsfågel (*Regulus regulus)*
Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid blott fyra (4) tillfällen, månadsvis fördelade: januari (1), augusti (1), september (1), oktober (1). I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Sidensvans *(Bombycilla garrulus)*
Observerad 1.1-15.5 resp. 7.9-31.12. Antal dagar med minst 100 ex. rapporterade, fördelat per månad: januari (6), februari (1), mars (0), april (2), maj-september (0), oktober (45), november (12), december (16). Inget sommarfynd (1.6-31.8) gjordes i år, vilket för övrigt är mycket ovanligt. Någon större (minst 1 000 ex.) ansamling rapporterades inte i år, trots ett annars relativt rikligt uppträdande under efteråret.

Thomas Pettersson

Gärdsmyg (*Troglodytes troglodytes)*
Från vinterperioderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 162 gärdsmygar, 92 ex. resp. 70 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (26/24), Hallstahammar (4/1), Köping (11/7), Arboga (1/2), Sala (1/0), Surahammar (8/8), Lindesberg (5/6), Nora (24/11), Fagersta (5/5), Skinnskatteberg (1/0), Ljusnarsberg (2/0), Hällefors (4/6). Ännu ett mycket högt antal vinterfynd.

Thomas Pettersson

Stare (*Sturnus vulgaris)* VU
Från vinterperioderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 220 starar, 205 ex. resp. 15 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (113/1), Hallstahammar (4/0), Köping (5/7), Arboga (20/0), Sala (0/4), Surahammar (1/3), Lindesberg (48/0), Örebro (2/0), Nora (11/0), Ludvika (1/0). Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 17.8-1.10, som mest 1 300 ex. 1.10 (Torbjörn Hegedüs).
Av tillgängliga uppgifter att döma tycks staren hålla ställningarna ganska väl i Västmanland.

Thomas Pettersson

Taltrast (*Turdus philomelos)*
Tidiga fynd (t.o.m. 31.3):
Landskapets tidigaste taltrastar anlände den 19.3:
Vä: 1 sj. Grindstubacken, Rytterne (Johan Karlsson, Benjamin Rodling) och 1 sj. Sandtorp, Rytterne (Marjatta Ericson).
Mellan 21-31.3 finns sedan elva observationer om tolv rastande eller sjungande fåglar. Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
No: 1 ex. Bushagen, Nora 1.11 (Anders Carlberg).
Vinterfynd saknas.

Anders Carlberg

Dubbeltrast (*Turdus viscivorus)*
Under januari och februari rapporterades sammanlagt minst 69 dubbeltrastar enligt följande:
Vä: Västerås (16), V.-Barkarö (7), Rytterne (17), Irsta (1), Dingtuna (5), Ängsö (6), Kärrbo (1).
Ku: K. Barkarö (11).
Ar: Arboga (1).
Su: Sura (1).
Li: Fellingsbro (3).
Under december månad rapporterades 15 dubbeltrastar enligt följande:
Vä: Västerås (3), V.-Barkarö (5), Rytterne (7),
Antalet övervintrande dubbeltrastar varierar stort mellan åren. Jämfört med rekordåret 2022 rapporterades det betydligt färre trastar 2023. Vårflyttande dubbeltrastar anlände som vanligt i ganska stor mängd under de sista veckorna i mars.

Anders Carlberg

Rödvingetrast (*Turdus iliacus)*
Endast ett vinterfynd:
Vä: 2 ex. Hamre våtmark, Västerås 10.12 (Petter Sahlström).
Inga tidiga fynd (t.o.m. 31.3). Det tidigaste fyndet blev:
Li: 1 sj. Sörbysjön, Fellingsbro 2.4 (Mattias Rudenvall).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 200 ex. Hasselbacken, Irsta 19.4 (Petter Sahlström). Minst 300 ex. Hagtorpsstugan, Skultuna 23.4 (Markus Rehnberg).
Kö: 300 ex. Valbricka, Kolsva 23.4 (Peter Ekelund).
Sa: 200 ex. Ålsvarta, Västerfärnebo 14.4 (Håkan Johansson).
Su: 500 ex. Gnien, Ramnäs 24.4 (Sören Larsson).
Li: 200 ex. Nyckelby, Fellingsbro 15.4 (Frida Olsson). 400 ex. Rynninge, Fellingsbro 25.4 (Bo Runesson).
Fa: 300 ex. Stabäck, Västervåla 8.10 (Leif Lejdelin).
Hä: 200 ex. Varnäs, Grythyttan 24.4 (Jonny Kvist).

Anders Carlberg

Björktrast (*Turdus pilaris)* NT
Från föråret finns 30 rapporter om större (minst 200 ex.) ansamlingar. Nedan redovisas flockar om minst 700 ex.:
Vä 850 ex. Frövisjön, Skultuna 15.4 (Håkan Johansson).
Sa: 700 ex. Kilboslätten, Västerfärnebo 3.5 (Håkan Johansson).
Su: 1 000 ex. Turkie ängar, Ramnäs 23.4 (Mikael Mälberg).
Li: 1 000 ex. Rynninge, Fellingsbro 25.4 (Bo Runesson).
Från efteråret finns 25 rapporter om flockar större (minst 200 ex.) ansamlingar. Nedan redovisas flockar om minst 500 ex.:
Vä: 500 ex. Hamre våtmark, Västerås 21.10 (Petter Sahlström m.fl.).
Ha: 500 ex. Lagårdssjön, Kolbäck 5.11 (Ulf Carlsson).
No: 500 ex. Trängbobadet, Nora 6.10 (Peter Bernövall).
Fa: 2 000 ex. Backgården, Västanfors 13.10 (Jan Hellström).

Anders Carlberg

Ringtrast (*Turdus torquatus)*
(21 FD, 31 FD, 44 FD, 58 FD)
Vårfynd:
Sa: 1 m Fläckebo, Fläckebo 28.4 (Bo Persson). 1 honf. Väster Bännbäck, Möklinta 29.4-1.5 (Anders Paulsrud m.fl.).
Su: 1 m Gnien, Ramnäs 14.4 (Ralf Lundmark). 1 m Turkie ängar, Ramnäs 23.4 (Mikael Mälberg).
Ör: 1 m Torpa, Ervalla 30.4-1.5 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Li: 4 ex. Rynninge, Fellingsbro 25.4 och 27.4 (Bo Runesson m.fl.). 1 ex. Oppboga, Fellingsbro 26.4 (Johan Andersson, Per Andersson). 2 ex. (1 m + 1 f) Ängaboda, Linde 30.4 (Fredrik Johansson). 1 m Östanbygatan, Näsby 1.5 (Sven Larsson). 1 f Lia, Näsby 2.5 (Anita Hutter, Anders Hutter).
No: 1 m Södra Ås, Nora 23.4 (Claes Dyst). 1 m Älvhyttan, Viker 23.4, 25.4 och 27.4 samt 1 f 24.4 (Roland Thuvander).1 f Södra Husby, Nora 26.4 (Anders Carlberg). 1 f Trängbobadet, Nora 28.4 (Anders Carlberg). 1 m Born, Nora 1.5 (Claes Dyst m.fl.). 1 honf. Nora golfbana, Nora 3.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 m Skrikarhyttan, Viker 3.5 (Roland Thuvander).
Nb: 1 f Landfors mulltimmerhytta, Karbenning 23.4 (Sören Emet).
Fa: 3 ex. (2 mm + 1 f) Hedkärra, Västanfors 23.4 (Bo Persson m.fl.). 1 m Hjortbo, Västanfors 23.4 (Staffan Liljeqvist). 1 m Åvestbo ängar, Västanfors 23.4 (Jan Hellström). 1 m Uggelbo, Fagersta 23.4 (Thomas Norström). 2 ex. (1 m + 1 f) Backgården, Västanfors 24.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 m Reningsverket, Västanfors 25.4 (Jan Hellström). 1 m Smittsbo, Västanfors 1.5 (Leif Lejdelin). 1 m Hedkärra 4.5 (Bo Persson). 1 m Blinkbo, Västanfors 5.5 (Albin Liljeqvist). 1 m St. Grådänget, Västanfors 7.5 (Roland Narfström). 1 f St. Grådänget 26.5 (Roland Narfström).
Hä: 1 f Bergslagsgatan, Grythyttan 24.4 (Jonny Kvist). 2 mm Hammargatan, Grythyttan 26.4 (Gunde Persson m.fl.). 1 m Hammargatan, Grythyttan 27.4 (Jonny Kvist m.fl.). 1 m Bovik, Grythyttan 27.4 (Nils Hultman). 1 ex. Skräddartorp, Grythyttan 29.4 (Karin Bergh). 1 ex. Stenvägen, Hällefors 29.4 (Nils Hultman). 1 ex. Åsen, Grythyttan 4.5 (Ann Larsson).
Höstfynd:
Lu: 2 ex. (1 m + 1 honf.) Hörksbyn, Grängesberg 2.10 och 1 m Hörksbyn 3.10 (Bertil Rahm).
Vårobservationerna är noterade mellan (14.4), 23.4-7.5, (26.5). Jämfört med flera andra år sågs det fler rastande ringtrastar under våren, även om det inte blev något rekord.

Anders Carlberg

Svarthalsad trast (*Turdus atrogularis)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 2K f r. Måsviken, Tidö-Lindö, Rytterne 2-11.4 (Henrik Dahl m.fl.)**.
En väntad ny art för Västmanland! Svarthalsad trast häckar i Ryssland, från Uralbergen och vidare österut till de centrala delarna av Sibirien. Övervintringsområdet sträcker sig från Iran, österut längs Himalaya i södra Tibet och norra Indien. I Sverige har arten dykt upp så gott som årligen under

2000-talet och har hittats i flera av våra grannlanskap. Fynd saknas bara i Närke och Gästrikland. Arten var således väntad. Frågan var bara på vilken plats den skulle dyka upp. Det blev en fågelmatning på Tidö-Lindö strax utanför Västerås!

Markus Rehnberg

Grå flugsnappare (*Muscicapa striata)*
Årets två första grå flugsnappare:
Vä: 1 ex. Råmarbo dämme, Irsta 5.5 (Johan Karlsson).
Hä: 1 ex. Skatviken 13, Hällefors 7.5 (Bengt Andersson).
Mellan 10-15.5 finns sedan 15 observationer. Sena höstfynd (fr.o.m. 1.10) saknas. Den sista rapporten för året är från Grythytteviken, Grythyttan 17.9 (Gunde Persson).

Anders Carlberg

Rödhake (*Erithacus rubecula)*
Vinterfynd (-, 13 ex., 28 ex., 13 ex.). Sammanlagt finns rapporter om 10 övervintrande rödhakar under de två första månaderna (1.1-28.2).
Vä: 1 ex. Hammarby, Västerås 2.1 (Arnold Carlzén, Hans Carlzén). 1 ex. Berghamra, Västerås 7.1-18.3 (Gunnar Lignell). 1 ex. Notudden, Västerås 7.1-26.2 (Anders Dahllöv m.fl.). 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 7.1 (Johan Brenander m.fl.). 1 ex. Dyudden, Irsta 8.1-22.2 (Bengt Stridh). 1 ex. Önsta, Skerike, Västerås 20.1 (Petter Sahlström).
Kö: 1 ex. Köpingsån, Köping 14.1-17.2 (Peter Ekelund m.fl.).
Ar: 1 ex. Fågeltornet, Gålsjön, Arboga 6.1-11.2 (Frida Olsson, Seppo Leppälampi).
Su: 1 ex. St. Brotorp, Sura 6-7.1 (Inger-Marie Carlsen).
No: 1 ex. Dalsta, Nora 21-24.1 (Berit Ragné, Anders Carlberg).
Vinterfynd (1-31.12): Sammanlagt finns rapporter om tre (3) övervintrande rödhakar under december.
Vä: 1 ex. Berghamra, Västerås 1-31.12 (Gunnar Lignell). 1 ex. Källskär, V.-Barkarö 3.12 (Johan Brenander).
Su: 1 ex. Kvarnforsen, Ramnäs 6.12 (Ralf Lundmark).
Jämfört med tidigare år var det betydligt färre övervintrande rödhakar. Orsaken är säkerligen de relativt kalla vintermånaderna.

Anders Carlberg

Näktergal (*Luscinia luscinia)*
Inga tidiga fynd (före 1.5). Den tidigaste sjungande näktergalen rapporterades från Dingtuna 3.5 (Jan Hellstrand). Sena fynd (efter 15.8):
Vä: 1 1K ringmärktes Hamre våtmark, Västerås 26.8 (Johan Karlsson m.fl.).

Anders Carlberg

Blåhake
FOTO: JÖRGEN LINDBERG

Blåhake (*Luscinia svecica)*
Vår- och sommarfynd (3 ex., 3 ex., 3 ex., 1 ex.):
No: 1 m r. Övre Alntorp, Nora 5.5 (Joakim Barkestam).
Inga sena höstfynd (efter 1.10). Det senaste fyndet:
Vä: 1 f Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 23.9 (Mark Marissink).
Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar. Som mest 9 ex. rastade den 31.8 Hässlö, Västerås (Marcus Teveborg).
Det blir intressant att följa spridningen av den sydliga rasen vitstjärnig blåhake norrut. Kanske når den snart t.ex. Asköviken vasshav och då kanske blir en ny västmanländsk häckfågel.

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*) NT
Årets första svartvita flugsnappare:
Li: Munkaboda, Näsby 24.4 (Ulla Wallin).
Mellan 26-30.4 gjordes sedan sammanlagt 28 fynd.
Höstfynd (fr.o.m. 15.8), fem fynd av sex fåglar enligt följande:
Su: 2 ff Elingbovägen, Ramnäs 17.8 (Mikael Mälberg). 1 honf. Blåbärsvägen, Sura 30.8 (Mikael Mälberg).
Li: 1 f Grindtorp, Linde 4.9 (Bengt Jalsborn).
Fa: 1 honf. Stabäck, Västervåla 17.8 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 ex. Hedkärra, Västanfors 19.8 (Lennart Andersson).

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva)* NT/F1
(9 ex., 7 ex., 13 ex., 14 ex.)
Vår- och sommarfynd:
Vä: 1 sj. m Södra Björnö, Västerås 18-22.5 (Håkan Johansson m.fl.). 1 sj. m Dyvikskvarn, Ängsö 26-28.5 (Tore Holsendahl m.fl.).
Su: 2 sj. Näset, Ramnäs 6-27.6 (Lennart Eriksson m.fl.). 1 sj. Pindungen, Norrby, Ramnäs 25.6

(Sören Larsson).
Li: 1 sj. Balsta naturreservat, Fellingsbro 27.5 (Johan Wretenberg).
No: 1 sj. Dalbotorpravinen, Nora 19.5 (Anders Carlberg). 2 ex. Gransnåret, Nora 30.5-2.6 (Claes Dyst m.fl.). 1 sj. Alntorpsö, Nora 11-13.6 (Roland Thuvander m.fl.). 1 honf. varnande Stadsskogen, Nora 5.7 (Jonny Kvist).
Fa: 2 sj. Svartberget, Västanfors 15.5 (Pentti Korhonen).
Hä: 1 sj. Lokavägen, Grythyttan 23.5 (Bengt Andersson, Erling Lillberg).
Höstfynd saknas. Med 14 fynd under vår- och sommarsäsongen blev år 2023 ett ganska bra år för arten. En trolig häckning med en varnande fågel i Nora kommun är förstås intressant. Möjligen kan det ha skett fler häckningar, eftersom flera av fynden troligtvis saknat besök senare under häckningssäsongen.

Anders Carlberg

Svart rödstjärt (*Phoenicurus ochruros*) NT
(2 h, 5 h, 8 h, 3 h)
Två säkerställda häckningar (H):
Kö: 1 par föda åt sedda ungar högt upp inne på Yara, Sjötullen. Eventuellt fanns flera par. 6-10 fåglar kvar under augusti (Magnus Nyström).
Fa: 1 häckning med 1 1K Uddnäs, Västanfors (Sören Emet m.fl.).
Trolig häckning (h):
Hä: 2 i par upprört varnande Spikhyttan, Stora Hällsjön, Grythyttan 25-28.6 (Ingrid Stenman).
I övrigt har fåglar i rapporterats från:
Vä: 1 sj. Munkängen, Västerås 17.4 (Zsombor Károlyi). 1 m Kraftvärmeverket, Västerås 30.4 (Henry Hedlund, Inger Hedlund).
Kö: förutom observationer inne och runt Yara, Invarit Max 6 ex. (2 mm, 4 honf.) Timmerupplag Invarit, Köpings hamn, Köping 24.9-11.11 (Staffan Ekelund m.fl.).
Su: 1 m Sura bruk, Sura 15.5 (Mikael Mälberg).
Li: 1 par Arvin Meritor, Linde 28.4-27.6 (Mats Andersson m.fl.). 1 m Bussgaraget, Linde 16.6 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 m Rockhammar, Fellingsbro 25.6 (Majgret Karl).
No: 1 honf. Nora järnvägsstation och Resecentrum 26-27.4 (Anders Carlberg m.fl.) 1 m samma lokal 4-18.5 (Anders Hutter m.fl.).
Fa: 1 sj. Fagersta Stainless, Västanfors 24-29.5 (Bo Persson).
Hä: 1 honf. Ovako, Hällefors 2-3.5 och 1 m samma lokal 3.5-6.8 (Jonny Kvist m.fl.).

Anders Carlberg

Rödstjärt (*Phoenicurus phoenicurus)*
(20 H, 8 H, 9 H, 6 H)
Sex säkerställda häckningar, kommunvis fördelade: Köping (2), Surahammar (2), Lindesberg (1) samt Nora (1). Tidiga fynd (t.o.m. 30.4):
Fa: 1 sj. Fagersta centrum, Västanfors 21.4 (Jan-Olov Lundeqvist).
Därefter följer fjorton rapporter mellan 25-30.4.
Årets sista rödstjärt:
Hä: 1 honf. Norra infarten, Grythyttan 23.9 (Jonny Kvist).

Anders Carlberg

Buskskvätta (*Saxicola rubetra)* NT
Årets första buskskvättor observerades på tre lokaler den 27.4:
Vä: 1 m Hässlö, Västerås (Tim Parksjö).
Su: 1 m Gnien, Ramnäs (Mikael Mälberg).
Fa: 1 m Stabäck, Västervåla (Jan Lejdelin).
Sedan följde observationer från ytterligare tio lokaler mellan 28-30.4. Årets sista buskskvätta:
Vä: 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 18.9 (Henry Hedlund).

Anders Carlberg

Stenskvätta *(Oenanthe oenanthe*) NT
Säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från fem (5) olika platser. Årets två första stenskvättor blev:
Vä: 1 ex. Slagårda, Lillhärad 4.4 (Stefan Karlsson, Jan Hellstrand). 1 m Asköviken, V.-Barkarö 6.4 (Jan Hellstrand).
Mellan 9-15.4 finns sedan ytterligare 19 fynd. Sena höstfynd (fr.o.m. 1.10):
No: 1 ex. Nora järnvägsstation, Nora 2.10 (Rasmus Hammarström).
Största rapporterade ansamlingen för året:
No: 8 ex. Skrikarhyttan, Viker 11.5 (Roland Thuvander).

Anders Carlberg

Strömstare (*Cinclus cinclus)*
(5 h, 13 h, 11 h, 2 h)
Endast två (2) häckningar, säkerställda eller troliga, har rapporterats, kommunvis fördelade på Nora (1) och Skinnskatteberg (1). Antalet rapporterade säkerställda häckningar har minskat påtagligt de senaste 10-15 åren.

Thomas Pettersson

Järnsparv *(Prunella modularis)*
Observerad (10.1-19.2) 18.3-5.11. Större (minst 10 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 30 str. (S) Hamre våtmark, Västerås 23.9 (Petter Sahlström m.fl.). 10 str. (S) Hamre våtmark 1.10 (Petter Sahlström m.fl.).
Vinterfynd (januari-februari, december), vilket fortfarande är mycket ovanligt även om de tenderar att öka i antal:
Vä: 1 ex. Bjurhovda, Västerås 10-23.1 (Alf Isaks-

son, Brith Isaksson). 1 ex. Norra Malmaberg, Västerås 28.1-19.2 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Gulärla (*Motacilla flava)*
(-, 36 h, 22 h, 1 h)
Observerad 22.4-28.9. Endast en (1) häckning, säkerställd eller trolig, har rapporterats, från Västerås k:n. Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 186 str. Hässlö, Västerås 31.8 (Marcus Teveborg).
Su: 150 r. Säter, Ramnäs 16.8 (Mikael Mälberg). 100 r. Gnien, Ramnäs 27.8 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg).
Ör: 200 r. Norra Klysna, Ervalla 25.8 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Antalet rapporterade häckningar uppvisar en lika dramatisk som oroande minskning de senaste fem åren, jfr mediansiffrorna ovan.

Thomas Pettersson

Forsärla (*Motacilla cinerea)*
(4 h, 34 h, 35 h, 27 h)
Observerad (2-14.1) 15.3-1.12. Sammanlagt rapporterades 27 säkerställda eller troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (3), Köping (3), Arboga (1), Sala (2), Lindesberg (3), Nora (4), Norberg (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (6). Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12):
Vä: 1 ex. Färjkajen, Västerås 2.1 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).
Kö: 1 ex. Köpings hamn, Köping 3.1 (Peter Ekelund).
No: 1 ex. Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora 14.1 (Stefan Wahlstedt).
Fa: 1 ex. Engelsbergs bruk, Västervåla 1.12 (Sören Emet).
Trots ett tapp i antalet rapporterade häckningar, det lägsta antalet sedan år 2013, håller forsärlan ställningarna väl i landskapet. Tionde året i rad med vinterfynd, som tidigare var mycket ovanligt. Sammanlagt rapporterades endast 7 ex. till och med vintern 2012/13, men därefter alltså årligen.

Thomas Pettersson

Sädesärla (*Motacilla alba)*
Observerad 20.3-22.10. Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 300 r. Vibo, Romfartuna 23.4 (Markus Rehnberg). 100 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 29.4 (Johan Karlsson, Petter Sahlström). 450 str. Hässlö, Västerås 31.8 (Marcus Teveborg). 181 förbifl. Hamre våtmark, Västerås 17.9 (Petter Sahlström m.fl.). 230 r. Näsby, Dingtuna 20.9 (Robert Ekberg).
Ha: 100 r. Storängen, Kolbäck 15.9 (Ulf Carlson). 150 r. Storängen 16.9 (Ulf Carlson).
Su: 100 r. Sörby, Ramnäs 10.9 (Mikael Mälberg). 150 r. Hovgårdsgärde, Sura 11.9 (Mikael Mälberg).
Inget vinterfynd (1.1-15.3, 1.11-31.12) rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Mongolpiplärka (*Anthus godlewskii)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 1K r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 5.11 (Johan Brenander m.fl.)**.

Ny och mycket oväntad art för Västmanland!
Mongolpiplärka häckar inom ett område som sträcker sig från östra Altaibergen i södra Ryssland, österut till nordöstra Kina och söderut till Mongoliet. Övervintring sker huvudsakligen i Indien. Sedan tidigare finns 23 godkända fynd från Sverige. Det första gjordes på Gotland 1998 och samtliga har observerats nära kusten.

Årets västmanländska fynd sticker därmed ut som det första riktiga inlandsfyndet i Sverige. Kuriosa kring det västmanländska fyndet är att piplärkan först hittades med hjälp av en värmekamera. Upptäckaren skannade av ett område med kikaren och kunde då se att det fanns en fågel i traktorspåret som han inte kunde se med sin vanliga kikare. Efter ett litet tag kom dock en "större" piplärka fram ur gräset. Därefter kunde man med värmekameran fortsatt hålla koll på fågelns rörelser i samma område. Inga onödiga stötningar behövde göras och de flesta som hann fram kunde lugnt stå kvar och spana på behörigt avstånd tills fågeln visade sig. Påföljande dag hade piplärkan dragit vidare, eller kanske hittat en annan lämplig plats att rasta på.

Detta var första gången som en värmekamera kom till användning vid upptäckt av en fågel i Västmanland. Och vilket intro det blev...

Markus Rehnberg

Trädpiplärka (*Anthus trivialis)*
Observerad 18.4-12.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus)* VU/F1
(35 FD, 27 FD, 50 FD, 20 FD)
Årets fyndskörd ligger långt under medianen för de senaste tjugo åren. Ett vårfynd gjordes, det första sedan år 2017:
Vä: 1 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 4.5 (Johan Karlsson, Marcus Teveborg).
Under hösten noterades arten under perioden 28.8-3.10 med sammanlagt 19 fågeldagar, kommunvis fördelade: Västerås (5), Hallstahammar (2),

Surahammar (7), Nora (2), Fagersta (1), Ludvika (1), Hällefors (1).

Thomas Pettersson

Ängspiplärka (*Anthus pratensis)*
Observerad 19.3-6.11. Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
Vä: 2 r. Lövsta, Dingtuna 5.11 (Johan Brenander, Torbjörn Hegedüs). 2 r. Lövsta 6.11 (Ingemar Svedin m.fl.).
No: 1 r. Södra Ås, Nora 2.11 (Anders Carlberg).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Su: 200 r. Gnien, Ramnäs 25.4 (Mikael Mälberg).
Ör: 225 r. Torpa, Ervalla 8.9 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Fa: 400 str. (SV) Hjortbo, Västanfors 25.9 (Jan Hellström m.fl.). 200 str. (SV) Hjortbo 26.9 (Leif Lejdelin m.fl.).

Thomas Pettersson

Skärpiplärka (*Anthus petrosus)*
(8 FD, 11 FD, 9 FD, 17 FD)
Sexton (16) fynd under året, 11 på våren och 5 på hösten, vilket är ovanligt många:
Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 6.4, 7.4, 8.4 och 9.4, möjligen samma individ (Petter Sahlström m.fl.). 1 r. Vågholmen, Västerås 10.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. Frövisjön, Skultuna 15.4 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 18.4 (Marcus Teveborg m.fl.). 1 ex. Betesmarken, Irsta 21.9 (Johan Karlsson). 1 ex. Frövisjön 24.9 (Markus Rehnberg). 1 str. (S) Kvicksund, Rytterne 1.10 (Johan Mellquist).
Ha: 1 r. Utnäs, Säby 24.4 (Ulf Carlson, Stefan Johansson).
Su: 2 r. Gnien, Ramnäs 14.4 (Ralf Lundmark). 1 ex. Gnien 7.9 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 ex. Smittsbo, Västanfors 9.4 (Leif Lejdelin). 1 ex. Hjortbo, Västanfors 12.4 (Staffan Liljeqvist, Jan Hellström). 1 str. (SV) Hjortbo 25.9 (Jan Hellström m.fl.).

Thomas Pettersson

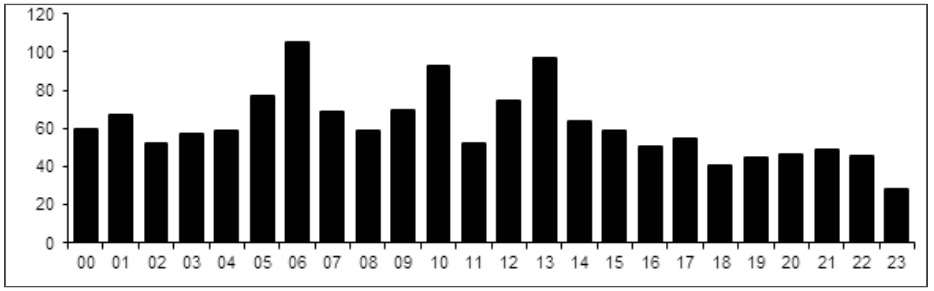
Bofink (*Fringilla coelebs)*
Sammanlagt 152 bofinkar rapporterades från vintermånaderna, fördelade på januari (67), februari (25) och december (60). Större (minst 300 ex.) flockar:
Vä: 800 ex. Gränsta, Lundby, Västerås 25.3 (Robert Ekberg). 300 r. Önsta, Skerike, Västerås 4.4 (Petter Sahlström).
Li: 500 r. Sällinge, Fellingsbro 25.3 (Anders Kling, Jonas Kling).
Fa: 300 str. (NO) Hjortbo, Västanfors 12.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Gunilla Hammarström

Bergfink (*Fringilla montifringilla)*
Från att tidigare ha häckat spritt över i stort sett hela landskapet under 1970- och 1980-talen görs numera fynd under häckningstid knappt årligen. Inget fynd som indikerar häckning har heller gjorts under 2023. Under vintermånaderna rapporterades 334 bergfinkar fördelade på januari (96), februari (58) och december (180). Större ansamlingar (minst 400 ex.):
Vä: 400 r. Bovallen, Skultuna 26.4 (Håkan Johansson).
Su: 2 000 ex. Elingbo, Sura 24.4 (Sören Larsson).
Li: 1 000 r. L. Värhult, Ramsberg 12.4 (Sven-Olof Eriksson). 500 r. Mossboda, Fellingsbro 24.4 (Sven-Olof Eriksson). 8 000 ex. Ullersättersviken, Hagaberg, Frövi, Näsby 25.4 (Kjell Mattsson).
Nb: 1 000 r. Laboda, Karbenning 25.4 (Bo Persson).

Gunilla Hammarström

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*)
Två (2) troliga eller säkerställda häckningar har rapporterats:
Fa: 2 pulli Gamla sågverket, Västanfors 10.7 (Bert Westelindh).
Lu: 2 i par permanent revir + föda åt ungar Hörksbyn, Grängesberg 28.5-12.6 (Bertil Rahm).
Under vintermånaderna (1.1-28.2 och 1-31.12) har sammanlagt 178 fåglar rapporterats från flera kommuner. Större (minst 12 ex.) ansamlingar:

Figur 23. *Antal rutor (1x1 km) med fynd av rosenfink under häckningstid under perioden 2000-2023.*

Vä: 25 r. Hammarby, Västerås 25.3 (Sebastian Karacan). 15 ex. Skattgården, Dingtuna 4.4 (Ulla-Britt Östholm). 12 ex. Steneborg, V.-Barkarö 17.5 (Richard Lager). 12 ex. Hamre våtmark, Västerås 22.9 (Petter Sahlström m.fl.). 12 ex. Norrängs vinterfågelmatning, Västerås 27.9 (Håkan Johansson). 12 ex. Lögarängen, Västerås 4-9.12 (Zsombor Károlyi m.fl.).

Gunilla Hammarström

Tallbit (*Pinicola enucleator)* VU
Samtliga fynd:
Ar: 1 förbifl. Hällbacken, Arboga 25.11 (Frida Olsson).
Su: 1 ex. str. (N) Gnien, Ramnäs 9.4 (Sören Larsson). 1 förbifl. Ramnäs, Ramnäs 5.11 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) Sura skans, Sura 13.11 (Ralf Lundmark).
Li: 4 r. Hagaberg, Frövi, Näsby 2.2 (Kjell Mattsson). 1 förbifl. Sjömosjön, Fellingsbro 26.3 (Seppo Leppälampi).
Sk: 1 ex. Krabovägen, Skinnskatteberg 13-24.3 (Leif Edberg m.fl.).
Hä: 2 ex. Sikforsviken, Sör-Älgen, Hällefors 1.12 (Karin Bergh).

Gunilla Hammarström

Domherre (*Pyrrhula pyrrhula)*
Åtta fynd med minst 30 fåglar har rapporterats enligt nedan:
Su: 56 ex. Suraslussen, Sura, 6.1 (Mikael Mälberg). 40 ex. Seglingsberg, Ramnäs 8.1 (Mikael Mälberg m.fl.). 30 ex. Norrby, Ramnäs 14.1 (Sören Larsson).
Li: 30 ex. Rynninge, Fellingsbro 7.1 (Bo Runesson).
No: 35 ex. Järle, Nora 1.1 (Renate Schwencke, Marcus Eriksson).
Fa: 30 ex. Björksta, Västanfors 4.1 (Jan Hellström). 50 r. Semla, Västanfors 5.1 (Lennart Andersson). Max 52 ex. Semla 20-21.1 (Anders Lundin m.fl.). 30 ex. Solåker, Fagersta, Västanfors 23.1 (Pentti Korhonen).
Sk: 30 ex. Årsbäcken, Gunnilbo 24.2 (Per Eriksson).
Lu: 34 ex. Hörksbyn, Grängesberg 2.1 (Bertil Rahm). 30 ex. Hörksbyn 8.1 (Bertil Rahm). 31 ex Hörksbyn 28.12 (Bertil Rahm).

Gunilla Hammarström

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus)* NT
(76 ex., 91 ex., 60 ex., 30 ex.)
Under året noterad mellan 13 maj och 28 juni. Under den perioden bokfördes 30 sjungande hannar, kommunvis fördelade: Västerås: (1), Hallstahammar (3), Kungsör (2), Sala (4), Surahammar (1), Lindesberg (6), Nora (6), Fagersta (4), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1).

Gunilla Hammarström

Grönfink (*Chloris chloris)* EN
Den största rapporterade flocken:
Fa: 80 ex. Östra Uggelbo, Västanfors 6.1 (Bo Persson).

Gunilla Hammarström

Vinterhämpling (*Linaria flavirostris)* VU
(1003 FD, 753 FD, 1485 FD, 1730 FD)
Antalet fågeldagar fördelade sig på januari (78), februari (56), mars (376), april (733), maj (22), juni-september (0), oktober (151), november (46), december (268). De största rapporterade flockarna:
Vä: 85 r. Solberga, Skultuna 30.3 (Håkan Johansson m.fl.). Max 70 r. Lundbacken, Skultuna 8-10.4 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 50 ex. Hillsta, Svedvi 11.12 (Henrik Berg).
Sa: 50 r. Forsteby, Västerfärnebo 26.3 (Anders Johansson, Mikael Svensson). 60 r. Svarvarbo, Västerfärnebo 14.4 (Håkan Johansson).
Su: 50 r. Fiskartorp, Sura 13.4 (Mikael Mälberg).
Li: 250 r. Nederby, Fellingsbro 16.4 (Johan Andersson). 50 r. Rävbo, Fellingsbro 12.2 (Johan Wretenberg).

Gunilla Hammarström

Hämpling *(Linaria cannabina)*
Nio (9) vinterfynd (1.1-31.3) är rapporterade:
Vä: som mest 3 ex. Solberga, Skultuna 30-31.3 (Stefan Karlsson m.fl.).
Ar: 1 ex. Sjölundamaden, Arboga 1.3 (Seppo Leppälampi).
Sa: 1 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 24.3 (Jacob Rudhe, Bo Persson).
Su: 1 str. (N) Sörby, Ramnäs 23.3 (Mikael Mälberg). 1 ex. Sura k:a, Sura 26.3 (Mikael Mälberg).
Li: 1 ex. Sjömosjön, Fellingsbro 26.3 (Seppo Leppälampi).
No: 1 ex. Södra Ås, Nora 31.3 (Anders Carlberg).

Gunilla Hammarström

Gråsiska (*Acanthis flammea)*
Ett fynd under häckningstid (16.5-15.7) har rapporterats:
Vä: 11 ex. Ebbesta, Irsta 17.7 (Tim Parksjö).
Under perioden 1.1-31.3 har en (1) rapport om större (minst 100 ex.) flockar rapporterats och från perioden 1.9-31.12 finns trettio (30) rapporter. De största ansamlingarna med minst 200 ex.:
Vä: 200 ex. Asköviken, V.-Barkarö 19.11 (Robert Ekberg). 250 ex. Svanå, Haraker 16.12 (Ole Jonsson). 250 ex. Tunbytorp, Västerås 17.12 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson).
Kö: 300 ex. Tunadal, Köping 4.12 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: 300 ex. Gussjöbäck, Fläckebo 22.10 (Bo Persson). 200 ex. Tappebo, Västerfärnebo 27.10 (Bo Persson).
Su: 400 ex. Rävnäsudden, Ramnäs 1.11 (Mikael Mälberg). 300 ex. Magsjön, Ramnäs 23.11 (Mikael Mälberg). 200 ex. Virsbo, Ramnäs 2.12 (Kerstin Aneusson).
No: 500 ex. Trängbobadet, Nora 25.10 (Peter Bernövall, Berit Ragné).
Fa: 300 str. (S) Stabäck, Västervåla 5.10 (Leif Lejdelin m.fl.).
Fynd av rasen A. f. cabaret (brunsiska) (27 ex., 85 ex., 30 ex., 34 ex.):
Brunsiska har under året rapporterats med 34 ex. fördelade på januari (1), april (2), oktober (21), november (1), december (9). Fyndens kommunvisa fördelning var Västerås (21), Surahammar (10), Ludvika (3).
Fynd av rasen A. f. exilipes (snösiska):
Snösiska har under året rapporterats med totalt 5 ex. i januari, mars och november. Fyndens kommunvisa fördelning var: Surahammar (1), Fagersta (1), Ludvika (1) och Hällefors (2).

Gunilla Hammarström

Större korsnäbb (*Loxia pytyopsittacus)*
En (1) säkerställd häckning:
Su: 4 1K Römossen, Ramnäs 8.7 (Sören Larsson).
I övrigt 199 observationer fördelade på januari (6), februari (19), mars (41), april (23), maj (12), juni (22), juli (32), augusti (6), september (23), oktober (10), november (10), december (4).

Gunilla Hammarström

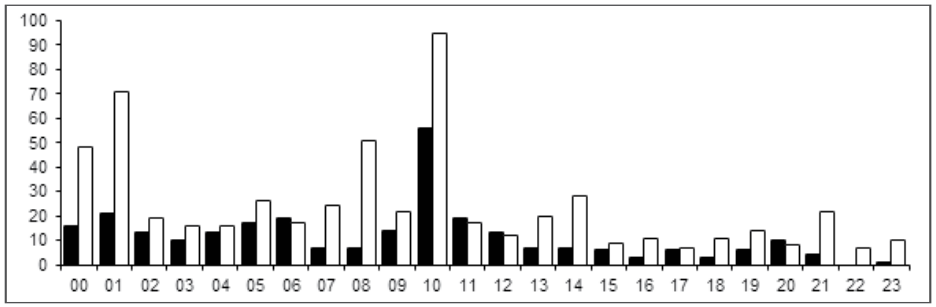
Mindre korsnäbb (*Loxia curvirostra)*
Tjugoen (21) fynd av flockar på minst 20 fåglar har rapporterats i juni (1), juli (8), augusti (6), september (1), oktober (5). De största (minst 25 ex.) flockarna:
Vä: 26 ex. Ebbesta, Irsta 5.7 (Tim Parksjö). 30 str. (S) Asköviken, V.-Barkarö 18.8 (Petter Sahlström). 75 r. Råmarbo dämme, Irsta 11.8 (Johan Karlsson). 79 ex. Ebbesta 15.8 (Tim Parksjö).
Sa: 25 ex. Tomtakorset, Kila 12.6 (Zsombor Károlyi). 25 ex. Nygårds, Möklinta 15.7 (Einar Marklund m.fl.).
Su: 25 str. (V) Surahammar, Sura 1.7 (Mikael Mälberg).
No: 30 ex. Vikers k:a, Viker 22.10 (Anders Carlberg).
Fa: 25 ex. Stabäck, Västervåla 5.7 (Jan Hellström, Anders Lundin). 25 ex. Stabäck 13.8 (Jan Hellström, Anders Lundin). 29 ex. Stabäck 14.8 (Jan Hellström m.fl.). 30 ex. Hälltjärnen, Västervåla 20.7 (Roland Narfström).
Hä: 30 ex. Bergslagsgatan, Grythyttan 16.8 (Jonny Kvist).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb (*Loxia bifasciata)*
(14 ex., 18 ex., 37 ex., 5 ex.)
Sammanlagt sågs 5 ex. under året. Inget fynd med fler än en individ gjordes. Samtliga fynd:
Vä: 1 ex. Ebbesta, Irsta 10.1 (Tim Parksjö).
Ha: 1 ex. Tunagärde, Svedvi 27.9 (Ulf Carlson).
Su: 1 str. (S) Altarberget, Ramnäs 4.9 (Hans Sundström).
Fa: 1 ex. Förråsarna, Västanfors 23.7 (Leif Lejdelin). 1 ex. Egna hem, Fagersta, Västanfors 11.9 (Staffan Liljeqvist).

Gunilla Hammarström

Steglits (*Carduelis carduelis)*
Sex (6) säkerställda häckningar har rapporterats:
Vä: 4 1K Hamre våtmark, Västerås 26.6 (Petter Sahlström).
Kö: 1 1K Östanås, Köping, Köping 20.6 (Peter Ekelund).
Sa: noterad, föda åt ungar Norrängen, Vivastbo, Sala 4.6 (Lars Pettersson).
Su: 4 1K Norrby, Ramnäs 25.6 (Sören Larsson).
No: 2 pulli Järnboås kyrka, Järnboås 1.7 (Björn Wennberg).
Hä: 2 ad. föda åt ungar Grythytteviken, Grythyttan 28.6 (Gunde Persson).
Större flockar (minst 200 ex.) har under året rap-

Figur 24. *Antal fågeldagar av lappsparv i Västmanland, fördelade på vår (svart) resp. höst, under perioden 2000 - 2023.*

porterats från följande platser:
Vä: 400 ex. Frövisjön, Skultuna 3-26.12 (Bernt Larsson m.fl.). 250 ex. Bocksjön, Tortuna 17.9 (Ole Jonsson). 200 ex. Skepplinge, Haraker 18.10 (Anders Johansson, Magnus Enbarr).
Ha: 250 ex. Strömsvik, Kolbäck 6.10 (Ulf Carlson). 200 ex. Viby, Kolbäck 14.10 (Ulf Carlson).
Kö: 350 ex. Malmön, Köping 26.10 (Leo Mäkinen).
Sa: 200 ex. Hällby, Västerfärnebo 18.9 (Berndt Söderlund).
Su: 200 ex. Åsvägen 5, Ramnäs 1-23.12 (Ralf Lundmark m.fl.).
Ca 2 168 fåglar rapporterades från vintermånaderna (januari 1258, februari 222, december 688).

Gunilla Hammarström

Grönsiska (*Spinus spinus*)
Rapporter om större (minst 100 ex.) flockar finns från april (5), september (8), oktober (5), november (2).
De största (minst 150 ex) presenteras nedan:
Su: 300 r. Baståsen, Sura 6.11 (Mikael Mälberg).
Li: 200 r. Frövi, Näsby 25.4 (Jan-Erik Malmstigen).
Fa: 150 str. (SV) Hjortbo, Västanfors 29.9 (Jan Hellström m.fl.). 300 str. (SV) Backgården, Västanfors 20.9 (Jan Hellström m.fl.). 300 str. (SV) Backgården 13.10 (Jan Hellström).

Gunilla Hammarström

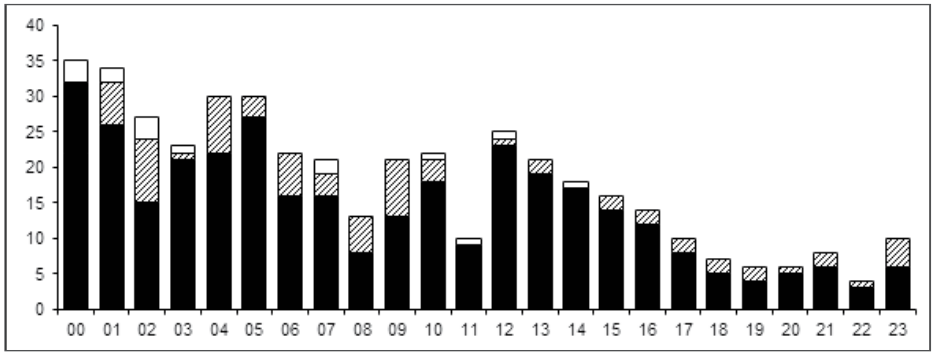
Lappsparv (*Calcarius lapponicus)* VU
(27 FD, 35 FD, 17 FD, 11 FD)
Endast 10 fynd under året:
Ha: 1 ex. Rallsta, Berg 10.9 (Ulf Carlson).
Sa: 1 ex. Norrgärsbo, Västerfärnebo 22.12 (Daniel Green).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 16.9 (Ralf Lundmark). 1 str. (SV) Gnien 22.9 (Mikael Mälberg).
Li: 1 2K+ m r. Gammelbo flygfält, Ramsberg 1.5 (Anders Kling, Jonas Kling).
No: 1 r. Bergsmanshyttan, Nora 16.10 (Claes Dyst).
Fa: 1 str. (S) Hjortbo, Västanfors 25.9 (Jan Hellström). 2 str. (S) Hjortbo 26.9 (Leif Lejdelin mfl.).
Hä: 1 str. (S) Måltidens hus, Grythyttan 17.9 (Gunde Persson). 1 r. Grythyttan 11.10 (Bengt Andersson, Gunde Persson).

Lillebror Hammarström

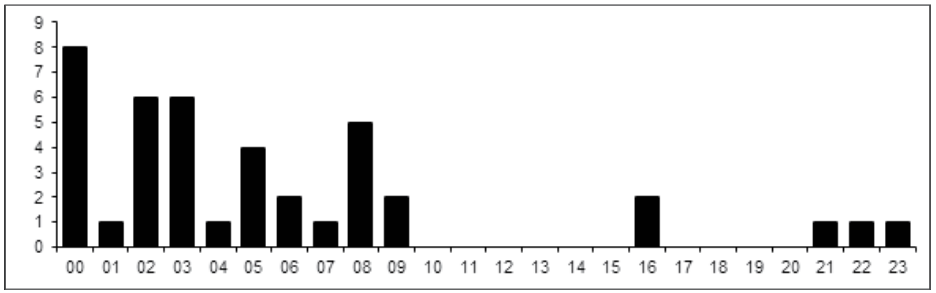
Snösparv (*Plectrophenax nivalis)*
Snösparv är under året rapporterad vid 53 tillfällen mellan 21 januari och 26 april samt vid 21 tillfällen mellan 13 oktober och 31 december. Fynd av flockar med minst 50 ex. har under året noterats vid nio tillfällen:
Vä: max 112 r. Solberga, Skultuna 30-31.3 (Håkan Johansson m.fl.). 50 ex. Solberga 6.4 (Falco Eigner).
Kö: 100 r. Löten, Himmeta 27.3 (Staffan Ekelund, Maria Eriksson).
Su: 160 r. Gnien, Ramnäs 26.3 (Ralf Lundmark).
Li: 50 r. Nederby, Fellingsbro 27.3 (Sven-Olof Eriksson). 100 r. Västvalla, Fellingsbro 28.3 (Johan Wretenberg). 150 r. Västvalla 1.4 (Johan Wretenberg).
No: 51 r. Bergsmanshyttan, Nora 19.3 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).

Lillebror Hammarström

Ortolansparv (*Emberiza hortulana)* CR/F1
(46 sj. 33 sj, 23 sj., 20 sj.)
Tjugo (20) sjungande hanar har rapporterats under häckningstid. Dessa fördelades kommunvis på Kungsör (18) och Surahammar (2). Brev från Frida Olsson som inventerat arten i Kungsörs kommun: ”Under inventeringsperioden observerades 14 revir med ytterligare 4 sångplatser samt 3 kullar med 6 flygga individer. Föregående år rapporterades det 18 revir, 4 sångplatser och 3 kullar med 7 flygga

Figur 25. *Antal rutor (1x1 km) med fynd av ortolansparv under häckningstid (1.5-31.7) under perioden 2000-2023, fördelat på Mälarområdet (svart), Skogslåglandet (skrafferat) och Bergslagen.*

Figur 26. *Antal rapporterade videsparvar per år i Västmanland under perioden 2000-2023.*

individer. Vi får hoppas att minskningen är tillfällig och återhämtar sig kommande år.”

Lillebror Hammarström

Gulsparv (*Emberiza citrinella)* NT
Större (minst 100 ex) ansamlingar:
Vä: 400 ex. Hacksta, Västerås 3.12 (Torbjörn Hegedüs). 500 ex. Korsberga, Lundby, Västerås 9.12 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson).
Ha: 200 ex. Apaltorp, Berg 2.11 (Ulf Carlson). 150 ex. Storängen, Kolbäck 16.11 (Ulf Carlson).
Kö: Max 700 ex. Köpings hamn, Köping 3-6.1 (Göran Nilsson m.fl.). 150 ex. Köpings hamn 9.12 (Göran Nilsson).
Sa: 200 ex. Lias, Västerfärnebo 17.11 (Berndt Söderlund). 150 ex. Österby, Kumla 25.12 (Håkan Johansson).
Su: 110 ex. Lisjö ängar, Sura 17.2 (Sören Larsson). 100 ex. Holmtorpet, Sura 5.3 (Tom Sävström, Gunnel Sävström). 100 ex. Lisjö ängar 7.3 (Mikael Mälberg). 100 ex. Lisjö, Sura 16.11 (Mikael Mälberg). 120 ex. Kungshammar, Ramnäs 4.12 (Ralf Lundmark). 150 ex. Lisjö 18.12 (Mikael Mälberg, Tom Sävström).
Fa: 120 ex. Smittsbo, Västanfors 15.11 (Bo Persson). 110 ex. Oppgården, Åvestbo, Västanfors 21.11 (Bo Persson). 150 ex. Åvestbo 21.11 (Jan Hellström m.fl.). 150 ex. Engelsbergs bruk, Västervåla 8.12 (Staffan Liljeqvist). 320 ex. Strömbacken, Västanfors 9.12 (Roland Narfström).

Lillebror Hammarström

Sävsparv (*Emberiza schoeniclus)* NT
Vinterfynd:
Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 2.1 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 2 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 13.2 (Marjatta Ericson).
Su: 1 f r. Lisjöviken, Sörsjön, Sura 24.1-4.2 (Mikael Mälberg).
Höga antal rastande och sträcksiffror:
Vä: 75 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 26.3 (Robert Ekberg).

Lillebror Hammarström

Videsparv (*Emberiza rustica)* NT
(7 ex., 2 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 r. Hamre våtmark, Västerås 10.9 (Petter Sahlström m.fl.)*.

Lillebror Hammarström

Arter som inte, eller troligen inte, har nått landskapet på naturlig väg

Under denna rubrik presenteras fynd av fåglar i kategorierna C, D och E, se tabell 1, sid 17. Dessa har inte, eller troligen inte, nått landskapet på naturlig väg, utan de har på ett eller annat sätt fått en hjälpande hand att ta sig hit.

Kategori C
(inplanterade eller förrymda arter)

Kanadagås (*Branta canadensis)*
Kanadagäss har under året rapporterats från samtliga månader. Större antal (fler än 500 ex.) har rapporterats från många lokaler under vår, sommar och höst. Nedan presenteras endast fynd med minst 1 000 individer:
Ha: 1 000 r. Utnäs, Säby 16.2-11.3 (Ulf Carlson m.fl.). 3 000 r. Storängen, Kolbäck 23.2-14.3 (Ulf Carlson, Kaj Engberg). 1 000 r. Lagårdssjön, Kolbäck 26.2-9.3 (Ulf Carlson m.fl.). 1 100 r. Lagårdssjön, Kolbäck 4.7-6.9 (Ulf Carlson m.fl.). 1 500 r. Storängen, Kolbäck 8.9-9.10 (Ulf Carlson). 1 000 r. Ängen, Kolbäck 8.10 (Ulf Carlson). 1 500 r. Borgåsund, Kolbäck 9.10 (Ulf Carlson). 1 200 r. Lagårdssjön 10-27.11 (Ulf Carlson m.fl.).

Kö: 1 350 ex. Majaskeka, Köping 21.2 (Leo Mäkinen).
Sa: 1 000 r. Hällby, Västerfärnebo 19.2 (Bo Persson). 1 050 ex. Hogglumbacken, Västerfärnebo 20.2 (Erik Andersson, Berndt Söderlund). 1 000 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo 2.3 (Bo Eriksson). 2 500 r. Salbohed, Västerfärnebo 7.3 (Berndt Söderlund). 1 500 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 16.3 (Berndt Söderlund). 1 200 r. Ålsvarta 26-28.3 (Anders Johansson m.fl.). 1 100 r. Gussjöbäck, Fläckebo 5.11 (Berndt Söderlund). 1 200 r. Västerby, Västerfärnebo 12.11 (Berndt Söderlund). 1 100 r. Forsteby, Västerfärnebo 21.11 (Berndt Söderlund).
Su: 1 290 r. Gnien, Ramnäs 26.3 (Ralf Lundmark).
Li: 1 150 r. Västvalla, Fellingsbro 28.2 (Sven-Olof Eriksson). 1 000 r. Västvalla 2.3 (Jan-Erik Malmstigen). 1 250 r. Västvalla 10.3 (Sven-Olof Eriksson).

Lillebror Hammarström

Stripgås

FOTO: PENTTI KORHONEN

Stripgås *(Anser indicus)*
(0, 2, 2, 8)
Vä: 2 r. Lögarängen, Västerås 31.8 (Anders Dahllöv m.fl.). 2 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 1-22.9 (Petter Sahlström m.fl.). 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 27.9-16.10 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 str. (N) Ebbesta, Irsta 1.10 (Tim Parksjö).
Ha: 2 r. Lagårdssjön, Kolbäck 11-31.8 (Ulf Carlson m.fl.).
Kö: 2 ex. Nicklas udde, Kolsva 29.9 (Stefan Dahlin). 2 r. Köpingsön, Köping 6-27.10 (Staffan Ekelund m.fl.).
Su: 2 r. Lisjö ängar, Sura 6-10.8 (Mikael Mälberg m.fl.).

Lillebror Hammarström

Mandarinand (*Aix galericulata)*
(1 ex., 1 ex., 3 ex., 4 ex.)
Vä: 1 f Hamre, Västerås 31.3 (Håkan Korske gm Markus Rehnberg). 1 m Bryggargården, Västerås 15-17.4 (Sebastian Karacan m.fl.). 1 f i dålig kondition Munkängen, Västerås 2.12 (Petter Sahlström m.fl.). Antalet inblandade individer bedöms till tre (3).
Ha: 1 m Mölntorp, Säby 25-27.5 (Ulf Carlson m.fl.). 1 m Mölntorp 14-26.7 (Sören Emet m.fl.). 1 m Lagårdssjön, Kolbäck 10-25.8 (Sören Emet, Ulf Öhlander). Vi bedömer att dessa fynd rör samma individ. När den uppehöll sig i Lagårdssjön rapporterades den ömsom som honfärgad, ömsom som adult hona, men fotografier på fågeln visar en hanne i eklipsdräkt.
Antalet fynd håller sig fortfarande på en hälsosamt låg nivå.

Thomas Pettersson

Tamduva (*Columba livia forma domestica)*
Tamduvor har i större antal främst rapporterats från Västerås hamn. Här har som mest 400 ex. rapporterats vid flera tillfällen under året (fl. obs.). I högre antal har tamduvor även rapporterats från Köpings hamn (max 120 ex.), Seglingsberg i Ramnäs (146 ex.) och Sörsalbo i Västerfärnebo (200 ex.). De båda senare är lantbruk med stora nötdjursbesättningar.

Markus Rehnberg

Kategori D
(troligast rymt ur fångenskap)

Snögås (*Anser caerulescens)*
(0, 0, 0, 1)
Vä: 3 (vit morf) r. Trådarängarna, Irsta 8-19.10 (Nori Ahari m.fl.).
Vad som kan anses vara samma individer sågs strax innan i Gästrikland och strax efter i Västergötland. Samtliga individer var omärkta.

Lillebror Hammarström

Kamskrake (*Lophodytes cucullatus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Li: 1 m r. Sörbysjön, Fellingsbro 26-28.3 (Mattias Rudenvall m.fl.)**. 1 m r. Rockhammar, Fellingsbro 4.4 (Majgret Karl)**.
Båda fynden bedöms röra en och samma individ. Troligen också samma som i maj 2022 besökte Sörbysjön. Kamskrake har noterats i landskapet vid ett flertal tillfällen, men antalet individer är förmodligen endast tre. Dessa fördelar sig enligt följande; 1 hanne vid Hönsgärdet i Karbenning 1992, 1 hanne vid flera lokaler i Surahammar och Fagersta 1999-2002 och 1 hanne vid flera tillfällen i Nora och Lindesberg 2022-2023. Kamskraken är en nordamerikansk art som hitintills inte ha bedömts kunna ta sig till Sverige på ett spontant vis. De allra

flesta tros därmed ha sitt ursprung i europeiska fågelparker eller liknande.

Markus Rehnberg

Rapphöna (*Perdix perdix)* NT
(12 h, 18 h, 5 h, 7 h)
Funnen på sju lokaler fördelade enligt följande:
Vä: 5 ex. Ekensro, Björksta 17.4 (Thomas Pettersson).
Kö: 1 ex. Davids backe, Himmeta 18.12 (Seppo Leppälampi).
Ku: 2 ex. Spikskär, Björskog 16.3-7.5 (Lillebror Hammarström m.fl.). 1 par Södra Hästhagen, Björskog 26.5 (Tore Holsendahl).
Li: 1 ex. Västvalla, Fellingsbro 22.4-4.5 (Johan Wretenberg). 1 sj. Balsta, Fellingsbro 22.4 (Nils Eriksson). 1 ex. mellan Kindla och Nyberget, Linde 4.7 (Johan Flodin).
Liksom tidigare år härrör de flesta eller mest troligt alla fynd av utsläppta fåglar.

Anders Carlberg

Kategori E (rymlingar)

Svart svan (*Cygnus atratus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Su: 1 str. (NO) Gnien, Ramnäs 9.4 (Sören Larsson).
Sjätte fyndet i Västmanland av denna australiensiska art. Här i Europa finns svart svan i många fågelparker. Ett frilevande bestånd lär dessutom förekomma i till exempel Nederländerna. Det kan därför tänkas att de fåglar som dyker upp hos kan komma från dessa frilevande populationer. Senast det sågs svart svan i Västmanland var 2003. Det är således långt mellan gångerna.

Markus Rehnberg

Hybrider

Under denna rubrik redovisas de hybrider som har rapporterats under året. Den klart vanligaste hybridkonstellationen hos oss är den mellan grågås och kanadagås. Årligen görs dock även ett antal andra observationer som berör andra parbildningar.

Vitkindad gås x kanadagås (*Branta leucopsis x canadensis)*
Vä: 1 r. Åkesta, Skultuna 20.3 (Nils Arvidson). 1 r. Frövisjön, Skultuna 23.4 (Markus Rehnberg).
Ha: 1 ex Lyckhem, Kolbäck 5.6 (Henrik Berg). 1 häckning (1 pulli) Lagårdssjön, Kolbäck 4.7 (Daniel Hedenbo).
1 ex. Skanssjön, Svedvi 4.7 (Daniel Hedenbo). 1 r. Lagårdssjön, Kolbäck 15.8 (Berndt Söderlund).
Sa: 1 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 17.3 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Su: 1 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 8.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Lillebror Hammarström

Grågås x kanadagås (*Anser anser x Branta canadensis)*
(2 ex., 57 ex., 102 ex. 135 ex.)
Under detta år har minst 61 fynd förmedlats från Västerås (16), Hallstahammar (3), Köping (2), Arboga (1), Sala (16), Surahammar (8), Lindesberg (4), Nora (8), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (2).
I antal rör det sig om minst 135 ex. Häckningar:
Vä: 1 häckning (ruvande) Sjöboden, Ängsö 29.4 (Thomas Pettersson). 1 pull. Dyudden, Irsta 24.6 (Bengt Stridh, Maria Lindén). 2 häckningar (1 + 3 pulli) Frövisjön, Skultuna 7.7 (Markus Rehnberg).

Lillebror Hammarström

Referenser

Jirle, Erling, Gustav Asplund, Markus Lagerqvist och Martin Stervander. 2024. Förändringar i Tk:s lista. Rapport 14 från Taxonomikommittén. Vår Fågelvärld 2024 [1]: 38-42.
Pettersson, Thomas. 2003-2024. Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt utvecklad och aktualiserad. http://vastmanlandsfaglar.se/

Stort tack till alla som rapporterar på Artportalen. Utan er skulle det inte bli någon Fågelrapport.

Studie främjandet